

Poštnina plačana v gotovini.

ŽENA IN DOM



1

**LETO VII.
JANUAR 1936**

PRILOŽENE SO MEHKOVEZANE
KNJIGE: POVEST GREHA II. DEL,
MALI VITEZ III. DEL, KOLEDAR
ŽENE IN DOMA 1936



**ME OKREPI IN PO-
ŽIVI ZA DNEVNO
GOSPODINJSKO
DELO**

*Ker ga redno pijem, sem vedno razpoložena in vesela proti mo-
žu. Tudi on je vesel in zado-
voljen.*

*To je domač čaj, sestavljen iz
domačih čajnih rastlin.*

*Prodaja »NAŠEGA ČAJA« je
odobrena Kmetijski družbi, r. z.
z o. z. v Ljubljani, od min. str-
stva socialne politike in narod-
nega zdravja.*

*»NAS ČAJ« dobite v vsaki
boljši prodajalni.*



*Vsako jutro, dopol-
dne, popoldne in
zvečer skodelico iz-
bornega*

**»NAŠEGA
ČAJA«**

**PREDILNICA ŽIME
VILKO MASTERL**

Stražišče pri Kranju, Drav. banov.

*

izdeluje najfinejšo žimo za žim-
nice, otomane, fotelje, divane
itd. Največja izbira raznih vrst
žime za tapetnike in sedlarje.

*

Vzorci franco in brezplačno! Cene nizke!

**Kupujte
kvas**

le od domače tvornice

**Lojze Kanc
Mengeš**

**Lepo vezana knjiga
bodi kras knjižnice
v Vašem domu!**

Take vezave,
od preprostih
do najfinejših,
Vam oskrbi

Knjigoveznica

Jugoslovanske tiskarne

r. z. z o. z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 6/II

II
49114



DR. OETKER^{JEVI} PREPARATI



hofep



Deluje

dobro pri želodčnih, jetrnih in ledvičnih boleznih.

Pomaga

pri arteriosklerozii in hemoroidih.

Lajša

muke in bolečine pri revmatizmu in putiki (giltu).

Blaži

bolečine pri mesečnem perilu in klimakteriju.

Odpravlja

motnje pri ljudeh, ki se rede, in jih dela vitke.

Dobi se vseh lekarnah!
Reg. s. št. 19.834/1933

HERSAN

**RADIOSAN
ZAGREB
DUKLJANINOVA 1**



Kakšno veselo

presenečenje!

Takega božičnega darila res nisem pričakovala!

Saj sem nujno potrebovala dober šivalni stroj. In „PFAFF“-stroji so po vsem svetu znani kot odlični.

S „PFAFFOVIM“ strojem bom lahko sebi in otrokom sešila perilo in obleke, krpala perilo in nogavice ter vezla ročna dela in drugo.

PFAFF-STROJE

brezobvezno predvaja v svojih prodajalnah velefirma

**IGN. VOK
LJUBLJANA**

Tavčarjeva ul. 7 - Telefon 26-87

Podružnice: Kranj, Novo mesto
Celje, Miklošičeva cesta 2.

Te pa diše!

Gospod župnik je povabil vse otroke z vasi na jagode s smetano.

»No,« jim pravi naposled, »ali ne teknejo te jagode dosti bolje kakor tiste, ki jih na mojem vrtu skrivaj natrgate?«

»Daaa!« vzkliknejo vsi otroci v en glas.

»In zakaj teknejo bolje?«

»Ker dobimo še sladko smetano zraven, gospod župnik!«

Alkohol.

Pri treznostnem predavanju pripoveduje govornik, kolikokrat mu je v življenju prav prišlo, da ni pil.

»Zdaj sem prvi za lastnikom v naši tovarni,« je dejal, »pred dvema leto-

ma pa sta bila še dva druga pred menoj. Prvi je izgubil službo zaradi popivanja, drugi pa je v pijanosti nekoga okradel. Da, da, gospodje, kaj je torej vzrok, da imam zdaj tako lepo službo?«

Tedaj se začuje nekje iz ozadja debel glas:

»Alkohol!«



DIN.
70

Velika tuba

**NIVEA
PASTA ZA ZOBE**

čudovita po okusu
neprekosljiva v učinku!

Tu Vam je

— nova Elida Ideal-krema. Ona je „ideal“ izbirčnih žen. . jim pomaga, da so zmeraj lepe, vedno negovane, kakor je treba. Zakaj to je novo na njej:

**izboljšana kakovost
požlahtnjen vonj
povečana tuba
popoln učinek.**

Ona se vleze takoj v kožo — odpravi, ker ima v sebi „hamamelis virginica“ majhne poškodbe na polti, nečistoto in velike kožne znojnice. Ona je idealna podlaga za puder — varuje pred prahom, vetrovom in slabim vremenom — napravi polt medlo in enakomerno lepo.



NOVA

ELIDA

IDEAL

KREMA

NOVOLETNO DARILLO.

Plačevanje v obrokih.

Ako nam nakažete do 5. januarja 1936 naročnino za 12 številčk »Žene in doma« in za 10 prilog za kroje in ročna dela Din 68.—, dobite za svojo ljubeznivost enojno svileno ruto zastonj (70 × 35 cm)! Če nakažete obenem tudi naročnino za pet gospodinjskih knjig, torej skupaj z listom Din 105.—, pa dobite zastonj dvojno svileno ruto (70 × 70 cm). Preberite priloženo dopisnico.

Če tega ne zmorete, Vam tudi letos olajšamo plačevanje v obrokih. Seveda Vas prosimo, da za vsak obrok doplačate en dinar, kolikor znašajo poštni in manipulativni stroški za vsako vplačilo.

Če boste plačali v dveh polletnih obrokih, se naročnina zviša za Din 2.—, pri četrletnih obrokih za Din 4.— in pri mesečnih obrokih za Din 12.—.

Naročnina je:

- 1.) za 12 številčk »Žene in doma« Din 48.—,
- 2.) za 10 prilog za kroje in ročna dela Din 20.—,
- 3.) za 5 gospodinjskih knjig Din 37.—, skupaj list, priloge in 5 knjig Din 105.—;
- 4.) za 10 mehko vezanih leposlovnih knjig (V. zbirka) Din 100.—,
- 5.) za 10 mehko vezanih rodbinskih knjig (VI. zbirka) Din 67.—,
- 6.) za vezavo v platno (po dva dela skupaj) za vsako zbirko po Din 60.—.

Za naše knjige smo izdali krasen katalog (64 strani), ki ga dobi vsaka naročnica zastonj.

Katalog.

Reklamacije.

Kadar ne dobite revije ali knjige do 8. vsakega meseca, pišite upravi dopisnico. Uprava bo takoj uvedla reklamacijsko postopanje. Če se revija in knjiga ne bosta našli, potem Vam uprava pošlje nov izvod. To pa se zgodi le tedaj, če boste izgubljene reči za časa reklamirali. Na pritožbe po poteku 15 dni se ne moremo ozirati, ker se takrat ne da več ugotoviti, kdo je prevzel Vaš list in knjigo. Izvolite si to v koledar zapisati, da ne bo kesneje zamer, če nam list ali knjiga poide.

Preselitev in možitev.

Kadar se preselite ali kadar se omožite, Vas prosimo, da nam to 14 dni prej, preden list izide, sporočite z dopisnico. Prosimo, da zapišete razločno svoje ime, staro bivališče in novi naslov.

Če se omožite, potem pripišite seveda tudi dekliško ime.

Želje in nasveti, pritožbe.

Kadar imate kakšno željo ali kadar potrebujete nasveta ali pa če imate kakšno pritožbo, pišite urednici Riji Podkrajškovi, Ljubljana, Dalmatinova ulica 10. Za nasvete priložite znamko za Din 4.—, ker si moramo strokovni nasvet šele s pismom potkati.

Odpovedi.

Če že morate revijo iz katerega koli razloga odpovedati, storite to vedno 15. novembra vsakega leta, ker imamo sicer gmotno škodo. Prosimo Vas pa, da nam, če kolikaj mogoče, pridobite za svojo odpoved drugo naročnico. Naša hvaležnost Vam bo vedno zagotovljena.

Kroji.

Kadar naročate kroje ali vzorce za ročna dela, pošljite hkrati tudi znesek, ki je označen pri dotičnem kroju.

Položnice.

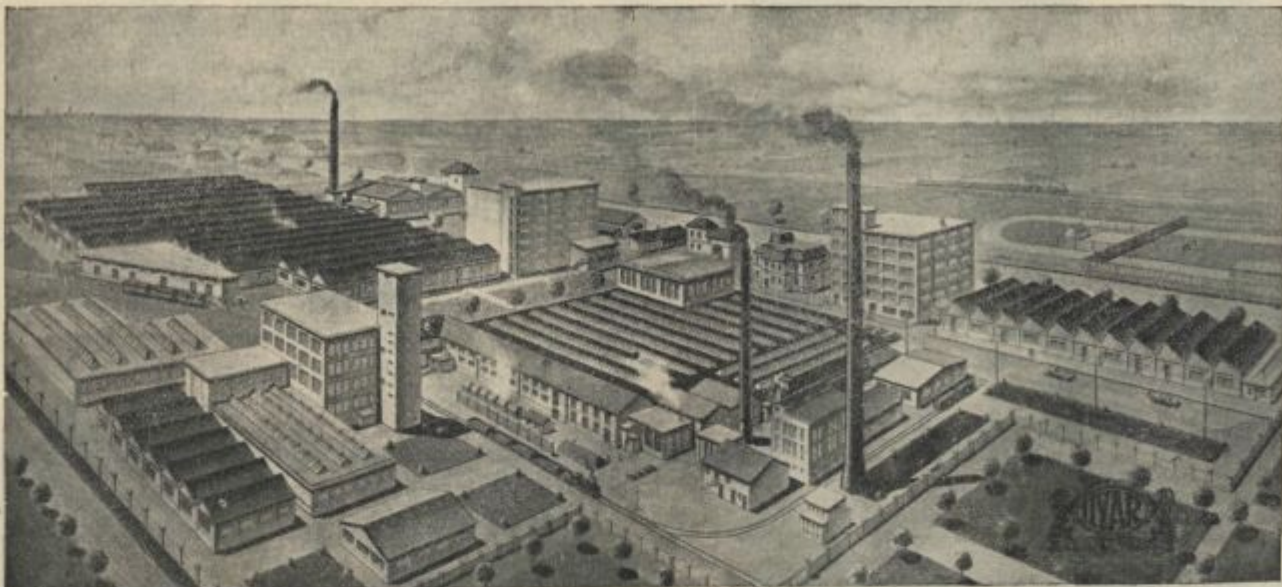
Če založite pol žnico, dobite drugo na najbližjem poštнем uradu. Na takšno poštno položnico za pišite: »Žena in dom, Ljubljana«, in čekovno številko 15.490.

Razloč. naslovi.

Kadar nam pišete, zapišite vselej razločno natančni naslov in priimek.

Veseli božič Vam želi

UPRAVA.



Tekstilna industrija d.d. Varaždin

Največja in najmodernejša tvornica oblek

Glavna zaloga za Slovenijo!

Ljubljana, Prešernova ul. 54

Prodajalne:

Celje, Dolnja Lendava, Dravograd, Gornja Radgona, Jesenice, Kamnik, Kočevje, Kranj, Ljubljana, Sv. Petra cesta 23, Maribor, Glavni trg, Maribor, Gosposka ulica, Murska Sobota, Novo mesto, Ormož, Ptuj, Sevnica, Slovenjgradec, Središče ob Dravi, Trbovlje.



TIVAR-OBLEKE

POJASNILO.

Ko smo lansko leto sestavljali program za leposlovno in rodbinsko zbirko, smo mislili, da bo naročnicam po volji, če izdamo roman Štefana Žeromskega »POVEST GREHA« in roman Henrika Sienkiewicza »MALI VITEZ« v skrajšani obliki.

Ker je pa več naročnikov izrazilo željo, da izdamo tudi ta dva romana neskrajšana, smo se odločili, da tej želji ustrezemo. — »POVEST GREHA« bo imela potemtakem namesto 200 — 400 do 500 strani, »MALI VITEZ« pa namesto 200 — 500 strani. Naročnice, ki imajo prejeti ti dve knjigi v platno vezani, ju dobe zanesljivo konec januarja.

Nove naročnice dobe prva dva dela proti doplačilu Din 24.— za vsak roman.

Naročnice mehkovезanih knjig pa dobe kakor običajno vsak mesec broširano knjigo s 100 stranmi.

UPRAVA.

SVILENE RUTE. Danes Vam prilagamo dopisnico, s katero Vam sporočamo, da lahko dobite svileno ruto, če plačate naročnino za l. 1936. do 5. januarja 1936. Takšno svileno ruto dobite tudi, če nam pridobite novo naročnico, in sicer:

za naročnico, ki bo plačala Din 68.—, svileno ruto 70 × 35 cm,

za naročnico, ki bo plačala Din 105.—, svileno ruto 70 × 70 cm ali pa svileno samoveznico.

Naše naročnice prosimo, naj nam preskrbi vsaka vsaj po eno novo naročnico.

Vprašanja in odgovori.

V. Z., Ljubljana. — Na Vaša štiri strani dolga vprašanja Vam odgovorjam:

Vaši hčerki se vse predobro godi. Dva meseca počitnic v letovišču, avto, godba in ples. Domače zabave. Po dvakrat na teden kino in še gledališče. Oblek na izbiro. Za vsako vreme in za vsako priložnost drugo. Po njeni želji se kuha. Vi jo kopate, gospa — saj to se sliši kakor bajka.

In vse to ni prav. Kaj boste le dekletu nudili, ko bo imelo 18 do 20 let, če že sedaj, ko jih ima komaj 14, doseže vse, kar ji zaželi srce? In potem, če se poroči, kaj bo mož s tako razvajeno ženo?

Bodite dobri z njo, a pretiravati tudi v svoji ljubezni ne smete. Predočite ji, kako se godi tisoč in tisočim njenih sovrstnic. Kako srečne bi bile, če bi imele le drobec tega, kar ima ona. Po enkrat na teden ples in po enkrat gledališče bi moralo biti za dekletke še tako bogatih staršev več ko dovolj. Knjig ji nikar ne branite! Samo to pazite, da ne dobi v roke slabih knjig. Posvetujte se z njenim razrednikom! Kavarna ni za mlade deklice. V dimu in slabem zraku lahko zbolijo. V naravo jo pošljite! Smuča naj in drsa naj se, ali pa vsaj veliko hodi. Seveda v družbi spodobnih ljudi, ki bodo dobro vplivali nanjo. To bo vzbudilo v njeni glavi vse druge misli kakor razni filmi in tisto prepogosto shajanje z različnimi fanti, kar je pri plesu neizogibno.

Da je po cele pol ure v kopalnici, ni tako hudo. Huje bi bilo, če bi bilo nasprotno. Da bi hodila z umazanim vratom in črnimi nohti po svetu in neprijetno dišala po potu že na daleč. Tudi pri jedi ne pustite, da bi uganjala kakršnekoli muhe. Pazite, da bodo jedila primerna, ogibajte se preostrih in začinenih jedi in vztrajajte pri svojem.

Če bo lačna, bo že jedla, o tem bodite prepričani. Če enkrat ne bo jedla, ji ne bo to prav nič škodovalo, saj sami pravite, da je močna, kakor bi imela 18 let. Če pa ne bo jedla dvakrat ali trikrat, je pa bila za Vašim hrbtom v slaščičarni ali pa v Vaši shrambi. To mi kar lahko verjamete. Da ne bo imela deset ročnih del začelih in nobenega končanega, prav lahko preprečite. Ne kupite ji drugega, preden enega ne izgotovi.

In kadar bo surova z Vami ali s posli, jo kar lepo vprašajte, ali se ne sramuje svojega prostaškega vedenja. Povejte ji, da surovega človeka nihče ne mara. Grdo je, če je mož surov, surovo dekletko in surova žena pa sta



2 znanki v znamenju napredka!

Napredovati, preiskati in izboljšati, kar že imamo, to je znamenje našega časa. S pomočjo znanstvenih dognanj se je posrečilo ustvariti oba Elida Special Shampoona, Kamilošfor za plave lase in Brunetašfor za kostanjeve lase, v novi sestavi: brez alkalija. Na novi osnovi se dosegajo boljši učinki.

Tu ekstremen primer, kako deluje alkali na lase (80 krat povečano). Alkali napne lase, načne njih luskinasto rožnico, jo naredi hrapavo in jo rad poškoduje. Zato postane alkali sčasoma škodljiv in je dostikrat vzrok, da postanejo lasje krhki in da se dojo težko česati.

Ta las (80 krat povečan) je opran z Elida Special Shampoonom. Zato je gladek in enoličen. S tem Shampoonom je preprečeno, da se lasje napne in da postanejo hrapavi, preprečena je tudi tvoritev apnenega mila na laseh, ki jih napravi krhke in jim jemlje lesk. Zato je tudi vsako poznejše izpiranje s kakim posebnim sredstvom nepotrebno.

Uspeh je tale: kvarnih posledic alkalija ni več — brez vsakega poznejšega izpiranja postanejo lasje lepo bleščeci in mehki, se dajo lepo česati in ohranijo dalje časa kodre!

ZA
PLAVE
LASE

KAMILOFLOR

ELIDA SPECIAL SHAMPOO

BRUNETAFOR

ZA
KOSTANJEVE
LASE

ostudni. Če se danes zadira nad Vami in nad posli, ne bo dolgo, ko se bo zadirala tudi nad prijateljicami. In kmalu sploh ne bo več zmogla lepe in prijazne besede. Tedaj pa bo kesanje prepozno. Tudi to ji povejte.

Dajte ji ljubezni, ki jo v teh letih potrebuje bolj ko kdaj prej. Predvsem pa bodite pravični in dosledni in kadar je treba, tudi strogi, četudi Vam bo to morda včasih zelo težko.



*Moda
v letu*

1936

?

VSE MODNE NOVOSTI ZA DAMO IN GOSPODA V VELIKI ZALOGI!

MANUFAKTURA

F.KS.

Souvan

LJUBLJANA, MESTNI TRG 24

žena in dom

REVIJA ZA SLOVENSKO ŽENO ŠTEV. 1 JANUAR 1936 LETO VII.



Sveta noc . . .



Božič. Ni praznika v vsem dolgem letu, ki bi ga oklepalo toliko misli in želja, toliko hrepenenja in spominov, kakor je Božič. Praznik nas vseh je. Praznik mladih in praznik starih. Praznik bogatih in praznik ubogih. V nas vseh živi in prav vse nas pritegne v svoje pravljíčno območje. Kakor zvezda je, ki se skrìje, da nam potem v tem lepši luči zažari. Otroku je kakor bajka, ki živi v njegovih sanjah iz leta v leto. Mladim ljudem je dan, ko v njih srcih zažari ljubezen v najvetlejšem plamenu.

In nam, ženam in materam?

Hočete, da Vam povem o eni izmed mnogih?

Čujte! Vsa zamaknjena sedi tam kraj drevesca. Roke ji počivajo v naročju. In lice se ji izpreminja: zdaj ji zažari oko v sladkem nasmešku, zdaj ji ustne zadržte v bolestnem tresljaju. Kje neki so njene misli? O čem sanjari?

Spominja se Božiča, tistega čudovito lepega, prvega v času njene mlade ljubezni. Tistega, ki ga je „njegov“ poljub dvignil nad najlepše vseh do tedaj doživetih. In potem Božiča, ko sta stala pod malo smrečico, tesno objeta, prvič, mlad mož in mlada žena.

Božiča med vojno se spominja, tistega groznega, ko je bila sama, tako čisto sama s svojo veliko boleščjo. Ko je on, ki ji je bil vse na svetu, ležal tam nekje v bolnici in se boril s smrtjo.

Morda je bila prav molitev tiste noči uslišana, da ji je bil ohranjen. Spominja se na vse tisto pomanjkanje, na glad in na trpljenje tistih dolgih vojnih let. In na naslednjega se spominja, ko je iz majcene posteljice strmelo v lučce dvoje svetlih očk in je iztezalo proti njim svoje drobne ročice njuno zlato dete. In dalje prede svoje misli. Kako sta z možem že tedne in tedne pred Božičem brskala po predalih, po omarah in zabojih, Bogat je bil plen. Stare, strgane, prav nemogoče belo-rdeče črtane kopalne hlačke, krpe vseh mogočih barv, konček lesketajočega se zlatega traku, par kraguljčkov. Pa lajnica. Že vsa zbita in ogoljena, a pela je. In to je bilo glavno. In začelo se je delo. Tajinstveno in skrito. Vedno le v nočnih urah, ko so otroci že spali. Mož je žagal, zbijal, ona je šivala. In na božični večer je stala pod drevescem lopa z desetimi majhnimi gugalnicami, v sredi lajna v majhni leseni škatli, prelepljeni s pisanimi slikami. V vsaki gugalnici punčka. Punčka iz cunj, ki se spleh ne ubije. In nad vso to krasoto belo-rdeče črtana streha s kraguljčkom na vsakem oglu.

Potem je sledilo leto, ko je stala pod smrečico vsa uboga in nesrečna. Strta od misli, da mož, ki stoji ob njej, trpi. Trpi in se bori s čuvstvom, ki ga vleče k drugi mladi, razigrani in nasmejani.

Čas je potekal. Spet so peli božični zvonovi. In z njimi je pelo tudi njeno srce. Saj je čutila, da si ga je iznova osvojila in da je spet njegova, vsa njegova.

Leto je sledilo letu. Otroci so doraščali. Starejša dva sta menila, da sta že prevelika za drevesce. Pa sta imela komaj deset in dvanajst let. In da si bosta napravila jaselce. Čisto sama in „strašno“ lepe. Čudno je bilo njej tisto popoldne, ki je bilo toliko let namenjeno le okraševanju drevesca. A ko se je storil mrak, je zapel zvonček kakor vsa leta poprej. In v sobi je stalo drevesce, bajno lepo. Sama sta ga okrasila. Njej. Čisto sama. Skrita v temni in mrzli pralnici.

Da, tako je bilo. Čudovito lepo včasih. In včasih hudo, tako strašno hudo.

In me?

Težko čase živimo dandanes. In morda jih je le malo med nami, ki jim bo letošnji sveti večer lep in svetel, poln sreče in radosti. A obupati ne smemo!

Kakor pride za nočjo dan in za mrzlo zimo solnčna pomlad, prav tako bo tudi Vam, ki ste danes nesrečne in uboge, morda še pred prihodnjim Božičem utripalo srce v nezasluteni sreči.

In to Vam želi prisrčno in iskreno

urednica.



»Ljubi Jezušček! Obljubim Ti, da bom pridna in Te prosim, prinesi meni in Janku knjigo o malopridnem Jurčku in še druge, ki so popisane v »Prijetelju«. Mamici prinesi pet gospodinjskih knjig, atku pa leposlovne knjige.

FRANCE BEVK:

BARAKE

Zunaj mesta, v globeli, ki se je stiskala med dva strma bregova, so stale barake. Majhne, temne, kakor da so obrabljene otroške igrače, ki jih je tja za šalo postavila nevesča roka. Druga drugi podobne, ko škatlica škatlici, so bile dvignjene nekoliko od tal, da bi vanje ne tekla voda, do vrat je vodilo dvoje ali troje stopnic. Na ozkih prehodih med njimi je ležalo blato.

V tihi in pozni noči, ki je ni motil več noben korak, je začelo snežiti. Debeli kosmi so padali tako na gosto, da je skozi nje kot skozi gosto zaveso le na nekaj korakov predirala svetloba medle luči, ki je sijala skozi vrsto malih, zagnjenih okenc. Prve snežinke, ki so padle v mokro blato, so se raztopile, toda že se je delala siva odeja, ki je postajala čimdalje bolj bela, bele so bile strehe, stopnice in veje redkih dreves. Barake niso več delale tistega temnega, mračnega vtisa kot prej.

Nad mestom je še vedno trepetala siva svetloba, toda luči v barakah so ugašale druga za druge. Tudi harmonika, ki se je nekaj časa glasila s konca iz tretje vrste poslopij, je utihnila. Le v drugi baraki od severa sta se še vedno svetili dve okni.

Med njenimi stenami je bil en sam prostor, ki je bil kuhinja in spalnica ob enem. Koti so bili natrpani s pohištvom, ki je nekoč doživelo lepše čase, a so ga skvarili prevozi, poletna vročina in zimska vlaga.

V široki postelji sta ležala mož in žena, med njima najmlajši, a drugi otrok, štiriletan deček, z glavo navzdol ob materinih nogah. Ta se je boril z zaspancem. Da bi ga ne premagal in zaradi radovednosti je zdaj pa zdaj dvignil glavo in pogledal k mizi, ki je bila pomaknjena h komodi.

Tam sta ždela deček in deklica, Tonče in Minka, ob petrolejki, ki jima je le slabo razsvetljevala obraz in roke; bila sta vsa zaverovana v svoje delo. Držala sta se sključeno, trpela sta od mraza, četudi je v pečici še tlelo nekaj premoga.

»Ali bosta nocoj prižgala svečke?« ju je vprašal Pavlek s postelje.

»Bova,« mu je odgovorila Minka. »Ko bo vse nared.«

»Ali me bosta poklicala, ako zaspim?«

»Ne,« ga je podražil Tonče.

»Saj te bova poklicala,« je rekla sestra. »Le bodi brez skrbi.«

Pavlek se je zadovoljen stisnil pod odejo, užival je toploto in mežikal predse. On ni imel dela, bil je še premajhen; Tonče in Minka sta mu rekla, da ne zna in da vse pokvari. Da, smel je čepeti ob mizi in gledati, kako nastajajo

jajo jaselce, toda začel ga je tresti mraz, zato je zlezal v posteljo.

Minka je držala v rokah z živimi barvami poslikano polo papirja, iz katere je izrezovala ovce, kralje, pastirje, palme in grmovje. V slabi svetlobi je napenjala oči in stiskala jezik med zobe. To delo je bilo odgovorno in ni trpelo površnosti, zato ga ni hotela prepustiti bratu. Tonče je stal na stolici ob komodi in razporejal pastirce, ovce in grmovje po mahu. Deklica, ki je bila starejša, ga je z enim očesom ves čas nadzorovala.

»Glej, tam sta dva grma vkup in tu kar tri ovce.«

Tonče si ni rad dal ukazovati.

»Saj se ovce pasejo v čredah,« je dvignil glas. »Ali še tega ne veš?«

»Tiho, da se oče ne prebudi!« se je Minka ozrla po postelji. »Zakaj tako kričiš?«

Oče se je bil pozno, premražen in premočen vrnil z dela. Legel je in kmalu zaspal pod toplo odejo. Tedaj se je prebudil. Ko je zagledal luč, je začuden dvignil glavo. Kaj se tu godi? Le počasi se je zavedel, kaj to pomeni.

»Ali bosta še dolgo žgala luč?«

»Saj bova kmalu,«



Zima v predmestju.

Mati se je zdramila iz dremavice, pogledala k mizi, nato na uro.

»Saj je že polnoč.« je vzdihnila. »Otroka, kaj pa mislita? Zmrznila bosta.«

»Saj ni mraz,« ji je zatrdil Tonče.

V resnici sta imela rdeče nosove, rdeče tudi prste na rokah, v stopala ju je peklo. Toda tega nista čutila.

»Pustita rajši za jutri,« je rekla mati. »Upih-nita luč in lezita!«

Minki so zastale roke, napol izstriženi pastir z ovco na rami ji je ostal med prsti in žalostno visel navzdol. Otroci so bili vajeni ubogati, toda v tistem trenutku jim je bilo prebridko oditi v posteljo. Vse leto so se veselili tega večera. Za božično drevesce so imeli vejo, ki so jo bili ulomili v parku in jo vtihotapili domov. V sta-rem, s papirjem ovitem cvetličnem loncu je vi-sela nekoliko po strani, ko pero na klobuku, a jim je čaralo vtis najlepšega drevesa. Okrašeno je bilo s trakovi pisanega papirja, z zvezdicami in srebrno nitjo, ki so jo bili iztaknili na sme-tišču za mestom. Na vejice so obesili slike, ki so jih bili izstrigli iz starega ilustriranega čas-nika. Sultan Abdul Hamid s fesom na glavi in redovi na prsih, konj z generalom v sedlu, an-gleška kraljica Viktorija, zamorka z otročičem v bisagi, poleg drugih podob tudi alegorija sreče, ki so jo imeli za angelca. In tri do polo-vice dogorele svečke, ki so bile ostale še od prejšnjega leta. In jaselec — škatla, ki je bila preoblečena s »srebrnim« papirjem, okrašena z rdečimi zvezdicami. Letos jim je bil oče oblju-bil celo polo s kralji, pastirci in ovcami, s pal-mami in grmovjem. Nabrali so bili mahu, po-stavili so griček s stezicami, nastala je noč, a očeta še ni bilo. Slednjič je prišel in jim prin-esel obljubljeni polo. Zdaj je bilo treba delo do-vršiti. Ne samo za srce in za oko, da bodo po-tem prižgali edine tri svečke in zapeli, ampak so se tudi bali, da Jezušček ne bo vstopil, ako ne najde jaselec. Tako so slišali.

»Jutri ne bo sveti večer,« je rekla Minka sko-raj tiho.

»Pa jo pusti,« se je oglasil oče napol iz spa-nja. »Toda naj nekoliko pohitita.«

Mati je molčala, otroka sta se oddahnila. Škarjice so hrustale papir. Tonček je postavljal palmo, pri tem ga je plašila neka misel.

»Ali pride Jezušček pred polnočjo ali po pol-noči?« se je ozrl po materi, ki ni spala.

»Kadar vsi pospimo,« mu je odgovorila mati.

»Pa saj ne vem, če vam bo letos kaj prinesel.«

Minka je dvignila obraz, Tončetu so zastale roke.

»Zakaj ne?« se je napol dvignil Pavlek; bil je v trenutku ves zdrاملjen.

»Ne vem. Najbrž zato, ker niste bili pridni.«

Otroci so se spogledali.

»Ali nismo bili pridni?«

»To ve Jezušček. Pavlek, lezi! Zakaj se od-grinjaš?«

Deček se je potuhnil pod odejo.

»Ali Jezušček nosi samo pridnim otrokom?« je vprašala Minka.

Mati je pritrdila.

»Korenovim prinese vsako leto. Vse polno reči.«

»Ker so pridni.«

»To pa že ni res,« je zagorel Tonče in se za-zibal na stolici. »Bojan je pokazal materi jezik in učitelju nagaja v šoli.«

Ta resnica, ki ji ni bilo mogoče ugovarjati, je mater nekam bridko zadela.

»Tiho!« je rekla komaj slišno. »Da mi zopet ne zbudite očeta!«

In so bili tiho. Mati se je delala, da spi, a je le čumela. Pavlek je mislil na darove, na kras-ne reči, ki si jih je želel, predstave so se mu prelevile v sanje. Slišati je bilo le težko oče-tovo sapo in šum snega na šipo. Premog v peči je ugašal, med stene je legal vedno večji hlad, otroka sta bila vsa otrpla od mraza.

Slednjič je bilo delo končano. Minka in Ton-če sta pospravila smeti, se spogledala in se nasmehnila. Mah je bil kar posejan s pastirci, ovcami, palmami in grmovjem, trije kralji s kamelami so bili na poti v Betlehem. Upihnila sta petrolejko in prižgala tri drobne svečke, ki so medlo, a bajno razsvetljevale prostor.

»Pavlek!« sta tiho poklicala spečega brata in ga potegnili za lase. »Pavlek!«

Deček se je le iztežka prebudil. Ko se je za-vedel, zakaj gre, se je dvignil na roke, oči so mu zastrmele v čudo drevesca, jaselec in sve-tlobe; vse to mu je še potrojila otroška do-mišljija.

»Oh!« se mu je izvilo iz prsi.

Mati se je zdramila, gledala, nič ni rekla, le oči so se ji svetile. Morda je bil spomin na mla-dost, ki ji je ko lučka obsvetil obraz.

»Ali smemo zapeti?«

Prikimala je.

»Le ne preglasno.«

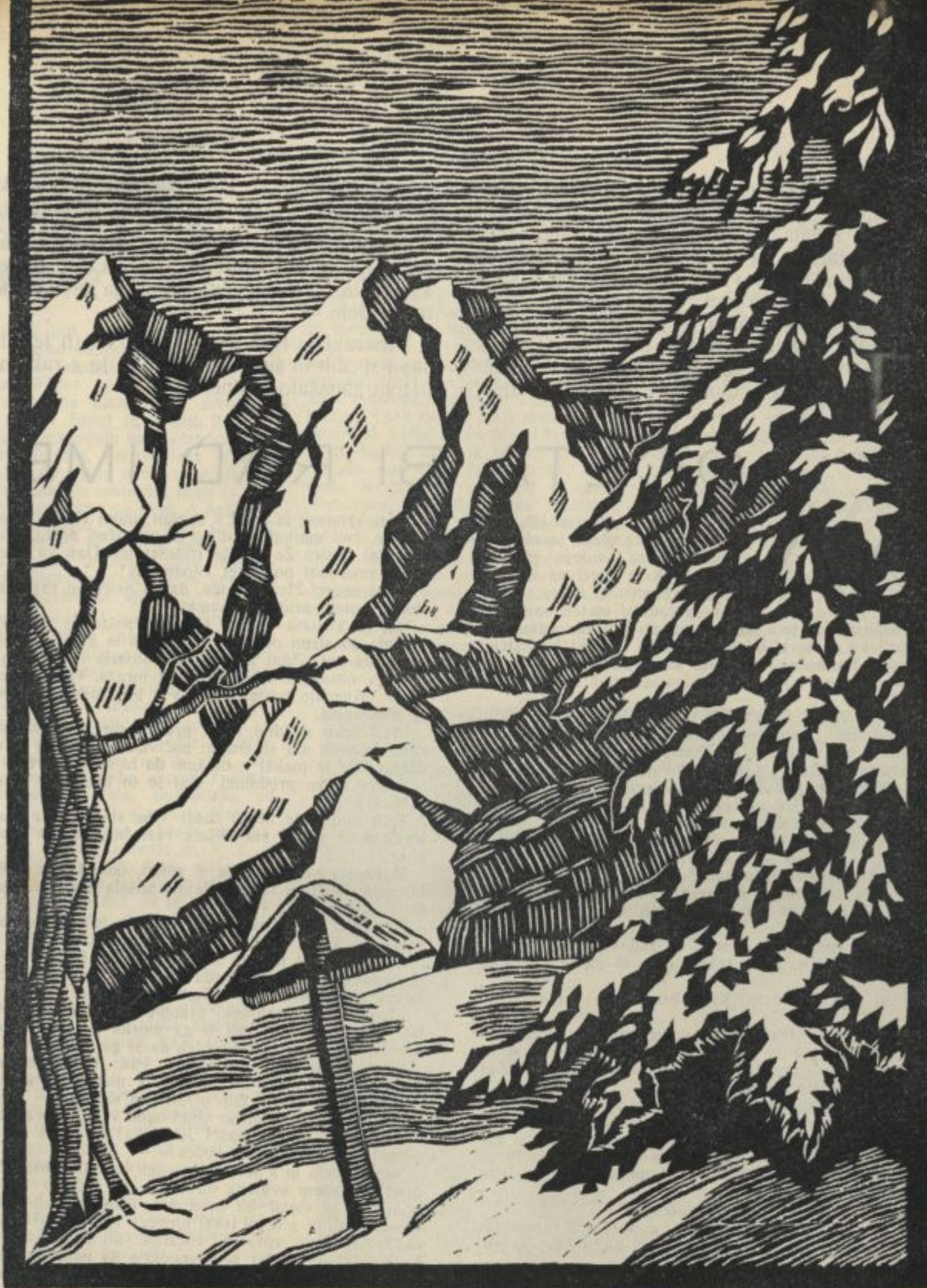
Zapeli so. Začela je Minka, za njo je padel v pesem Tonček, pomagal je tudi Pavlek. Ta ni znal peti, a je s sveto gorečnostjo sproti lovil besedilo in napev. Pesem, ki je bila izpočetka skoraj tiha, a je postajala čimdalje glasnejša, je tudi mater potegnila za seboj. Oče se je na-pol prebudil in se obrnil, mati mu je položila roko na prsi, kakor da ga s tem pomirja. Bilo je, kakor da je med ozke, temne stene segla božja roka, vzela njene prebivalce na svojo dlan in jih dvignila iz bede nekam v višino.

Ko je pesem utihnila, so bili nekaj trenutkov tiho. Gledali so v jaselec, v svečke, ki so plapolale, uživali njih blede soj.

»Zdaj pa v posteljo,« se je oglasila mati. »Upihnila svečke, da bodo še za prihodnje leto.«

Otroka sta ubogala in legla. Šele tedaj sta občutila mraz, tresla sta se po vsem telesu. Po-leg tega sta bila razburjena, nista mogla za-spati.

»Da bi meni prinesel sanke,« je rekel Tonče.



Božič v gorah.

»Tiho! Spi!«

»Čakal bom, da vidim Jezuščka.«

»Ne smeš! Potem ne pride, Nihče ga ne sme videti.«

Govorila sta tako tiho, da skoraj ni bilo slišati šepeta. Tonče je prvi zaspal. Nato je zaspala tudi Miuka.

V baraki je bila tihota in tema. Tedaj se je potihoma dvignila mati. Prižgala je luč in pri-

slušnila. Po sapi je spoznala, da otroci spijo. Odprla je omaro in vzela iz nje zavitek, ki ga je razvila.

Nekaj parov zašitih nogavičk, lesen konj z odkrhnjenim repom, punčka s pokvarjenim očesom in odlomljenim stopalom. In še. Darovi, ki jih je bila dobila od gospe, kateri je hodila pospravljat.

Darove je z neko svečanostjo drugega za drugim polagala na mizo in se smehljala. Pred

seboj je videla vesele, začudene oči, ki se bodo zarana upirale v te reči. »Mama, nogavičke so zašite,« bo slišala. In ona bo morala odgovarjati: »Seveda, saj jih je že Jezušček nosil, Marija jih je zašila in vam jih poslala.« In še: »Konj ima odlomljen rep, punčki manjka kos noge.« In ona: »Angelčku, ki je nosil darove, je izpoddrsnilo, igrače so se mu polomile.« Same laži, ki se ji niso niti več zdele tako zelo grenke. Morda bodo otroci podvomili v dnu svojih duš

in zaslutili resnico. Toda zaklenili jo bodo vase in rajši verjeli materini laži, ker je tako lepše.

Pogledala je še enkrat, če je vse v redu, se ozrla po spečih otrocih, upihnila luč in legla. Vzdihnila je izmučena, kakor da je dokončala težko delo.

V baraki je bilo temno, tiho, slišati je bilo le sapo spečih in šum snega, ki ga je z rahlim šepetom zanašalo v šipe.

J. JESSEN:



OČETA BI RAD IMEL

Marija je ob dolgih zimskih večerih marljivo pletla topel volnen jopič za svojega edinca. Marjanček je čepel na tleh in zidal s kamenčki lišice. Medtem je zadajal materi vse polno vprašani, na katera mu je zmerom prijazno odgovarjala: Bolj ko se je bližal božič, daljši je postajal listek, ki je nanj Marjanček zapisoval svoje želje.

»In na predor za svojo železnico sem tudi še pozabil!« je rekel.

»Tistim otrokom, ki si želijo toliko reči, Jezušček sploh nič ne prinese! Nasprotno, na sveti večer pride k takim otrokom in jim vzame še njih stare igrače, pa jih odnese siromašnim otrokom, ki so mu hvaležni za to in ki se znajo od srca veseliti tudi najmanjšega daru.«

»Oh, mamica, saj si ne bom ničesar več želel in odslej bom na vso moč priden in skromen!«

Vzdihnil je in se za trenotek spet poglobil v igro.

»Mamica,« je čez čas spet začel, »vsi otroci imajo očeta. Zakaj ga pa jaz nimam?«

Materi je bilo težko odgovoriti. »Tvoj oče je umrl, Marjan. Ni hotel več ostati na zemlji in je zdaj v nebesih pri angelčkih!«

A otrok s tem odgovorom ni bil zadovoljen. Ko je nekaj časa premišljeval, je rekel: »Jaz bi pa le rad imel očeta.«

»To ni mogoče, dete. Vsak otrok ima samo enega očeta.«

»Mamica, ali bi Jezušček ne mogel prinesiti očeta?«

»Marjanček!« ga je očitaje zavrnila mati. »Kaj si že pozabil, da si si preveč reči želel za božič? Ali hočeš po vsej sili razjeziti Jezuščka?«

»Nu, in če si zaželim samo očeta in nič drugega ne?«

Tesnoba je obšla gospo Marijo in sama ni vedela, kako naj mu odgovori. »Veš, Marjanček,« je rekla v zadregi, »to je zelo velika in čisto posebna želja, ki je ne morem sporočiti Jezuščku. To bi moral že sam, čisto sam opraviti z njim.«

»Kje pa lahko govorim z Jezuščkom?«

»V črnem gozdu za snežnimi gorami, pri sedmerih smrekah. A časih ga tudi tam ni moči najti. Zdaj pa pospravi igrače in pojdij spat!«

Položila je dečka v posteljo in spet sedla k pletenju. Medtem se je lahko mirno predala svojim mislim.

D drugega očeta? Da, res, saj je že sama mislila na to in v dnu srca je gojila isto željo. Deček potrebuje očeta. Toda drug bi ne smel biti kakor Vrhovčev Andrej.

Kakor tolikokrat, se je tudi zdaj z mislimi poglobila v prošlost. Andrej Vrhovec in Milan Steblovnik sta bila prijatelja. Najprej je poznala Andreja in ga ljubila, a potem je vendar vsela drugega. Zakaj? Kako se je moglo tako zgoditi? Usoda! V življenju slehernika so stvari, ki ostanejo za zmerom nerazumljive.

Po dveh letih zakona se je nje moč z avtomobilom smrtno ponesrečil.

Andrej se ji ni več približal. Toda zdelo se ji je, da jo še zmerom ljubi. In ta misel jo je tolažila v njeni osamljenosti. Tam gori, v samoti gorskih vrhov, živi nekdo, edini na vsem širnem svetu, ki ji je blizu. Ali najde kdaj pot do nje? Ne, najbrže se ne dobita nikoli več.

Stari Vrhovec je živel s svojim sinom visoko v hribih, kjer je imel majhno gostilno in pomožno pošto. Stari je raznašal pošto. Že pet in trideset let. Dan za dnem je moral prehoditi po deset kilometrov!

Sveti večer! Hvala Bogu, danes mora še raznesti pošto, in potem pridejo prazniki.

Oče in sin sta srečno raznesla pošto in zdaj sta se vračala po strmi poti v vas. Počasi in s težko sapo sta si utirala pot. Zdaj pa zdaj sta obstala in si oddahnila. Starčev obraz je bil posinel od mraza. Goste snežinke so se prijemale goste brade. Vsa prokrajina je bila bela in poledenela.

Pred neko gozdno kočico, preden sta se pripravila na zadnji vzpon, sta še enkrat počivala. Andrej si je drgnil ušesa. Oče je mahal z rokami, da bi si jih ogrel.

Zdajci je pa prisluhnil. Kaj je to bilo? Ali ni nekdo zaklical?

Tudi Andrej je nekaj slišal. Oba sta postala pozorna. Res, skozi tišino sta slišala razločne, čeprav slabotne klice.

Moža sta se odpravila v smeri, odkoder je prihajalo klicanje. Zmerom razločneje sta slišala klice: »Jezušček! O, Jezušček!«

Našla sta dečka napol zmrznjenega in popolnoma onemoglega. Toda ko ga je vzel Andrej v naročje, ga je njegova telesna toplota kmalu poživila. Deček je gledal oba moža z velikimi, zvedavimi očmi, zlasti starega Vrhovca z belo brado in poštnimi zavitki na rami.

Torej ti si Jezušček, preoblečen v božička. Ali mi boš prinesel očeta? Ali si ga morda že kar prinesel s seboj? Kajne, saj si že vedel, da si ga želim?«

Stari se je sam odpravil v vas. Andrej je pa zavil dečka v svoj plašč in ga nesel k materi, ki je bila že vsa obupana, ker ni bilo otroka od nikoder.

Marjanček jo je burno objel okoli vratu in vzkliknil: »Vidiš, pa sem le našel Jezuščka! In takoj mi je dal očeta! Tukaj je. Ali ga hočeš?«

Vsa zardela in s solzami v očeh je stala gospa Marija pred rešiteljem svojega otroka.

Andrej je stopil tik pred njo, položil svojo roko na njeno ramo in z očmi iskal njenega pogleda. »Da, ali hočeš?« je resno vprašal. »Marija, ali ni vse to kakor božji migljaj? Tako sem vendarle še našel pot k tebi. Tvojemu otroku bom dober oče. In zdaj, če rečeš, da smem, pridem za božič spet v dolino.«

Počasi je dvignila glavo in ga pogledala s solznimi očmi. »Božično željo mojega dečka poznaš, Andrej,« je rekla. »In jaz želim isto. Pridi!«



VERA GOGALA:

BOŽIČNO DARILO

Marina leži v bolnici. Pravkar rojeno dete so odnesli. Samo kratek hip je smela gledati v njegov drobní obraz. Nikdar več ga ne bo videla, saj cveto na njenih licih živordeče rože smrti. Zunaj se osiplje listje. V njej pa s poslednjo močjo trepeče življenje. Mladost, neizpolnjena in zatrta, kliče po njem, nova, neznana, čudovita ljubezen materina prosi in moléduje brezmočna za dete. A dete mora živeti. Nova sirota med sirotami, dete ljubezni, pozabe in obupa.

Marino so pokopali. Mali Romanček pa glede bele sestre in zvedavo obrača glavico za njimi.

Uboga sirotka! Bilo je nekoč mlado dekle, ki je samo enkrat videlo tvojo obrazek. Njeno življenje je bilo podobno življenju male veščice, upehanemu nočnemu metulju, ki sili iz teme v slepilno bleščéčo luč, v prelestno svetlobo življenja, ki bega in išče, se utruja in pada, išče v vrtilcih pozabljenja in novih uteh, sili brezmočno iz pogube, naposled omahne trudna in vela, pozabljena od vseh. To je bila tvoja mati, Romanček! Mlada, nekdanja cvetoča deklica, ki jo je vabilo življenje in ki ji ni nudilo ničesar razen tebe, mali ubožec! In ko ji je bolezen izpila življenje skoraj do dna, se je tvoja mlada mati zavedela, da je šele pričela živeti, ker so v njej dozorevala nova skrita čúvstva, ki jih ni poznala, ki so vzcvetela kakor bajna roža sredi osata in ji z bogastvom napolnila umirajoče srce. Za njo ni nihče jokal. Tudi za teboj ne bo nihče žaloval, ti mali nebolgljeni fantek, kajti življenje te ne bo sprejelo lepše ko tvojo mater. Taval boš v vrvenju sveta s praznim bolnim srčecem in begal za srečo. Nihče te ne bo opazil. Sirota ostaneš, kakor je bila sirota tvoja uboga mati, ko je lačno sprejemala vsak drobec sreče, ki je ostajal drugim od prepornih src. Tvoj oče te ne bo nikdar poznal, še tvojega imena ne bo vedel, kajti Marina, tvoja mati, ni prosjačila za ljubezen tistega, ki jo je zavrzel in pozabil.

Tako je šepetala beda in se sklanjala nad spečega dečka.

Pa je prišlo drugače, čisto drugače. Roman je kmalu postal ljubljeneec vseh sester, zdravnikov in vseh strežnic. Bil je prelep, zdrav deček in vsakogar je zaustavil ob postelji njegov nasmejani obrazek.

Neko popoldne je pripeljala sestra tujega moža k Romanovi postelji. Deček je zvedavo ogledoval neznaní obraz. Obstal je pri črnih kratkih brčicah in se nasmehnil. Ta smehlaj je odprl Romančku pot v srce tujega moža in pot v življenje. Tedaj se je tudi človek ozrl v sestro in prikimal. »Tega vzamem, tega malega navihančka!« Kar izpod odeje ga je hotel

vzeti, da bi vsega objel in občutil malo telesce, ki naj bo odslej le njegovo. Sestra je priskočila in mu rahlo zabranila, kajti njegove moške roke so bile preokorne za takšno stvarco. »Vidiš, Romanček, to je tvoj novi očka! Le naglej se ga. Da, da, očka si dobil, ki ni kar tako!« Romanček je gledal sestro in živo sledil njenim pregibajočim se ustnicam, potem pa se je šegavo nasmehnil in brenil z nogami. Novi oče je bil ves zamaknjen v otroka. Sestra je videla, da je srečen. Vsak čas je lovil mehke prstke izpod odeje in se v zvedavi nežnosti dotikal ličec in temnih las.

Tako zelo si je želel otroka. Vseh osem let zakona je čakal na dete. Brezumno in vroče si ga je želela tudi žena. Danes se je odločil. Skoraj v bojazni je stopil v zavod kakor človek, ki sega v sveženj srečk z željo, da bi izbral pravo številko. Sto vprašanj in dvomov se mu je vsiljevalo med potjo. Veselil se je in plašil. Zdaj pa je sedel pred Romanovo posteljo in je pozabil na vse. Tako prečudno lepo mu je bilo v srcu. Ta

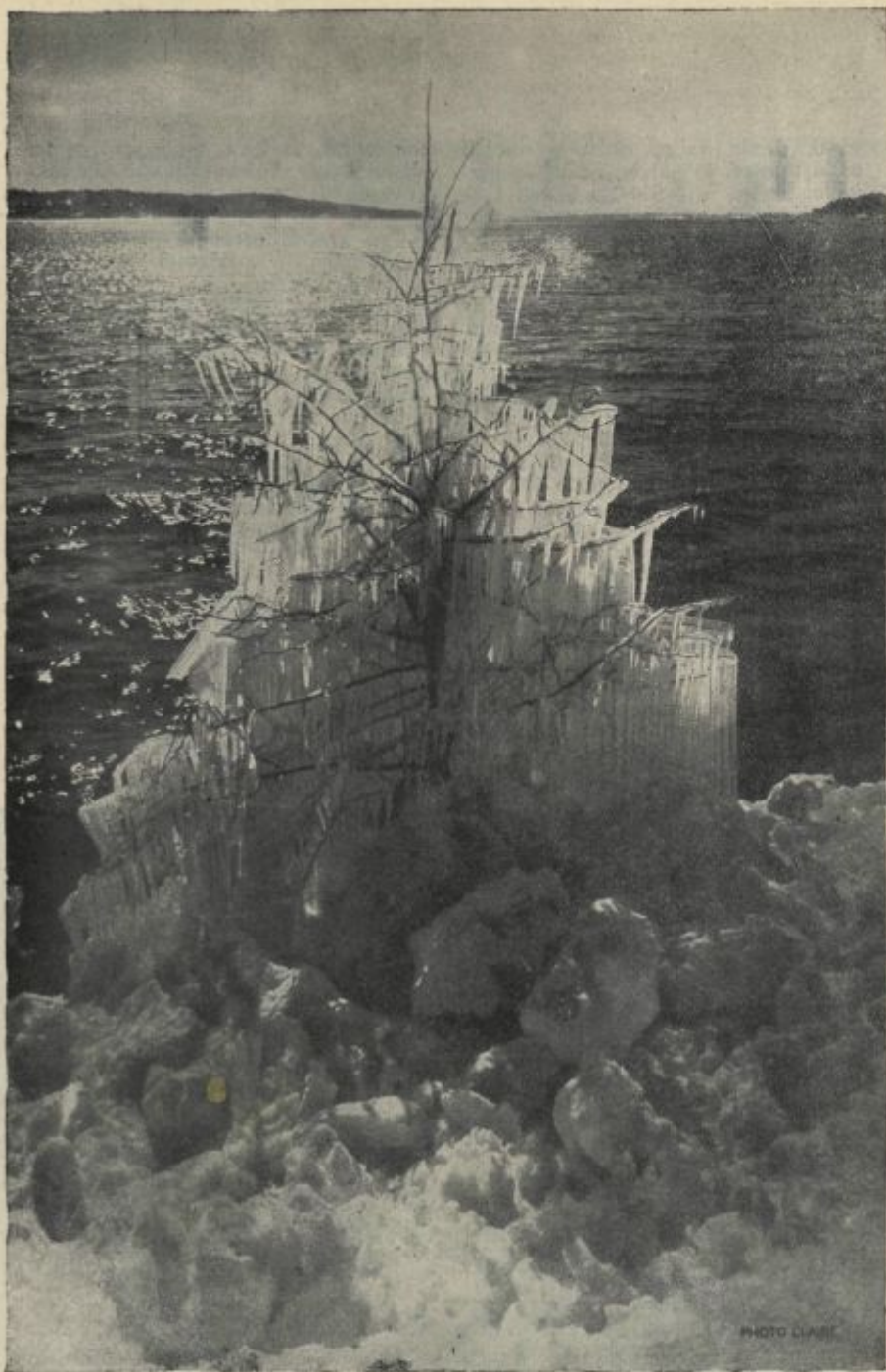
tují fantek, ta živa, topla stvarca bo odslej živela v njegovem domu, v njegovem varstvu. Kaj poreče žena k temu?

Vso uro je presedel pri Romanu. Ko je odhajal, je sklanjal glavo in se smehljal predse.

Ženi ni nič omenil. A tisti večer je slutila, da je v možu nekaj jasnega, vedrega, kakor že dolgo ne. Opazovala ga je, ko je zamišljeno gledal preko časnika v steno. Z vsem je bil zadovoljen. Pusta vsakdanjost enoličnih večerov se je splazila iz izbe. Bolj je bil redkobeseden kakor po navadi, vendar je vsaka beseda izdajala čudovito razpoloženje, ki mu je igralo v prslih. Vsako sekundo je bil pri otroku. Moral se je premagovati, da se ni izdal ženi, ki je skrivaj opazovala izpremenjeni možev izraz. Kako prečudno lepo je, kadar sme odrasel človek nositi v sebi skrivnost, ki bi jo rad zaupal vsakemu mimoidočemu, pa se mora v nasladi premagovati in čakati na dan, ko bo najlepše. Vstal je in stopil po sobi. Rad bi sedel za mizo in kakor razposajen šolarček



Čuvaj, vstani, polnoč je!



Božično drevo ob morju.

popisal liste in liste z enim samim imenom: Romanček. Spustil se je v naslanjač in zasanjal. Nič dvomov in bojazni ni bilo v njem. Vsa jasna bodočnost se je smehljala iz dvojice Romanovih svetlih oči. Čemu naj bi bil otrok slab, morda celo hudoben ali razuzdan? Četudi sta bila njegova roditelja morda izgubljeni bitji, sovražni in ničvredni, ali ni bilo v njih tudi mnogo dobrega, ki naj bi se osredotočilo ravno v Romanu, v tej jasni dušici, ki pozna le smehljaj! Razmišljal je in si zatrjeval, da ljubezen dobrega očeta in matere premore čudeže pri tem malem bitju, ki bo izročeno njima v varstvo. V njegovi vzgoji bo postal Roman najslajši otrok, ki bo izpopolnjeval njuno življenje in

Prvi sneg.



prinesel v zakon najlepšo harmonijo. Ta prelepi obrazek! Kako vesela ga bo Alma!

Spravil se je spat prej kakor po navadi. Ležal je v temi in ugibal, razmišljal in se veselil kakor otrok na nekaj velikega, nedosegljivega. On, tuj, neznan človek, se je veselil na tuje dete, ki ga je vzljubil na prvi pogled, ni se branil težav in neprilik, niti se ni bal novih izdatkov in bremen ob svojem skromnem zaslužku, tam nekje pa živi v izobilju in prešernosti pravi Romanov oče, ki niti ne ve otrokovega imena, niti se ne zaveda, da bi ga moral vedeti. Na gomili neznane, pozabljene matere rase trava, in vendar je bila ta deklica nekoč vsa njegova. Z nasmeškom je potepal njeno mladost in z nasmeškom je prezrl novico o svojem očetovstvu. Njegov otrok pa je dobil drugega očeta.

Vsak dan je novi Romanov oče posedal ob njegovi postelji. Pogovarjal se je z otrokom in mu živo pripovedoval o novi materi in novem domu. Roman ga je gledal z mežikajočimi očesci in se oprijemal njegove roke. Sestre so presenečene postajale pri vratih in prisluškovala nežnostim tujega moža. Kaj takega v zavodu še niso doživlele. Zapisoval si je v beležnico vse važne in nevažne reči, ki bi jih morala vedeti vsaka mati. Ze na vratih je vprašal po otrokovem zdravju. Veselil se je vsakega napredka in otrokove bistroumnosti. Roman se ga je privadil. Vlekel ga je za lase in za kratke brčice. Vsak čas je zahteval, da ga vzame v naročje. Bile so najlepše ure dneva, ko je utrujen od službe naslonil glavo ob dečkovo lice in gledal gibčne ročice, ki so se igrale z njegovimi prsti.

Prišel je dan Romanove selitve. Bilo je na božični večer. Bele sestre in strežnice so se poslavljale od malčka in mu želele sto sreč v novem življenju. Roman je ležal v rokah razburjenega očeta. Najeti avto je čakal na cesti, skoraj do polovice poln zavojev z Romanovim novim perilom in drugih bajnih reči, ki bodo odslej razvajale malega srečneža. Na podstrešju stoji že ves popoldan pripravljena posteljica, ki skrito čaka na trenutek, ko bodo položili vanjo oboževanega otroka.

Roman se je zibal v avtomobilu in zasanjal sanje o sreči. Oče je tesno

prisedel k sestri, ki je držala otroka v naročju. Njegovega otroka, od danes dalje! Doma je žena, ki nič ne ve in ne sluti o njegovem darilu. Naslonil je glavo vznak in užival v pričakovanju vsakega prihodnjega trenutka.

Avto je obstal pred hišo. Bela sestra je hušnila po stopnicah z dragocenim darilom v naročju in z radovednim smehlajočim se obrazom čakala na znamenje. Kmalu je zagledala ženo, ki je hitela pod njo po stopnicah na cesto. Zdaj je vedela, da je napočil pravi trenutek.

V belih blazinah je ležal otrok. V spanju so včasih zadržala usteca in prstki so se oklenili mehke odeje. Nad posteljico je zažarelo božično drevesce, pod njim je ležalo božje dete v jaselcah.

Alma se je sklanjala čez dete. Videla je polna ozarjena lička, ki so jih obsenčevale dolge, temne trepalnice, gledala je mala nemirna usteca in rožni ušesci. Počasi se ji je zameglil pogled in sladka resnica ji je zasijala v svetlih solzah, ki so se ji potočile po licih.

»Zdaj si moj, Romanček! Ubožec mali, nič ne maraj, jaz ti bom dobra mati!«

Pod gomilo, zaraslo s travo, je tedaj tiho zavzdihnilo in našlo pokoj.

*Sveta noč —
blažena noč ...*



Štefan Luhacz:

Za šalo in zares

Zgodilo se je po tisti nočni seji v parlamentu, ki je trajala do jutra. Okrog desetih sem prišel domov, se skopal in sedel za pisalno mizo. Ob dveh sem bil dogovorjen s Heleno. Hotela sva na izprehod, pa se je nenadoma ulil dež in sva pobegnili v najbližjo slaščičarno.

Helena je naročila torto, jaz konjak. Potem sva kramljala in začela tam, kjer sva bila končala, ko sva bila zadnjikrat skupaj.

»Stanovala bova v središču mesta,« je rekla Helena. »Najine sobe bodo velike, svetle, s širokimi okni.«

Potem mi je narisala, kako bo opremljena moja soba. V kotu naj bi stal velik, širok divan, tik njega majhna steklena mizica za konjak, cigarete in igralne karte. Ob steno pride okusna knjižna omara.

Ko sva srečno prišla do njene sobe, mi je prinesla gospodična peti

Čiščenje na novega leta dan.



Vskladiševanje sandal in poletnih čevljev, ki jih zaradi krize niso mogli prodati.

konjak. Hotel sem svojo utrujenost in neprespanost pregnati s konjaki.

»Moja soba bo v starinskem slogu,« je nadaljevala. »Vsak kos oprave mora biti nekaj posebnega...«

Počasi me je jelo vse skupaj dolgočasiti.

»Med najinima spalnicama bo majhna soba,« je nadaljevala Helena. »Kajne, lepo bo, ko bova odprla zjutraj vsak svoja vrata in si bova stala v pidžamah nasproti? Pri zajtrku bo miza pogrnjena s pisanim prtom. Pozimi gnjat, maslo, mehko kuhana jajca, čaj, poleti mrzla kava...«

Začel sem drug pogovor, toda Helena je uporno zavihala nosek in hotela nadaljevati s svojimi načrti za bodočnost.

»V prednji sobi belo pohištvo, na steni nekaj karikatur...«

Mislil sem, da bi lahko že končala to razpravo o najini opravi, ko bo poročila itak šele čez pol leta.

Helena je uporno molčala. Izpil sem nov konjak.

Nenadoma je prekinila molk. Napravila je vesel obraz.

»Ti, pojdiva se stare ljudi!«

Izumila sva si včasih take majhne, zabavne igre. Napravila sva na primer tako, kakor da je minilo že dvajset let in sva postala medtem že stara dvojica.

»Dobro, pojdiva se,« sem pritrdil.

»Recimo, da so minila tri leta, da se je medtem vse podrlo, da se torej nisva poročila.«

»Imenitno!« Helena je bila vsa navdušena zaradi tega domisleka. »Igrajva se, da sediš zdaj z neko drugo damo tu v slaščičarni. Z damo, ki jo imaš rad in se z njo pogovarjaš o meni. Prav?«

»Dobro. Začniva!«

Helena se je naslonila nazaj in dolgočasna vprašala:

»Povejte mi, kako se je že pisalo dekletu, ki ste se hoteli pred tremi leti z njo poročiti?«

»Helena Kaiser.«

»Ste jo zelo radi imeli?«

»Ako bi bila tako velika ta ljubezen, bi vendar ne sedel zdaj tu z vami.«

Helena se je nejevoljno branila.

»Zakaj ne? Moj Bog... posebno se menda nista razumela. Je bila lepa? Pomislil sem.«

»Ni bila niti lepa niti pametna.«

»Zakaj ste jo pa potem sploh ljubili?«

Spet sem se zasmejal:

»Saj sem vam rekel, da je nisem maral.«

»Ampak hoteli ste se vendar z njo poročiti!«

»No, zdaj vidite, da se nisem.« Počasi sem nadaljeval: »Spoznal sem namreč...«

Razburjeno se je primeknila k meni:

»Kaj ste spoznali?«

»... da to, kar sem čutil do Helene, ni bil tisti pravi občutek. Najina značaja sta bila prerazlična.«

Helena je napravila spet ravnodušen obraz. To je spadalo pač k igri.

»V čem pa je bila taka razlika?«

»Vidite, ona je lahko ure in ure govorila o najinem bodočem stanovanju. Uživala je v ugibanju, kakšna preproga naj bi prišla pred kamin, kakšno naj bi bilo pregrinjalo na divanu... Goda nikdar ji ni prišlo na misel, da bi mi govorila o tem, kako srečen bo napravila najin zakon, čeprav sva se morda zelo rada imela. Nikdar ji ni prišlo na misel, da bi govorila o mojem delu. S kom naj bi bil vendar o tem govoril, če ne z njo, mar ne? To je ni prav nič zanimalo. Tako prazna je bila. Samo zunanji lesk jo je mikal. Ona ni ljubila mene, ampak prednjo sobo z belo opravo, mojo sobo, srebro, brušeno steklo, preproge...«

Helena me je gledala s široko odprtimi očmi.

»Morda se pa motite. Moj Bog, saj je bila vendar ženska, in žensko zanimajo prav take malenkosti, kakor je na primer stanovanjska oprema.«

Zdaj je govoril iz mene konjak; zato sem skoraj zavpil nanjo:

»Samo to jo je zanimalo. Moje sanje, moji načrti, moji občutki so jo pa dolgočasili. Samo okvir je bil tisto, kar jo je spravilo do vsega, vsebina ne.«

V dekletovem obrazu se je nekaj krčevito zgenilo. Vstala je. Zapela si je plašč, vzela svojo torbico in napol glasno rekla:

»Zdaj pojdem. Ne boste me spremljali. Nikdar več, razumete? Nikdar več se ne bova videla. Ne boste več prihajali k nam, pisali mi tudi ne boste in tudi telefonirati ne smete.«

»Helena,« sem zajecjal.

Ni je bilo več.

Nekoč sem jo nekje srečal. Hotel sem jo pozdraviti, pa se je obrnila stran.

Vidite, tako lahko nastane iz igre resnica.

In včasih je to celo sreča. D.

Božični utrinek

Lani, malo pred Božičem, sem dobila pismo tele vsebine:

»Draga urednica! Novih naročnic sem Vam pridobila, ker mi je Vaš list ljub in drag. In niti malo nisem mislila pri tem na nagrado. Če pa že mislite, da brez nagrade ne gre, Vas prosim, da za tisti znesek kupite karkoli, morda nogavice, in jih podarite kakemu revčku, da bo tudi njemu za Božič toplo v noge in toplo pri srčku.«

Kupila sem par močnih in res toplih nogavic in zavitek peciva. Nekaj dni nato je prišel v našo pisarno majhen fantiček, ves premražen in ves ubog. Prodajal je šopke smrekovih vejic in omela. Njemu sem dala tisto darilo.

Zima je minila. In izpod snežne odeje so pribodli prvi zvončki in telohi. Pa se je spet oglasil pri nas tak majhen gost. »Teloh imam, gospa. Kupite ga! Tako lep je in tako daleč sem ga prinesel!« Kupčija je bila hitro sklenjena. Ko mi je izročil šopke in spravil denar, je postavil košek s cvetjem na tla, se sklonil in pričel vihati hlačke. Vsa začudena sem ga gledala. Nisem si mogla misliti, zakaj in čemu. Ko je privlekel hlačke prav do kolen, je dejal: »Le pogledjte, gospa! Še zdaj jih nosim tiste božične nogavice. Tako so tople! Še nikdar nisem imel takih. So bile že strgane, pa zna naša mama tako lepo šivati. Veste, še za drugo zimo bodo.« Resno je kimal z glavo, kakor kak velik. V njegovih očeh pa je bilo toliko tople in iskrene hvaležnosti, da sem se čutila kar osramočeno. In želela sem si, da bi mogla ta pogled zajeti in ga ponesti njej, ki ga je prva zaslužila. Želja, ki mora ostati pač samo želja. Zato sem danes napisala te vrstice.

Upam in želim, da jih bo brala tudi ona.

Lep in svetel utrinek naj ji bodo v letošnjih božičnih dneh!



Ponekod pomanjkanje, tu pa delikatesno bogastvo.

Oh, ti zakonski možje . . .

Neki ameriški list je nedavno razpisal anketo: »Kako naj dobra žena ravna z možem?« Odgovori so bili presenetljivi! Vmes je bilo tudi nekaj originalnih, ki pa menda niso bili resno mišljeni. Tako na primer tale dva:

»Tako! po poroki ga ubij!«

»Daj zveri dobro jesti!«

Toda pustimo šalo! Devetdeset odstotkov vseh odgovorov je imelo isto misel:

»Izkušajte z dobroto premagati možje slabe lastnosti!«

In vse tiste žene, ki so se v tem

smislu izjavile, so tudi pripomnile, da živijo v srečnem zakonu. Torej je le resnica, da dobrota povsod zmaga in da se z dobroto največ doseže. Jaz bi pripomnila še nekaj: dobra žena mora biti obdarovana z dobroto in — s samozatajevanjem. Znati se mora premagovati! To je bistveno in važno, če si hoče ustvariti lepo družinsko življenje.

Mož pride nataknen domov. Zaradi malenkosti nastane prepir. Mož noče popustiti in postane krivičen. Uvidevna in pametna žena naj ne izkuša dokazati možu, da ima ona prav, čeprav je v dno duše prepričana, da je tako. Popusti naj! Naj se zataji! Naj se brzda! Ko bo mož v miru pojedel in prebral časnik, se bo hitro razvedril in kmalu ne bo več vedel, da se je malo poprej prepiral. Tako pametna žena ne bo slišala besed, ki jih je težko pozabiti, hkratu

pa bo mož sam uvidel, da je prav za prav strašno siten, četudi tega ne bo nikoli na glas priznal!

In še nekaj. Življenje je tako kratko. Danes ali jutri nas ne bo več. Danes ali jutri bo morda eden izmed naju za zmerom odšel. Ali je vredno, da si tista kratka leta, ki so nam dana, grenimo s prepiri in s sovraštvo v srcu?

Žena, ki se izkuša poglobiti v možjevo življenje, bo prav lahko razumela, da je utrujen mož dostikrat nasajen. Prizanesljivo bo gledala nanj in si bo, čeprav ji to in ono ne bo všeč, mislila: »Delo ga je utrudilo, a z delom preživlja sebe in vse nas!« Ta misel jo bo hitro pomirila in izkušala se bo premagati in možu ustreči. Ko bo moža minila slaba volja, bo imela mirno vest in ji ne bo žal, da se je prej brzдалa. Ali ni res tako? (F. B.)

Razbojnika

Dolgo je že tega. Od takrat sem bil še večkrat v Buenos Airesu. Mesto se je silno izpremenilo in tudi ljudje so postali drugačni. Takrat, ko sva s Klasom Piperjem ležala v napol podrti baraki, ki je služila za bolnico, so se še divje streljali po ulicah. Vsak teden so uprizorili uporček, in več ko enkrat sva slišala, kako so se izgubljene krogle zadirale v leseno steno, za katero je osemdeset ali sto siromakov trepetalo od strahu in vročine. Čisto natanko se še spominjam obraza surovega španjolskega zdravnika, ki je hodil s kredjo v roki od postelje do postelje in hitel risati znamenja na table nad posteljami, brž ko je opazil, da so komu porumenele oči in da mu je pošla sapa. Če je imel kdo le previsoko vročino, je dobil košček ledu in malo slabe črne kave. Dan za dnem je opravljala rumena mrzlica svoje delo in — postelje so se praznile. Novi so prihajali, in le redkokdaj je spet odšel na svojih nogah.

Midva s Klasom sva imela srečo. Čeprav se nama je večkrat bledlo od vročine in glavobola, sva ostala bela, in zdravnik ni mogel najti niti enega rumenega madeža, če se je še tako čudil. Če začneš rumeneti, in to se opazi najprej na očeh, ti že izkopljejo jamo tam zadaj za malo kapelo; vrsta ta in ta, številka toliko in toliko, in ostal si samo še beležka v bolniškem dnevniku.

Imel sem še nekaj denarja in sem se usmilil Klasa. V hoci sva našla krčmo, kjer se je dalo poceni živeti. Krčmar Bask Zumagoalla je preštel tiste pesete in nama prinesel ostrig in rdeče solate. Pijača je pa bila draga in stanovanje tudi. Ženski v prosojnih bluzah, opasani z lakstnim pasom, ki sta bili proti pomorščakom brez denarja precej neprijazni, sta imeli kaj kmalu najin poslednji drobci v svojih žepih in sta se nama smejala v obraz, ko sva čez tri dni prosila, da bi začasno odložili najin račun. Zumagoalla pa naju je prijel za rame in potisnil čez prag — na razbeljeno cesto. »Que usteh lo pase lien, caballeros! Buen viaje!« je siknil skozi zobe. Celo najini srebrni uri je imel za pasom, krvoses! Naj mu vrag izdere vsak zob posebej!

Sedela sva torej na ulici v smradu pristaniške četrti in morala paziti, da naju ne pograbi policist. Klas Piper si še zdaj ni prav posebno opomogel, neprestano so mu klecala kolena in včasih, ko ga je prijelo, je kvasil same bedarije.

Našla sva prenočišče v kleti neke podrte hiše, ki so jo pred dnevi obstreljevali s topovi. Dva dni sva stradala, da se Bog usmili, tretji dan pa, ko sva ob priložnostih tudi že beračila in se klatila med vilami, nama je podaril neki črnc z naočniki in osivelimi lasmi veliko dinjo. Hlastno sva jo pojedla in Klasa so posledice tako zdelale, da sem ga moral zvečer skoraj nesti. Uvidel sem, da tako ne bo šlo dalje. Drugi dan se je moralo nekaj zgoditi... Karkoli.

Spala sva ves dan. Ura na katedrali je bila devet. Zlezla sva iz svoje kleti, shuššana, strgana, divja kakor dva sestradana volkova, s stisnjenimi pestmi v žepih. Če človek resnično strada, ne pozna nobenega zakona več, niti pravice. Potem ropa kakor žival v sili.

Lep večer je bil in v kavarnah je bilo polno ljudi. Na Avenidi del Mayo je mrgolelo izprehajalcev vseh slojev. Šla sva dalje, v tišje ulice, kjer so bile manjše hiše z vrtovi. Okrog enajste sva se ustavila ob plotu neke prijazne vile. Tema, nobeno okno ni bilo razsvetljeno, pač pa je bilo eno izmed pritličnih na stečaj odprto.

Molčala sva. Sam vrag naju je spravil v to bedno stanje. Bolna, lačna, brez denarja — in kar je bilo najhujše — brez upanja, sva pozabila na vse pomisleke. Videl sem Klasove votle oči. Žalostno je pomežiknil in pokazal z brado na odprto okno. Dvignilo naju je, kakor dvigne rešilni val ladjo čez čeri, in zasopla od plezanja sva se znašla v temni sobi.

Prižgal sem vžgalico in se razgledal. V kotu ob vratih je bilo stikalo. Klas se je sesedel v fotelj in me topo gledal, ko sem odpiral predale. Potem sem prižgal luč. Ah! Velika jedilna omara, ki se je bleščala od srebra in kristala, preproge, oljnate slike. Bila sva v jedilnici — vsega je bilo dovolj, treba je bilo samo pobrati, odnesti in...

Tako, kakor sem se prestrašil zdaj, se nisem še nikdar v svojem življenju. Tudi takrat ne, ko sem bil še vajenec in sem s katranom in čopičem visel ob krmilu »Utrechta« in zagledal pod sabo morskega volka. In Klas, videl sem, je zlezal čisto vase. Kajti neka roka je od zunaj pritiskala na kljuko in potem so se jela vrata odpirati: palec za palcem, in nekaj čisto majčkenega v belem je stopilo v sobo. Bila sva trda od strahu.

To, kar se je prikazalo, je bilo dekletce morda štirih let, z rdečimi lici, plavolaso, v sami srajčki. Iz njenih velikih sivih oči je sijalo brezmejno začudenje. Usta je imela odprta. Prikoraca po mehki preprogi čisto do mene. Za mano je nekaj padlo, ubogi Klas je sedel na tleh in se križal. Meni se je nenadoma zazdelo vse skupaj malo smešno — pomel sem si oči in se za vsak slučaj uščipnil v uho, ker navsezadnje bi mogle biti sanje. Lačni in bolni imajo večkrat prav čudne privide. Toda obrazek se je s tenkim, svetlim glasom nasmejal, ko se je Klas tako žalostno tresel, in potem — nikdar v svojem življenju ne bom tega pozabil — je rekla holandsko: »Dober večer!«

Hotel sem odgovoriti, toda glas mi ni šel iz grla, otrok je stopil še dva koraka naprej, me pogledal od spodaj navzgor in vprašal:

»Si ti razbojnik?«

Zinil sem nekaj, kar ni bilo ne »da« ne »ne« in pogledal Klasa, ki me je pustil na cedilu.

»Gospodična je imela vendar prav, če si res ropar.« je rekla punčka in me resno pogledala.

»Katera gospodična?« sem zajecjal.

»No, moja gospodična, veš. Odšla je, najbrže na izprehod. Rekla je, da pridejo roparji, če ne ostanem mirno v postelji.«

»Kaj si čisto sama tu?« sem hitro vprašal, ker sem se zbal, da bi prav lahko prišlo še vse kaj drugega skozi vrata, kakor tak otrok.

»Seveda sem sama.« je odgovorila ponosno in si poravnala svojo srajčko. »Papa in mama sta šla danes vendar k predsedniku, in pozneje je šla še gospodična z doma, pa ne smem nikomur povedati. Pepe je šel tudi in loncha in kočijaž. So šli na ples. Ali mi boš kaj naredil, gospod ropar?«

»Bog obvaruj.« sem zamrmral in pogošnil slino.

»Ali boš kaj vzel?« je vprašala dalje in stopila tesno k meni, z rokami, prekrižanimi na hrbtu, in z zavahanim noskom. Nekaj mi je sililo v oči: Klas je bil vstal in se je praskal po glavi.

Neprijetno mi je bilo pri srcu. Sam ne vem, kar nekako sladko.

»Ti nisi pravi ropar.« je nadaljeval otrok. »Ampak — ali imaš rad los postres? Dolly ima zelo rada postres...«

Oči so se ji lokavo zasvetile in čisto jasno pokazale na najvišjo polico v omari, kjer je stal velik pladenj sladkarij.

Zasmejal sem se veselo, kakor že dolgo ne, in previdno potegnili pladenj s police. Tedaj je mala damica zaplesala na eni nogi in od veselja tleskala z ročicami.

Potem se je privlekla tudi ona kislica, Klas, in vsi trije smo jedli, jedli... Pri tem je Dolly pospravila vse, kar je bilo v zvezi s čokolado in ananasom. Pripovedovala je razne storijske in odločno prepovedala Klasu, da bi pljuval koščice na preprogo, tako da je siromak do vratu zardel od sramu. Nazadnje ni bilo niti drobtinice več na krožniku. Povabila naju je, da bi lahko spala na velikem divanu v papanovi sobi... Sveti Bog! Tu smo sedeli in ropotali, kakor bi na vsak način hotela, da naju dobe. Hitro sva se poslovila od Dolly, rahlo sem jo poljubil na zlatolaso glavico. Potem sva zlezla spet iz sobe in tekla, tekla... in ko sva se upehala, je mislil Klas, da bi se bil moral pri njej oprostiti. Zaradi pljuvanja.

Po dolgem času sva v svoji kleti prvič sladko spala.

Vso noč sem videl Dolly pred sabo, redkokdaj mi je kdo tako napolnil dušo s svetlobo kakor ona.

Drugi dan — tako je vedno v življenju — se nama je zasukalo. Samo naključje je bilo, da nisva sedela v argentinskem zaporu, ampak sva se izprehajala med doki. Prvi človek, ki sva ga srečala, je bil Hinrich Andresen, drugi krmilec na »Blankenesi«, in dve uri pozneje sva bila že v službi. Potem sva šla k Zumagoalli po svoji uri in sva si dala prinesiti pijače na mizo in sva pila pale, ale in gin.

Popoldne pa, preden sva morala na krov, sva stala tri ure pred Dollyno hišo... Nisva je opazila, niti za hip.

Šele na visokem morju sem se spomnil, da sva prav za prav nekaj tvegala s tem.

*

Do danes je še nisem mogel pozabiti. Tudi Klas ne. Ko pridem spet kdaj v Buenos Aires, jo poiščem.

D—.

Stanley Hawsk:

TATICA ALMIRA

Spoznal sem jo bil nekega jesenskega dne na dirkališču. Njena nenavadna lepota me je vsega prevzela. Saj je bila res lepo, elegantno bitje v cvetu svojih osemnajstih let.

Dekle mi je čisto zmedlo glavo. Ali sem se res vanjo zaljubil? V mojih letih, kakor mlad učenček!

Slučajno sem jo nekoč srečal z najinimi skupnimi prijatelji v neki kavarni. Ko smo šli potem vsi skupaj na izprehod, se je meni posrečilo — ali pa se je nama posrečilo, saj ne vem —, da sva se ločila od drugih. In tu sem Almiri razkril, da jo ljubim. Pogledala je, šegavo se mi je nasmehnila in me vprašala:

»Ljubite me? Oh, ali res? Od kdaj pa?«

»O, ne norčujte se, Almira! Saj veste, saj ste morali samj opaziti... že dolge mesece...!«

»Že dolge mesece? In šele danes mi to poveste?«

»Nisem vam mogel takoj reči. Ne bi mi bili verjeli...«

»Saj vam tudi zdaj ne verjamem. Moškim verjamem prav malo, vam pa sploh ne.«

»Zakaj pa prav meni ne? Bodite prepričani, da vas resnično ljubim.«

»Ljubite me? Prav, dokažite mi to! Dajte mi neizpodbiten dokaz ljubezni, in potem vam bom verjela.«

»Prav. Nekaj mi pa le lahko poveste: kako prav za prav mislite?...«

»Nikakor bi od vas ne zahtevala dokaza, če...«

Kdo drug bi bil morda s tem odgovorom zadovoljen in bi bil zelo srečen. Jaz pa sovražim negotovost, zavlačevanje in polovičarstvo. Zato sem bil razočaran. Odločil sem se celo, da bom poizkusil svojo brezupno ljubezen zatreti, da se bom poizkusil izogibati temu dekletu in ga pozabiti.

Toda neki večer v predpustu sem se pri neki družini spet srečal z njo. Že v predstobju mi je prišla nabroti in me pozdravila s svojim ljubkim nasmeškom. Nisem se mogel otresti občutka, da je brez srca in da se hoče iz mene norčevati.

Umaknil sem se v majhen salon, se vleknil v globok naslonjač in strmel žalostno predse. Tam v veliki sobi pa je bilo vse veselo. Gostje so plesali, se smejali in zabavali. Potem pa sem iznenada začul iz plesne sobe razburjene besede. Pohitel sem tja in videl, da so vsi gostje strašno v zadregi.

Zvedel sem, da je dobila gospa, ki je stopila za trenutek v svojo sobo, odprto omarico, kjer je shranjevala svoje dragocene bisere, in da teh biserov nikjer ni bilo.

Takoj so preiskali služinčad, in nadzornik Smith, star sodni svetnik, je takoj svetoval, naj se dajo vsi gostje pro-tovoljno preiskati. Ta predlog je bil seveda neprijeten, toda nihče se mu ni upri.

Medtem ko je imel nadzornik Smith še opravka s služabniki, sem se pridružil nekaterim gostom, ki so se pogovarjali o neprijetnem dogodku. Iznenada pa sem začutil, da se je nekdo rahlo dotaknil moje rame. Obrnil sem se: za mano je stala Almira. Gledala me je proseče in zmedeno. Nekoliko v zadregi sem šel za njo. V nekem kotu mi je šepnila:

»Če me res ljubite, glejte, da vas bodo prvega preiskali. Potem... stopite k meni, da boste vzeli nekaj, kar vam bom skrivaj vročila.«

»Čutil sem, kako mi je vsa kri zastala v žilah. Prestrašeno sem pogledal Almiro, potem pa sem se poiz-

kušal kolikor mogoče brez zadrege nasmehnuti in sem prav tako hitro odvrnil:

»Razumel sem!«

Neznan občutek, ki ga z besedami ne morem opisati, me je vsega prevzel. Bilo je nekaj kakor strašna bolečina, hkratu pa tudi nekakšna slast! V tem trenutku sem občutil, h kakšnim neumnostim lahko zavede neizkušnega človeka nora ljubezen.

Dekle se mi je s komaj opaznim priklonom zahvalilo. Stala je ob stolu in v njenih očeh sem bral že isti ponos in isto ravnodušnost kakor zmerom. Šele nekaj minut nato mi je mirno rekla:

»Kako dolgo se to vleče!«

»Nadzornik Smith je pač mož, ki gre pri vsaki stvari do dna!« je nekdo pripomnil.

Potem je nastala spet popolna tišina. Tišina, ki mi je bila nenavadno mučna, čedalje mučnejša.

Prišel je trenutek, ko sta Smith in gospodinja spet stopila v sobo. Srce mi je obupno razbijalo in biti sem moral bled kakor zid. Toda potlačil sem svoje razburjenje in z glasom, ki je hotel zveneti mirno, sem prosil, da me prvega preiščejo.

Nadzornik Smith se je smejal »moji vnemi«, kakor je rekel, in me takoj preiskal. Ko je bilo preiskave konec, sem se umaknil nazaj. Stal sem zraven Almiro...

Začutil sem dotik njene roke, ki mi je spustila v dlan majhen zavitek. Oprezno sem ga spustil v žep, da me ni mogel nihče videti. Potem sem se naslonil na steno in ostal mirno tam. Toda v glavi mi je kar bobnelo.

Preiskava med gosti je bila seveda brez uspeha. Iznenada sem opazil, da se mi je Almira spet približala. Potem me je vprašala z glasom, ki mi je zvenel čisto tuje:

»Ali se vam še zmeraj zdi, da me ljubite?«

Izprva sem se pomišljal, potem pa sem dejal:

»Da, še zmerom. Prav tako kakor prej.«

»Tudi po tem, kar se je pravkar zgodilo.«

»Pa bi me vzlic temu vzeli za ženo?«

»Takoj, če le hočete.«

Po vročem pogledu, ki ga je uprla vame, sem šele domel, kako neodljiva, nad vsemi človeškimi in prirodnimi zakoni vzvišena je moč ženske! Skoraj srečnega sem se čutil, skoraj ponosen sem bil na zločin, ki sem ga prikril.

Glasno klicanje me je zbudilo iz tega sanjarjenja. Nadzornik Smith in gospodinja sta prišla zmagoslavno v salon in povedala:

»Biserno ovratnico smo dobili! Tudi krivca smo odkrili!«

Komaj sem mogel razumeti te besede in si ogledati mrliško blede obraz nekega sluga, ko me je prišla Almira za roko in me odvedla v salon. Potem mi je padla okoli vratu in mi šepnila:

»Tatica te obožuje! Zdaj imam dokaz tvoje ljubezni... zdaj ti verjamem!«

In te besede je potrdila z vročim poljubom.

*

Dodal bi le še to, da sem dobil v Almirinem zavitku zlat prstan in dva koščka čokolade. Čokolado sem pojedel, prstan sem si nataknil na roko, Almiro pa sem vzela za ženo.



(Nadaljevanje.)

In Anamarija? Menda mu je pisala, onemu za slovo, a šele takrat, ko ni bilo več poti nazaj. Priznala sicer ni in skoraj bi se bila resno sporekla. Kako je trdna, ta mala, tako vdana Anamarija, ki že komaj čaka na poroko, da bo njegova in da bo — gospa doktorjeva. Menda je res zelo srečna. In on sam? Srečen? O, da! Zakaj pa ne! Kaj pa mu je sicer življenje še obetalo? Poprej je vedno mislil, da je zakon grob vsakega resnega poleta, sedaj pa misli drugače. Kot moški se bo umiril. Ženo bo imel in otroka, udoben domek in svoj poklic, ki se mu bo šele tedaj lahko ves izročil. Na vsak način bo gledal, da pride drugam, kjer mu ne bo zaviral Sušec volje do dela, kjer se bo lahko sam močno zasidral in rasel v mojstra, ne pa da bi moral kakor ponižen učenček in kimovec stati ob strani.

Ljubezen? Ljubezen je velika uganka, ki je doslej še nihče ni rešil, dekle pa, ki te ni le razvnelo, ampak ki ti je kot ljubica žrtvovala svoje ponosno deklišstvo in z njim več kakor pol svojega bitja in življenja, ti bo dom in zavetje.

In on? Saj je tudi on zaradi nje pozabil vse druge, zaradi nje bo izgubil svojo samsko prostost.

Take misli je predel Janko, in zdele so se mu popolnoma v redu. Saj si vendar ni imel nič očitati. Kaj bi tisto, da je imel on poprej svojo Slavico, ona pa Majhna. Slavica in Majhen sta bila pač preslaba, da bi mogla držati, kar je bilo navidezno njuno. Postala sta ovira, in ovire se nazadnje bolj ali manj težko odpravijo.

Prišel je na cesto in pogledal na uro. Pet minut je še do štirih. Počakal bo Anamarijo pred meščansko šolo. To ga bo vesela! In sam je bil vesel, kakor darovalec, ki daruje zato, da se bo obdarovanec daru veselil in da mu bo znal biti za to hvaležen.

Izprehajal se je na belem pesku in gledal, kako se taja sneg na Pohorskih rebrih.

Čez nekaj dni je bila v Vobachovi veliki dvorani elitna maškerada. Dvorana je bila okrašena po Verderberjevem okusu, tla so bila lepo odrgnjena s stearinom. Pisani trakovi so zastirali luči, in za godbo, to je za podgoriški salonski orkester, je bil postavljen oder. Kapelnik Majhen bo dirigiral poskočne foxe, podrsavajoče, mehke valčke in zdihujoče poltene tange, ki bodo nekaterim silo po godu, marsikomu

vzrok za jezo in zbadanja, nekomu pa morda celo v pchujšanje.

Ura je poldeveta zvečer, dvorana se prične polniti in godba zaigra pozdravno koračnico.

Zunaj na dvorišču pa je ob steno postavljena belj široka ko visoka lestva, in na tej se prerivajo prežarji. Tu je vdova po orožniškem »vahtmajstru«, ki ima glavno besedo, napol dorasla dekleta revnih ljudi, ki hodijo po hišah streč, služkinje in še kakšno postarno babše, ki prezeba in prosjači, naj puste še njej, da malo poškili skozi nezastrito odprtino vrh visokega okna na našemljene ljudi tam notri, ki se tako veselo vrtijo in zabavajo.

»V svojih mladih letih sem tudi jaz hodila na ples. Celo na maškeradi sem bila, in moj stari, s katerim sva si bila takrat še komaj mesec dni dobra, me je takoj spoznal. Rekel mi je, da na vsem plesu ni bilo niti ene, ki bi imela tako drobne noge kakor jaz, in zato me je takoj spoznal. Ha — pa jaz sem imela še vse drugačne kavalirje...«

»Celo šampanjca pijejo!« se je oglasila neka mlada šepava služkinja. »Ali ste že pili kdaj šampanjca, gospa Veverlova?«

»Oh — kolikokrat že, saj to ni nič posebnega.«

»Pustite me, da bom tudi jaz malo pogledala, jaz prav nič ne vidim!« je prosila starka.

»Kaj pa ste tako radovedni!« jo je zavrnila revna šivilja. »Jaz pa moram videti, kako pristojajo obleke, ki smo jih napravili pri nas v ateljeju.«

»Eh, vi pa vaš atelje, ki je navadna luknja!« se je razhudila Mica, ki je služila pri Repičkah. Pustite teto, naj tudi ona malo vidi. Teta, ali vidite?«

»Vidim, vidim. Oh, Mica, kako lepo je, le glej, vaše gospe so tu notri. Tam ob steni sedijo in gledajo skozi nekakšne špegle na ketni. Pa židane obleke imajo...«

»No, teta, potem pa kar namesto mene glejte, jaz bom že jutri na vse zgodaj zvedela, kako je bilo! Naše ne izpustijo nobenega!«

»Zdaj sem pa spet jaz na vrsti!« je strogo ukazala vdova vahtmajsterica. »Glejte, glejte, to je pa gotovo gospodična Kolenčeva, ki hodi z mladim doktorjem iz bolnice. Imenitno se je napravila!«

»Jej,« je kriknila šivilja, »to se mora gospod Majhen jeziti. Ako bi bila jaz na njegovi stopnji, jaz jim zmešam vso muziko, potem pa naj plešejo, če morejo.«

»Kaj pa misliš, Tončka, tega on ne sme napraviti. On dobi gotovo nekaj za to, da igra, in sploh, ko bi tudi nič ne dobil, ali misliš, da bi ta gospoda tu notri kaj takega mirno gledala? Kaj pa je on? Ubog učitelj, tam pa so še drugi, le glej, doktor Bende, Verderber in Gobeždarjeva gospa. Jaz jo poznam, katera je, ker si je dala pri nas napraviti to obleko. Indijska »Rani« — to je že nekaj finega! Jaz sem jo pomerila. Izvrstno mi pristoji!«

»Jej, jej, kaj pa je to spet? Cela gruča jih je prišla, aha to so pa kar cel cesarski dvor!«

»Ah, kaj pa še! To so vendar »šahovske figure«. Vi pa tudi nič ne veste! To so bile najlepše in najdražje obleke v celém »Mode-žernalu.«

»Glejte, glejte, kakšni pajaceljni pa so to?«

»Vi, to pa jaz poznam, to so že v naših časih tudi imeli!« se je slovesno oglasila vdova po vahtmajstru s svojim trobentaškim glasom. »To je še zmeraj moderno! Ah, pri nas so bili to kavalirji, ki so nosili to nošo, 'pirote' se jim pravi. Ti tu doli so pa gotovo le kakšni Gobeždarjevi 'ladelšupferji'.«

»Ne, gospa, to ni res. To so gospodje bančni uradniki!«

»Tako? Na, vi že veste. Slišite, poglejte, poglejte, kako teka gospod Verderber za onole Turkinjo.«

»Ta bankdirektor se pa ščeperi. On in oni dolgi Ničesa imata tudi nekakšne židane kape, kaj pa se to rajta?«

»To so indijske kape. In ta dva sta menda nočoj glavni osebi.«

»Kaj pa je to? Postavljajo se v red.«

»Pustite, da jaz pogledam! Vi, tetka, zdaj le počakajte doli, tega ne razumete! Aha! To je pa za kadiriljo! Veste, to je tako po štiri in štiri skupaj. Mi smo rekli temu kontertanc.«

»Aha, godba že igra. Prosim malo prostora!«

»Jaz hočem tudi kaj videti!«

»Pa bi šli v dvorano!«

»Ho, ali mislite, da bi ne spadala tja, kaj?«

»Mir, mir, ne bodite tako nesramni. Ne potiskajte!«

»Lestva bo padla! Beži dol, kaj se pa tako rinete vi, teta!«

Teta je ostala na tleh, vse drugo pa je tiščalo nosove ob šipo in vzklikalo in javkalo.

Teta je bila pač že starejša, in nikogar ni bilo, da bi se je zdaj, ko bi tako rada videla, kaj se tam notri godi, malo usmili.

Godba je utihnila in po dvorani je završalo.

Promenada.

»Ah, to je že preneumno,« se je pritoževala dama v črni svileni halji, na katero so bile našite rudeče rožice, svojemu spremljevalcu. »Vsak osel me izprašuje, kaj predstavljam.«

»To sem vas tudi jaz pravkar hotel vprašati?« je predrzno zarežgetal sodni adjunkt.

»Ali gospod adjunkt, jaz sem vendar kraljica noči!«

»Ti si najbrže kaka Gobčeva Rezka,« je zašepetal adjunkt in silil vanjo. To bo izvrstna zabava!

»Parles-vous français, madame?«

»O, saj vas poznam, vi ste gospod Cvetko Megla. Saj ne znate nič francosko, kaj se boste šemili!«

To je bilo pa res nesramno! Cvetko Megla je vzkrikel. Pa tako lepo se je bil oblekel v španskega granda. Izposojnina sama ga stane 200 dinarjev. Osorno je odgovoril: »Jaz pa vas, gospodična Ančka, ki ste za šiviljo pri Pratkanerici!«

»Čepec neumni!« — »Avšica načičkana!« »Izginite, prosim, takšno vedenje tudi maskam ne pristoji.«

»Prava reč!« Megla je odšel. Ah, to je morda gospa Gobčeva, ta nekoliko zalita Turkinja. Pri tej se bo dalo malo lepega napraviti!

To je pa res Gobeždarjeva Slavica, je mislil Bende in povabil vitko Kolumbino, ki ni hotela izpregovoriti, k šatoru, kjer sta pila šampanjca. Potem ji je še nanosil pol naročja nageljnov ter kupoval slaščice in druge drobnarije. Plesala sta tudi kadri-

ljo, in Bende ji je prav na skrivaj parkrat poljubil roko.

»Ah, srček moj, čemu pa tako sopihaš?« je vprašal mladi Mirko debelo odalisko, ki jo je imel za Vobachovo prvo kuharico. Toaletta je bila sicer draga, a Rezka si to pač lahko privoščila in ona je sploh zelo vneta za take pustolovščine.

»Kraljica mojega srca,« je prisegal črni hajduk, »svoje srce ti darujem takoj zdaj, če hočeš!«

»Mi pa smo morali v jedilnici peč podreti,« je kvasil maskirani fantek svoji lepi partnerici. »Tako se je kadila, zdaj bom moral pa kar v mrzli sobi spati. Ali bi me ne hotela greti ti, lepa maska.«

»Bimbo neumni!« je bil oholi odgovor.

Demaskiranje!

Občinstvo na lestvi zunaj ob steni se je burno zagnalo. »Zdaj bomo videli, kdo je imel prav? Ali vidite, seveda — joj, kdo bi si bil mislil!« — »Jaz sem vedela za vse!« — »Glejte, glejte! Gospa Francka Lebnova, kako ji čestitajo!« ... Klepetanja, vzklikov in opravljanja ni hotelo biti ne kraja ne konca.

Pa je prišel Vobachov prvi hlapec Grega in povabil najprej izlepa: »Zdaj ste se menda dovolj nazijale, pojdite domov, da spravim lestvo!« A ženke so se delale, kakor da ga ne slišijo, in stara teta je celo iznova silila na lestvo. Grega ni mogel ostati vljuden.

»Gengans abe, sie Frau Vahtmajster, und sie a, sunstan ber i die Later umstössen...« To je šele zaleglo.

Frau Vahtmajster, ki je bila tam na lestvi najmočnejša, je lezla v svojo borno posteljo. Udje so premrli, oči ščeme od tolike svetlobe, v njeni kamri, ki je kuhinja in spalnica in obednica in salon obenem, pa je mrz in tesnoba. Tam pri Vobachu plešejo in se ljubijo, mladi so in brhki, kakor je bila mlada in brhka ona v svojih mladih letih. Zdaj pa je postala borna stara kaleštra, pravijo ji klepetulja in »mestne cajtenge«, in to je nesramno. Ko je bila še mlada, ah, tedaj so se trgali dedci zanjo ... tedaj!

Kaj ji je neki bilo treba laziti tja gori in prezebat na tej neumni lestvi! One Repičke pa, ki niso nič mlajše in nič lepše od nje, pa se košatijo po dvorani okrog — te »mestne cajtenge«.

Prmejdun! V nedeljo bo napravil Poldo, ki ima gostilno tam v Rauberski ulici, »Hausball«, in tja pojde tudi ona. A ne za prežarja! Mico vzame s seboj in dala bo tudi za kakšen poliček. Zakaj bi ne bila tudi ona enkrat vesela! Ko bi je tako ne zeblo, bi zdaj vstala in si na to veselo nado pogrela požirek kave, a mrzlo je, mrzlo, in drva so draga ...

Zavila se je še tesneje v odejo.

In preden jo je zaneslo v temno meglovje spanja, je še priplaval od daleč spomin, kako je bilo nekdanj, ko je plesala v široko nabranem krilu, z lasmi, zvitimi v velik lep klob sredi glave, in s svileni rožo v laseh s svojim rajnim vahtmajstrom ... to so bili časi, boljši, kakor so zdaj, in mē se tudi nismo tako grdo nasmihale ko te dandanašnje napudrane frklje ...

(Dalje prihodnjič.)



Božično darilo za Vas

10 odličnih knjig
za 100 dinarjev!



STEFAN ZEROMSKI

Ali vas ne ubija pusto vsakdanje življenje?

O, vemo, radi bi bili srečnejši, radi bi živeli v lepšem svetu in pozabili težave dni, ki so vsi enaki, prazni.

In vendar si lahko pomagate. Je nekaj na svetu, kar vas pogreze v pozabljene, vam odvzame vse skrbi in vas poveže v lepši, srečnejši svet, ki vam je neznan.



Dobre knjige.

Zakaj ne sežete po njih?

Mi vam jih pripravimo vsako leto lepo število. Namestu vas preberemo kopico knjig iz svetovne književnosti in izberemo za vas tiste, o katerih smo prepričani, da vam bodo najbolj všeč. Skrbno jih izbiramo, ker vam hočemo dati najboljše, najlepše in najprijetnejše hkratu.

Knjige za letošnje leto že čakajo, da pridejo v vaše roke. Kakor lani, smo tudi letos določili dvajset knjig, deset v leposlovnih zbirki, deset pa v družinski.

Naša leposlovna zbirka, v kateri so izšli že biseri iz svetovne književnosti: »Atlantida«, »Viktorija«, »Mala gospa velikega doma«, »Mačja brva«, »Profesor Nesnaga«, »Pohod v zmedo« in drugi, bo letos obsegala naslednja dela:

1. in 2. knjiga: STEFAN ZEROMSKI: »POVEST GREHA«, II. del.

O Zeromskem se povsod veliko piše. Poljaki sami ga priznavajo za svojega najboljšega pisatelja. Naše naročnice, ki so že prebrale prvi del te zgodbe nesrečne detomorilke, nam dan za dnem pišejo, kako težko čakajo, kdaj bodo dobile še konec. Če hočete spoznati, kako hudo časih preizkusi kruta usoda trpečo ženo, morate prebrati to knjigo.

Prvi del, ki je izšel lani, dobe naročnice za znižano ceno. Broširan stane 24 dinarjev.

3. knjiga: LIDIJA MERLINOVA: LJUBEZENSKA PESEM AZIJE.

Skrivnostna je daljna Azija in nam nerazumljiva. Še bolj skrivnostna je ljubezen v teh tujih deželah. Ta knjiga je visoka pesem ljubezni mladega japonskega umetnika do Evropke, ki njegove duše ne razume. Pesem Azije s smehljajočimi se bogovi in kultom cvetja. Pesem ljubezni do domovine, ki je Japoncu več kakor življenje.

4., 5. in 6. knjiga: A. I. VOINOVA: PISANI KAMNI.

Med vsemi knjigami, ki so prišle zadnja leta iz nove Rusije, je roman »Pisani kamni« pač najnenavadnejši. Po svoji zasnovi in globoki življenjski resničnosti je vredna, da jo imenujemo v isti vrsti z deli Tolstega in Turgenjeva. Nikjer ne boste bolje spoznali življenja v Rusiji kakor v njej.

To je knjiga žene, ki je znala pogledati v svet z odprtimi očmi.

7. in 8. knjiga: SINCLAIR LEWIS: MANTRAP.

Roman iz dežele denarja in romantike, ki ga je napisal sloveč pisatelj, Nobelov nagrajenec. Slika nam pustolovščine dveh sportnikov, ki sta zašla na daljni sever med Indijance. Tu se začne razpletati napeta ljubezenska zgodba, ki priklene vsakogar nase in se naposled konča tako, da je bralec res presenečen.

9. in 10. knjiga: LAURIDS BRUUN: VANA ZANTENA SREČNI ČAS.

Kje je najlepši, najsrečnejši kotiček sveta? Zasanjani otoki Tihega morja, de-



žela pesmi, ljubezni in nepokvarjenega človeka. Sem nas popelje pisatelj te knjige, kakor pred čudežno sliko raja, ki ga je dano videti le redkim izvoljencem. Ali bi ga ne hoteli videti tudi vi?

V primeri z obsegom knjig je njih cena nenavadno nizka. Za naročnice »Žene in doma« stane vseh deset broširanih knjig 100 dinarjev, za vezavo v celo platno pa se doplača 60 dinarjev. Kdo vam more za isti denar toliko nuditi?



Za 67 dinarjev veliko razvedrila!

Teh 10 knjig boste Vi in Vaši otroci radi brali!



Za naročnice, ki so jim ljubši lažji ljudski romani, smo določili deset drugih knjig, izbranih za njih okus. V tej zbirki izidejo:

1., 2. in 3. knjiga: HENRIK SIENKIEWICZ: MALI VITEZ, II. in III. del.

Kdo vsaj po imenu ne pozna tega slovečega romana? Kdo še ni slišal o gospodu Volodiljevskem, vitezu brez strahu in graje? O njegovih junaštvih in čisti ljubezni, ki je živela še preko groba? Preberite to knjigo še enkrat, če ste jo že v mladosti brali, postavite jo na častno mesto v svoji knjižnici. Vredna je te odlike.

Prvi del, ki je izšel v lanskem poslovnem letu, vam bomo poslali za znižano ceno. Stane mehko vezan 21 dinarjev.

4. in 5. knjiga: PHILLIPS OPPENHEIM: IGRA ZA PROSTOST.

To je zgodba tatu, ki ni tat, in pustolovke, ki ni pustolovka. Zgodba hladnokrvnega Angleža, ki mu ljubezen zmeša glavo, in detektiva, ki stoji kakor angel z gorečim mečem pred vrati v njegov raj. Zgodba smeha in napetih prizorov. Pisana kopica zmešnjav, ki se razpleta pred vami, da vam včasih zastane dih. Mojster Oppenheim je pokazal v tej knjigi, da je daleč pred drugimi pisci zabavnih romanov.

6. knjiga: GOTTFRIED KELLER: ROMEO IN JULIJA NA VASI. Koliko tihih ljubezenskih tragedij se odigra na kmetih, da nihče ne zve zanje! Čas jih zagrne s pozabljenjem. Sloveči nemški pisatelj Gottfried Keller je zajel eno izmed njih v tej knjigi, z večjim peresom jo je podal bralcu. Nikjer še niso bile opisane posledice razprtije med dvema družinama s takšno grenkobo kakor v tej povesti. Preberite jo! Dosti novega in lepega, čeprav žalostnega, boste odkrili v njej.

7. knjiga: FRIEDRICH VON GAGERN: BEG PRED SMRTJO.

Nemški kritiki primerjajo Gagerna z Balzacom, pri nas pa je še skoraj neznan. Naša založba si šteje v čast, da ga lahko prva predstavi Slovincem. »Beg iz pekla« bo nedvomno med najbolj čitanimi prevodi letošnjega leta.

8. in 9. knjiga: DNEVNIK MALOPRIDNEGA JURČKA.

To knjigo smo namenili našim materam za zabavo. Hvaležne nam bodo zanj. V njej so popisane prigode in nezgode mladega dečka, ki je strah družine in mesta. Siromak je ta deček. Karkoli stori, vse je narobe. Pri branju ne pridemo iz smeha. Vsaka mati, ki bo knjigo prebrala, bo morala vzklikniti: »Imenitna knjiga... ampak hvala Bogu, da moj otrok ni tak!«

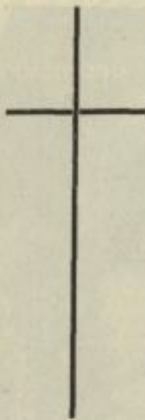
10. knjiga: ALEKSANDER DUMAS: TRIJE MUSKETIRJI, I. del.

Večina naročnic nam je pisala, da jim je bila lani najbolj všeč knjiga »Črni tulipan«. Nič čudnega. Dumas, ta pisatelj sveta, kakor ga imenujejo, je znal pisati knjige. »Trije mušketirji« so njegovo najznamenitejše delo. Prepričani smo, da ne bo nikogar, ki ne bo bral te mogočne pesmi junaštva in viteške ljubezni z navdušenjem.

Teh deset knjig smo vam pripravili za 67 dinarjev. Če nočete imeti knjige vezane v platno, boste doptacali še 60 dinarjev. Pač nizka vsota v primeri s tem, kar vam nudimo!

Ce doslej še niste nobeno leto naročili naših knjig, pa bi jih radi najprej videli, nam sporočite. Brez obveznosti vam bomo poslali po eno knjigo iz vsake zbirke na ogled. Videli boste, da ne ponujamo več, kakor v resnici dajemo. Pišite še danes na upravo »Žene in doma« v Ljubljani, Dalmatinova ulica 10.





Umrla je
mati
pesnika
Otona
Župančiča



Dne 8. novembra t. l. je v 84. letu svoje starosti za vedno odšla od nas ga. Ana Župančičeva, roj. Malič.

V spominu mi je drobna, nežna gospa, ko so jo pota usode privedla tudi v moj delokrog. Živih oči, ki so se pogreznile do človeške duše, je zadela s svojo tiho besedo vedno stvari v jedro. Njen svetli razum je vsikdar natanko določil svoj odnos do ljudi in razmer. Le enkrat je nanesa beseda na njen ponos, na sina Otona, in takrat se ji je okoli ustnic zbrala v solnčen smehljaj njena srčna dobrot.

Dala nam je največ, kar je mogla dati slovenska žena svojemu rodu: prvega in najboljšega sina naše besede.

Dala je od prvega smeha do zadnje bolečine vse, kar more dati mati svojim otrokom. Njena mehka in vedra notranjost bo živela v knjigah njenega sina dalje.

Neizčrpní belokrajinski besedni zakladl, nagnjenje k fabuli in originalna svojkost te naše najbolj nedotaknjene narodne veje so bili elementi, ki so ji že za časa njenih živih dni postavili vekovito znamenje naše bitnosti, dokler bo živel in po naše govoril ter mislil naš rod.

Naj bo veliki materi in ženi lahka naša zemlja po njeni dolgi, a blagoslovljeni poti!

Ivo Peruzzi.



Kako se je treba vesti v cerkvi.

Naš narod je znan kot zelo veren, zato bi pričakovali, da se bo vsakdo v cerkvi vedel, kakor se spodobi, toda na žalost ni tako. Med nami se je razpaslo dosti slabih navad in veliko jih je, ki mislijo, da so moderni, če se ozirajo in šepetajo v cerkvi. S tem pa samo kažejo, da niso dobro vzgojeni.

V cerkev prihajamo, da molimo. Kdor pa prihaja v cerkev, da kaže svoje obleke ali ker ga doma silijo ali pa, ker se boji župnika ali koga drugega, tisti naj ostane rajši doma. Za cerkev se obleci lepo, toda skromno. V cerkev ne prihajaj razoglava, prav tako se ne spodobi, da bi prišla v obleki brez rokavov ali brez nogavic. Ne postajaj pred cerkvijo, da bi tam klepetala s prijateljicami, ampak pojdi takoj v cerkev na svoj prostor. Nekateri fantje imajo slabo navado, da se postavijo ob cesti pred cerkvijo in oberejo vsakogar, ki gre mimo, ter delajo neslane opazke. Matere, odvadite svoje sinove te grde razvade!

V cerkvi pojdi na svoj prostor. Če imaš plačano klop, sedi. Toda če vidiš staro ženo ali bolno ženo, ki težko stoji, ji odstopi svoj prostor. Zelo grdo in brezsrčno je, če se po klopih na široko šopirijo dekleta in mlade žene, stare žene pa morajo stati. Če pa stara žena poprosi za malo prostora, ker težko stoji, sliši dostikrat neprijazen odgovor: »Saj smo plačali klop, vendar ne bomo stali!« To je slabo krščanstvo! Posebno v cerkvi morate biti vljudni in dobri.

Otroci naj ne stojijo sredi cerkve ali pa zadaj, ampak naj bodo spredaj

pred oltarjem. V cerkev prihajaj o pravem času, ne zamujaj! Med pridigo poslušaj, četudi se ti zdi dolgočasno; ni lepo, če med pridigo dremleš, čitaš ali pa govoriš. Med mašo pokleknj na obe kolena, kadar je treba, ne stoj med povzdigovanjem in pri blagoslovu. Če vržeš denar v škrapico, stori to tiho, ne pa tako, da se bodo vsi ozrli nate. V cerkvi se vedi skromno, da te čim manj opazijo. Če imaš s seboj otroka, mu ne ukazuj med mašo, kako naj se vede, tudi ga ne tepi, če naredi kaj narobe. To opravi doma.

Nekaterim je v cerkvi rado slabo. Taka naj ima svoj prostor blizu vrat. Če čuti, da ji primanjkuje zraka in postaja slabo, naj odide iz cerkve, da ne bo po nepotrebem vzbujala pozornosti.

Kadar greš za krstno ali birmansko botro ali pa za družico pri poroki, pozvej prej, kaj je tvoja dolžnost, da se ti ne bodo smejali.

Posebno pazi, kako se vedeš na božjih potih ali romanjih. Ne tišči tja, kjer je največja gneča, počakaj, da prideš na vrsto pri spovedi in obhajilu. Poišči si o pravem času prenočišče, ne ostajaj čez noč v cerkvi, moliti in bedeti ne boš mogla vso noč, ker boš preveč utrujena, spati se pa v cerkvi ne spodobi, lahko ti tudi kdo ukrade denarnico med spanjem. Če nimaš toliko, da bi si lahko preskrbela prenočišče, je bolje, da počakaš z romanjem ugodnejše priložnosti. Ne hodi na božji poti s pijano ali razposajeno družbo, ker boš tudi sebe spravila na slab glas. Ne potikaj se po gozdovih ali v grmovju, da ne bo kdo mislil in govoril o tebi kaj slabega. Bodi v cerkvi tako dolgo, kolikor se ti zdi prav, potem pa počakaj na dogovorjenem kraju svoje znance in pojdite mirno domov.

Pomni, da se bo zlasti v cerkvi videlo, koliko imaš olke in srčne vzgoje. (A. B.)



Hudales Oskar:

Dajte mir!

Tih, topel in jasen jesenski večer je legel preko goriških Brd. Lahen vetrič se je polgraval z orumenelim listjem trt, ki so letos posebno bogato obrodile. Jata ptic je brezšumno hitela po vijoličasto se prelivačem nebu, kakor bi hotela dohiteti sonce, ki je v temnordeči zarji utonilo za furlanske ravnine. Pred kočjo, stoječo v bregu nad cesto, ki vodi gori k Sv. Florijanu, je negibno sedela stara ženica. Vsa zgrbljena je čepela na kamenitem pragu, podpirajoč suho obličje v utrjene roke. Bila je bolj podobna kipu ko živemu bitju. Le oči so se ji lesketale v vlažnem blesku. Pogled se ji je izgubljal nekam med vinograde.

V Gorici so se prižigale prve luči... Iznad nedoločnega šuma mestnega vrvenja se je namah dvignil oster žvižg lokomotive. Sledil mu je zamolkel krik nevidne množice. Ženici se je zdel kakor bolesten vzdih vetra za goro. Ni dvignila glave in ni pogledala v dolino. Razumela je ta glas, kajti tudi njeno srce je ta hip kriknilo. Divje in obupno je zakričalo, da jo je zbolelo v prsih. Kriknili so oni, ki so se poslavljali.

Iz mesta v dolini je zdrknila dolga kača vlaka in se izgubljala v mračni daljavi. Tonila je v široko ravnino na jugu. Vlak je hitel, hitel... Nič ni vprašal, kako je pri srcu vsem onim mladim fantom, ki jih vozi s seboj. Med temi fanti je bil tudi njen Peter, njen sin Peter. Zakrila si je obraz z rokami. V jasnih, ostrih slikah so se pred njenimi očmi pojavili spomini iz

polpretekle dobe. Ali je res že tako strašno dolgo, ko je bil njen Peter še majhen deček? Tako majhen, da še v šolo ni hodil. Kako ljubeč je bil, kadar jo je z mehкими, toplimi ročicami objel okrog vratu, jo pogledal z velikimi, črnimi očmi in zaskrbljeno vprašal:

»Mama, ali bom tudi jaz kdaj tako velik, kakor je oče? Tako velik in močan.«

»Boš, boš!« se je nasmehnila in ga pogladila po svilnatih lasih.

V tistih letih sta z možem pravkar uredila gospodarstvo. Na novo zrigo-lani vinograd je že pričel roditi, prav tako novi nasad breskev. Življenje je teklo mirno in umerjeno. Naenkrat pa je svet zdrknil s tečajev. Zamajal se je in se zavrtinčil v gnusni, divji ples ognja, smrti, solz in krvi. Vse se je podiralo v brezsmiselnem uničevanju življenj in sadov stoletnega truda in dela.

Vnela se je svetovna vojna. Svetovna vojna, največji zločin vseh časov. Takrat so ji vzeli moža. Odšel je, kakor jih je odšlo tisoče in tisoče.

In ni se vrnil več. Morda je utonil pod pezo težke bojne opreme v galiških močvirjih, morda je zmrazil v Karpatih, morda je izkrvavel sredi širne, ruske stepe, morda je obvisel z raztrganim telesom na žičnih ovirah pred sovražnim strelskim jarkom... Za koga? Zakaj? Čemu?

Slabo leto pozneje so završale prve granate preko njenega doma. Prišli so tuji vojaki. Odpeljali so njo in njene otroke daleč na jug, v Kalabrijo, v pregnanstvo. Kako strašna so bila tista leta pod vedno jasnim, vročim solncem, v tujih krajih, med tujimi ljudmi. Vsaka minuta je bila dolga kakor vek. Vsaka misel na dom in moža je bila kakor boleča rana. Potem so se vrnili na dom, ki ga ni bilo več. Vojna ga je razdejala do temeljev. Vojna je uničila vinograd, do štorov oklestila drevje, razrila in razmetala zemljo. Za koga? Za kaj? Čemu?

Potem so prišla nova leta trpljenja in trdega dela. V tem delu je rasel njen Peter. Kmalu, oj kmalu je postal tako velik, kakor njegov rajski oče.

Tako velik in močan. Zagrizel se je v razmetano zemljo, delal od zore do noči. Ona mu je pomagala. Pred kratkim sta obnovila to, kar je uničila vojna. Čas je preko starih ran potegnjal rahlo kožico pozabljenja.

Zdaj pa so stare rane iznova zakr-vavele. Zdaj se je svet zopet zamajal v tečajih. Zopet se je nekje v Afriki, nekje v Abesiniji, vnela vojna. Vojna, največji zločin vseh časov. Vzeli so ji Petra, njenega velikega, močnega, lepega, pridnega Petra. Dali so mu morilno orodje v roke in ga odpeljali v Abesinijo. Kaj če se ne vrne nikdar več? Kaj če umrje v tujem svetu tako, kakor je umrl njegov oče? Za koga? Zakaj? Čemu?

Strašna, divja bolečina ji je stisnila srce. Šinila je kvišku in zakričala v hipu onemogle žalosti in obupa:

»Mir! Dajte mir! Pustite nas živeti!«

Naslonila se je na hišna vrata in njen jok je dolgo, dolgo trgal tišino in mir jesenske noči.

V kraljestvu hazardne igre

Kakor vsi poganski bogovi in demoni, tako ima tudi bog hazardne igre svoje svetišče. Svetišče igralskega demona se dviga na najlepši obali najlepšega morja na svetu, na skalnati steni, ki jo poljubljajo sinji valovi.

Monte Carlo... Glavno mesto naj-srečnejše in najmirnejše državnice na svetu, male kneževine Monaco, ki ima svojega vladarja, dva stara topa, dvajset vojakov v lepih uniformah in dva častnika, katerih uniforme nas spominjajo živih barv svinčenih vojakov izza otroških let. Kneževina Monaco: lepo belo mesto na sivi skali, med vijoličastim morjem in sinjim nebom. In med belimi poslopji kakor zeleni madeži visoke kakteje, agave in palme.

V tem filmskem okviru kraljuje boginja »Igra«. Njeno svetišče je podobno slavnostni torti predmestnega slaščičarja, sivo in belo in grdo, zelo grdo. Kazino! Zgradba je opremljena z neokusnimi terasami, ki gledajo na morje, z neokusnim sijajem, ki se blešči v velikih dveranah. Zgradba, kjer puščajo tisoče, stotisoče, milijone. Denar, ki so ga težko pridobili v raznih državah, prinašajo sem in ga žrtvujejo na oltar boginje »Igre«, nenasišnemu demonu.

Romarji prihajajo iz vseh delov sveta. Prihajajo tisoči in stotisoči, da počastijo mogočno boginjo in ji žrtvu-jejo. V teh žrtvah je prav toliko krvi — če ne še več — kolikor v daritvah starih, izumrlih poganskih narodov njihovim bogovom. Semkaj prihajajo milijonarji, uradniki, grofice, propadli plemiči, pustolovci, duhovniki, starci, mladeniči, delavci, vsi... vsi... Le dijakom in mladoletnim je vstop prepovedan.

V dveranah je čuden mir. Mir, ki ti gre do živnega. Tak mir, kakršen je v svetiščih, samo da ima nekaj razbur-ljivega v sebi. Na tisoče romarjev pride v te dverane, gre skozi nje in spet odide. Med njimi jih je dosti, ki so prišli prvič. Zmedeni so. Razliku-jejo se od ostalih. Poizkušajo se sme-jati, toda njih smeh ni naraven. Pre-strašijo se in pobegetjejo, šele pod toplim solncem in jasnim nebom spet lahko zadihajo. Iznova poizkušajo, da razgalljo skrivnost igralške umetnosti, toda malokomu se posreči. Samo ne-katerim izvoljenim...

Pravi igralec pa živi samo od igre. Nobena druga reč ga ne zanima. Bili so primeri, kjer je igralec presedel za mizo dvajset ur, ne da bi bil vstal. Mrtev je za vsakdanje življenje in njegovo enolično lepoto, zbudi se samo ob zvoku, ki ga da od sebe kro-glica, ko prileti v ruleto. Duše in srca nima več. Samo eno božanstvo obo-

žava: srečo. Na njegovem obrazu ni več življenja. Vidiš starce, ki so po-dobni mumijam in ki imajo komaj to-liko moči, da se privlečejo do igralne mize. In vidiš golobrade mladeniče — prave igralce — kako podobni so onim starcem! Vsi imajo rumene obraze in motne oči, ki zasijejo šele takrat, če se jim sreča milostno na-smehne. Te oči živijo samo tedaj, ka-dar spremljajo kroglico na njeni usod-ni poti.

Dostojanstveni in resni krupjeji vo-dijo s svojih vzvišenih stolov igro. Z dolgimi lopaticami popravljajo igral-ne znamke, pobirajo denar in z mono-tonskim glasom naznanjajo konec igre in številko, ki je zadela. Slovesno pa napovedujejo začetek vsake igre in opominjajo igralce, kakor bi se bali, da bi ti ne pozabili, po kaj so prišli v Monte Carlo. Samo krupjeji ostanejo mirni, kadar se kroglica ustavi. Njih obrazi so nepremični in hladni. Brez



Miza z ruleto

vsakega izraza. V njih očeh ni tistega miru in tiste utrujenosti kakor pri pravih igralcih. Njih glas je vedno enak, enoličen in miren. Podobni so dobro vzgojenim lakajem, ki z brezizraznim obrazom opravljajo svoj posel. Dobro vedo, da so svečeniki velike, nenasitne boginje, vsemogočnega demona, in da bodo ostali na svojih visokih sedežih, medtem ko se obiskovalci neprestano menjavajo.

Ce se komu nasmejne sreča v blaznem trenutku, takrat dvorana oživi... »Svečeniki« zapustijo za nekaj časa svoja mesta in drugi jih zamenjajo. Takoj slavnostno razsvetlijo dvorano, obiskovalci se menjajo in gnetejo okoli srečnega igralca, govorijo, vpijejo, se smejejo in ga zavidajo. On se razburja, roke mu drhtijo, kakor brez glave je v splošnem vrvenju in — že začne izgubljati...

Vsi izgubljajo, dobri igralci največ. To so namreč najbolj zvesti in požrtvovalni oboževalci igralskega demona in mu žrtvujejo vse, kar imajo. Kadar izgubijo še zadnje, kadar zgrabi krupjejeva lopatica zadnjo igralno znamko, takrat si pa vzamejo življe-

nje in ga žrtvujejo demonu denarja. In demon sprejme tudi to žrtev.

A treba je znati umreti. Tu spoznaš prave gentlemane in dobro vzgojene ljudi. Na srečo ni mnogo takih, ki bi ne znali umreti. Nekdo se je na primer lani ustrelil v glavo in — višek slabe vzgoje! — onesnažil zeleno sukno na igralni mizi z delci svojih možganov. Pozimi si je pa neki gentleman dovolil to nespodobnost, da se je ustrelil v knjižnici. K sreči ni nihče čul strela. Ko se je pa znočilo, so ga odnesli lakaji tilo v park, in zjutraj so ga zgodnji izprehajalci našli na klopi pod neko palmo. Poleg njega je ležal samokres, v roki je pa krčevito stiskal svoj talisman — košček konjske podkve.

Vsak igralec ima svoj talisman. To so najbolj čudni predmeti, ki še nikomur niso pripomogli, da bi dobival v igri. Toda praznoverje je del igralske religije. Tudi to ima svojo dobro stran. Dosti ljudi živi od tega, da prodajajo talismane. Poznam nekoga, ki je zaslužil več tisoč frankov, ker je prodajal vrvi, s katero se je nekdo obesil. Košček, dolg nekaj centime-

trov, je stal sto frankov. On je pa kupoval vrvi na metre, po franku meter, in je je prodal več ko petdeset metrov.

A vkljub vsem talismanom* število nesrečnih igralcev ni majhno. Tudi število samomorilcev je veliko. Toda v Monte Carlu ni lahko umreti. Kakor hitro se pojavi na ulicah človek z obupanim obrazom in negotovimi koraki, se mu takoj pridruži policijski agent. Zlasti ako je pustil v igralnici večjo vsoto denarja. Ko bo dvignil roko s samokresom k sencem ali se bo hotel vreči z »mostu samomorilcev« ali s »skale samomorilcev« v globino, ga bo v zadnjem trenutku prestregel agent. Mirno ga bo odvedel v upravo Kazine, kjer bo dobil vozno karto v domovino. Ta karta velja za III. razred in ima zadaj žig Kazine. Ne more je prodati, ker je ne bo hotel nihče kupiti. Zato mora odpotovati in začeti novo življenje. Do železniške postaje spremlja potnika ljubeznivi gospod, ki mu po poti dopoveduje, da je življenje vkljub vsemu lepo in da si bo v domovini gotovo spet opomogel.

Halo, fantje, nekaj za Vas!

»Na travniku pri tržnici stoji star kanon. Ob 4. zjutrej bodo 100 krat z njim ustrelili. Jaz, Jurček in še nekaj drugih fantov imamo precej pulira in

bomo napravili nekaj španskega, kakor je napravil agrobat v cirkusu, in sicer kmalo, mislim da jutri z'utrej. To je še velika skrivnost, a tebi jo bom le

povedal, dragi moj dnevnik. Možak v cirkusu je iz kanona ustrelil moža. Naš kanon je premajhen za moža, za kašnega cmereta bo pa dovolj velik, če je majhen. Zato si bomo izposodili Lizinega, ker je zelo majhen. Ampak tega ne sme zvedeti, ker pazi na pamža, kakor bi bil jajce. Stražili bomo, dokler ne bo tema, ko pa bo legla in šla dol v salon, se bom jaz splazil gor, zavil otroka v odejo in potem bomo izginili. Kanon je že nabasan s pulirom in 20 krogli, ki smo jih sami naredili. Vzel smo en kos svinčenega rora, ga stopili in napravili krogle, ki so debele kakor orehi. Upam, da otroka ne bo preveč bolelo — saj zdi se mi — ker tudi možak, ki je iz kanona priletel, ni bil niti malo ranjen. Žimi si bo izposodil modroc od svoje stare mame, da bomo otroka nanj ustrelili...«

Kako se je končala ta nevarna puštolovščina? Njeno nadaljevanje in še dosti drugega, boste lahko brali v knjigi »Dnevnik malopridnega Jurčka«, ki bo izšla prav kmalu v naši zbirki rodbinskih knjig.

»Dnevnik malopridnega Jurčka« je delo neznanega ameriškega pisatelja. Po vsem svetu je ta knjiga znana, povsod je doživela ogromne naklade.

Otroci, preberite jo, če se hočete po dolgem času od srca nasmejati. In nasmejali se boste, to vam jamčimo. Od prve do zadnje strani ne boste prišli iz smeha, tolko hecnih dogodivščin je v njej. Vaš prijatelj Jurček, ki je strah družine in vsega mesta, vas bo razvedril kakor še nihče.

To knjigo in še devet drugih zanimivih knjig dobite za Din 67.—, Naročajo se pri upravi v Ljubljani, Dalmatinova ul. št. 10.



Ali hočete zastonj svileno ruto?

Radi bi Vas razvedrili in radi bi Vam poslali kakšno lepo darilce za majhno prijaznost. O tem smo dolgo razmišljali. Zdi se nam, da boste lepe svilene rute še najbolj veseli. Saj se Vam bo lepo podala. Lepa ruta je kakor okvir pri lepi sliki.

Vi veste, da si založba prihrani precej dela in stroškov za položnice, če naročnice naročnino naprej plačajo. Tudi za Vašo ruto bomo morali odšteti precej dinarjev.

Zato Vas prosimo, da nam nakažete do 5. januarja 1936. naročnino za 12 številčk „Žene in doma“ in za 10 prilog za kroje in ročna dela v znesku Din 68—.

Vi pa dobite za svojo ljubeznivost enojno svileno ruto zastonj!

Če nakažete obenem tudi naročnino za pet gospodinjstkih knjig, torej skupaj z listom Din 105—, pa dobite zastonj dvojno svileno ruto.

Torej za Vašo malo prijaznost lepo presenečenje!

Izpolnite priloženo dopisnico.

Vesel Božič! Založba „Žena in dom“



LOVCI BISEROV

Biseri so delali zgodovino, metali dinastije s prestola in uničevali ljudi. Toda »morske solze« so tudi solze rjavih in črnih ljudi. Le z grenkimi občutki jih lahko opazujemo v razstavnih oknih londonskih in newyorških draguljarjev. Poznam njihovo ceno.

V massavskem pristanišču sem prvič videl bisere in njih lovce. Bilo je v bližini Rdečega morja. Sedel sem pri kosilu in se mašil z makaroni. Tedaj je prisedel k moji mizi neznan Grk, naročil kozarec vina in se potem zapletel z menoj v pogovor. Ni govoril o vremenu. To na obalah Rdečega morja ni najpripravnejši predmet za pogovor. Govoril je o življenjskem boju — o čem je še mogoče v teh krajih govoriti? In čez nekaj časa mi je razkril, da se ukvarja s prodajanjem bisero.

Biseri!

»Ali bi jih hoteli nekaj videti?« je vprašal.

Izpraznil sem kozarec in prikimal.

Segel je v žep in privlekel iz njega nekaj zvezanih vrečic iz rdečega sukna. Samozavestno jih je zagnal na mizo in eno izmed njih odprl. Pokazal se je krasen biser, ki se je belo lesketal v svetlem solncu.

»Poizkusite! Poglejte ga proti luči!« mi je velel. »Videli boste, da je brez najmanjše napake.«

Prav je imel. Biser je bil popoln, kakor biser le more biti.

»In cena?« sem ga vprašal.

Njegove vlažne oči se niso odmaknile od bisera, ki sem ga sukal med prsti.

»Petdeset funtov!«

Nasmehnil sem se in odkimal. S pohlepno roko je segel po biseru in malo nato je bil dragulj že spet zavezan v rdeči vrečici. Potem mi je pokazal še druge bisere. Črne, rožaste, zelenkaste in čisto bele. Ta Grk je imel v žepu svoje umazane obleke majhno premoženje.

Biseri so ležali na moji dlani. Najbolj so me očarali črni. Začela sva kupčevati. Zbijal sem ceno. Medtem je prišla na mizo nova steklenica vina. Kupčevanje je trajalo skoraj celo uro. Naposled sem vstal.

»Dovolj. Predragi ste. Črnega bisera, ki mi je najbolj všeč, ne morem kupiti!«

Grk ga je oprezno prijel in ga obdržal.

»Za ta biser ni nobena cena previsoka.« je mirno rekel.

»Stal je življenje treh ljudi.«

»Treh ljudi?«

Prestrašil sem se.

Prikimal je. In ko je zavezal vse vrečice, mi je povedal tole zgodbo:

* 13.000 dinarjev.

Potapljači so delali na veliki ladji pred Oahlakom, majhnim bisernim otokom ob afriški obali, nedaleč od Massave. Eden izmed njih — somalski črnc je bil — je skočil čez ograjo in se pognal z rokami in nogami v globino proti koralni gredi, kjer je opazil več pokrovov školjk. Iztegnil je že roko, da bi pograbil prav veliko školjko, ko se je ta iznenada zaprla in mu priščipnila prst. V istem trenutku se je zadel z nogo še v drugo ogromno školjko, ki se je prav tako pohlepno zaprla. Držala ga je kakor v kleščah. Tako je bil v tem temnem svetu zelenih globin ujet.

Drugi potapljači so medtem že priplavali k ladji. Slastno so vdihovali zrak, ki jim ga je pod vodo tako primanjkovalo. Nihče izmed njih ni bil opazil Somalca v globini. Nekaj minut je minilo, preden so ga pogrešili. Vsi hkratu so začeli kričati. Takoj sta se spustila dva potapljača nazaj v globino, da bi ga poiskala. Dobila sta ga. Z nožem sta izluščila školjki iz tal. Ko so se pognali kvišku, sta školjki še zmeraj stiskali zamorčeve prste.

Tako so torej priplavali na površje trije. Dva potapljača in utopljenec. V tem trenutku pa je nekdo opazil morskega volka, ki se je smukal v bližini. Toda nepozno. Belkasto telo se je obrnilo, pokazale so se pošastno odprte čeljusti — in pograbile so enega izmed potapljačev. Drugi se je pognal naprej in vlekel za seboj mrtveca.

Položaj potapljača, ki ga je bil morski volk zagrabil, je bil obupen. Ni mu bilo več mogoče pomagati. Drugega so

pograbile črne roke s krova in ga rešile, z njim vred pa tudi ponesrečenega Somalca.

Zamorci so začeli kričati: »Hu-hu-hu — —!«

To je bilo svarilo, da so ljudožerski morskoli volkovi v bližini.

»Hu-hu-hu — —!«

Ob ladji so se pokazali drugi potapljači, vsi zmedeni. Nesrečnika, ki ga je bil morskoli volk zagrabil, so prepuščili usodi. Že so se pokazali prameni krvi v prozorni vodi — in to je bilo vse, kar smo od tragedije videli. Utopljenca so prenesli na kopno in ga pokopali. Školjke so morali odrezati z njegove roke. In v njej je bil črni biser, ki mi ga je Grk prej ponujal na prodaj.

»In tretji mrtvec?« sem ga vprašal.

Ko je žena somalskega potapljača, ki ga je bil požrl morskoli volk, zvedela, kaj se je zgodilo, je samo pokimala. Niti solze ni imela v očeh. Samo smrt v srcu. Počasi se je vrnila h kočji, kjer sta samo tri mesece živele v srečnem zakonu. In brez po-



Ženske pobirajo iz košar dragoceno vsebino.



Južnomorke pobirajo alge iz mrež.

mišljanja je vzela s stene ukrivljen nož in si ga zasadila v srce, — v srce, ki je bilo tako že mrtvo. In ko se je življenje poslavljalo od njenega telesa, je izpreletel še droben nasmešek njene ustnice. Še enkrat je videla moža, ki ga je ljubila...

Grk je končal svojo zgodbo in se zastrmel v prazni kozarec. Sestdeset funtov je zahteval za črni biser, biser treh smrti. Dvajset funtov za vsako življenje. To je cena potapljača v Rdečem morju.

*

Nekateri potapljači delajo v skupinah z velikih ladij. Ti ljudje imajo vrvi in košare. Preden se požejejo s krova, zmolijo na solncu kratko molitev. Kličejo Alaha, naj jih varuje pred morskimi volkovi. Če jim bo naklonil bogastvo, naj bo njegovo. »Kaj škoduje gluhost, ko školjka ne govori!« »Alah, daruj mi bogastvo!« In po-

tem se požene v morje vrsta mož. Vsi imajo nože v rokah, vsi stiskajo nosnice.

Kar zlovesče je, kako občutljive so školjke za bližanje potapljačev. Njih pokrovke so navadno odprte. Toda če jih zadene le senca, če občutijo samo neznatno izpremembo, se kakor blisk hitro zapro. Nešteto je ribičev, ki so jim priščipnile školjke prste, da so se komaj rešili. Tu se je treba hitro odločiti. Žrtvovati je treba življenje ali pa prste. In potapljačev brez prstov je obilo. Sami so si jih morali v smrtni nevarnosti odrezati.

Tudi globine, kjer delajo afriški potapljači, skrivajo obilo nevarnosti. Strašni pritisk morske vode povzroči hude motnje v potapljačevem organizmu. Otrplost tilnika, omočenost, zastanek krvnega obtoka, vse take nadloge tarejo potapljače. Da, pogosto se zgodi, da pridejo potapljači, ki se bahajo, kako dolgo vzdrže pod vodo, za trenutek prepozno na površje. Prikažejo se s spačenimi, skrčenimi obrazi. Iznenada pa jim vse telo otrpne. Trohica zraka, ki jim je ostala še v pljučih, bruhne iz njih, in začno se potapljati. Le če jih posadka z ladje hitro potegne na krov in začne oživljati, si še rešijo življenje.

Stari prodajalci rib — bivši lovci na bisere.



Časih prodajo potapljači svoje biserje za smešno majhne cene. V Zeili, Zanzibaru ali Massavi ne plačujejo takih cen kakor na Peti aveniji. Toda deset funtov je za te ljudi premoženje, in za ta denar se proda dosti biserov, za katere dobi že prvi posredovalec dvajsetkrat toliko. Oktobra 1929. leta je prinesel neki potapljač v Perzijskem zalivu iz globin biser, ki je bil vreden 50.000 funtov. Usoda je hotela, da je potapljač znorel, še preden je prišla ladja do kopnega. Premoženje, ki ga je bil robral na dnu morja, je bilo za njegov razum preveliko.

Na 20 m dolgih drogovih.



Lovci biserov se odpravljajo na lov.

Tudi dandanes so najbolj v ceni črni biseri, zlasti tisti, ki se zelenkasto svetlikajo. Dragoceni so tudi blede rdeči, rožasti in rumenkasti. Mrtvo belih biserov pa ljudje ne kupujejo prav radi.

Od teh ljudi prihajajo torej biseri, ki vznemirjajo ženske Evrope, Indije in Amerike. Skoraj bi stavil, da krasi črni biser treh smrti, ki mi ga je bil pokazal čirk v Massavi, vrat kakšne temnopolte lepoticke v Indiji ali pa labodit vrat bele lady v Londonu.

In na nobenem biseru, ki počiva v črni ali rumeni žametni škatlici na Bond Streetu ali Peti aveniji, ni več sledov krvi, ki ga je omadeževala ob obali Rdečega morja... Na obali Rdečega morja, kjer čepi na solncu kopica slepih in gluhih moških, nekdanjih potapljačev...

Nevarna plovba med čermi.





Kotiček tete mine.

Ljubi otroci!

Ali naj vam povem, kaj bo podaril Bumček svoji mami za božič? Ali ste hudo radovedni? Nu, poslušajte! Ko so oktobra meseca znižali vsem državnim uradnikom plače, je bil tudi Bumčkov oče hudo prizadet. Mamica se je ves dan jokala in pri kosilu je rekla očetu: »Zdaj bom morala tudi Ženo in dom' odpovedati, čeprav imam z njo toliko veselja in toliko koristi!« Bumčku je bilo hudo, ko je videl, da je mamica tako potrta, posebno žalosten je bil pa še zato, ker je rad prebiral v »Ženi in domu« »Moj kotiček« in z velikim veseljem reševal uganke. Premišljeval je, kako bi mogel pomagati, in nazadnje je iztuhotal pravo. Pregledal je svoj hranilnik, odbral 68 dinarjev in jih zavil: za božič jih bo podaril mami, da bo tudi drugo leto lahko plačala naročnino za »Ženo in dom«. Tako bo imela mamica veliko veselja, Bumček pa seveda tudi, ker bo vsak mesec deležen lepih pravljic in kratkočasnih ugank. Ali nočete tudi vi tako storiťi?

Srčno vam želi prav vesle božične praznike, mnogo daril in dobrih votlic na obilo sreče v novem letu vaš

teta Mina.

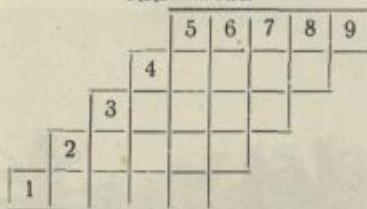


Tiste dni, preden se je rodil Jezušček, je živel v Betlehemu skopuh, ki so ga sovražili vsi ljudje daleč naokoli. Vendar so pa bili vsi meščani denarno odvisni od njega.

Ljudje so marsikaj govorili o njem. Pred mnogimi leti, tako so pripovedovali, mu je neki grški vedeževalec prerokoval, da bo izgubil ves svoj vpliv in svoje življenje, kadar bo prišel nov kralj v deželo. Skopuh se je prerokovanju smejal. Toda ljudje, ki so se ga bali, so se s strahom in upom oprijeli prerokbe in verovali vanjo.

Vse svoje premoženje je hranil skopuh v treh usnjenih vrečah in vsaki je dal svoje ime. Prvo, v kateri je hranil same zlatnike, je imenoval: »Malo plačaj«; drugo, ki je bila napolnjena z biseri in dragimi kamni, je imenoval: »Vzemi mnogo!« in tretjo, v kateri je spravljial dolžna pisma, potrdila in račune o obrestih, je imeno-

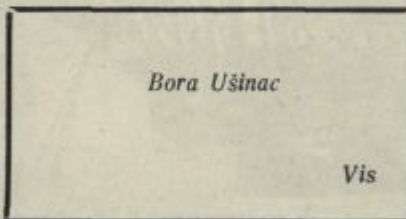
KRIŽANKA.



Vodoravno: 1. moško krstno ime; 2. domača žival; 3. moško krstno ime; 4. nekaj, kar dobivamo od krave; 5. nekaj, kar si pridobijo znameniti ljudje.

Navpično: 2. oziralni zaimek; 3. ograjen prostor pri Nišu; 4. lumina mena; 5. isto kakor 5 vodoravno; 6. priprava za sušenje sadja; 7. veznik; 8. vol v srbohrvaščini; 9. samoglasnik.

Posetnica.



Kaj je ta gospodična po poklicu in v katerem mestu živi?

Uganka.

Prva beseda — praznik prelep, prvo črko izpremeni — pojej, sladkosneda!

Smešnice.

Stric: »Janezek, v kateri razred hodiš?«

Janezek: »V drugega!«

Stric: »Kdo je pa v vašem razredu najmočnejši?«

Janezek: »Gospod učitelj!«

»Janezek, nikar se zmerom ne igray s kladivom. Lahko se udariš na prst in potem bo joj!« svari mati svojega sinka.

»O, kar brez skrbi bodi, mamica, saj žeblje zmerom Breda držil!« se odreže nadobudni sinko.

Stražnik zgrabi majhnega dečka za lase in ga jezno vpraša:

»Saj natanko veš, da potrebuje gospod do kolodvora pol ure, ti si mu pa rekel, da potrebuje samo pet minut!«

»Oh, gospod stražnik,« zajeclja deček, »gospod je bil videti tako prijazen in zdelo se mi je, da je že hudo truden!«

Božična legenda o skopuhu

val: »Ne dajaj miloščin!« Živel je v majhni, beli kameniti hišici, kakršne so imeli tiste dni v ondotnih krajih. Stanovanje si je bil zelo skromno opremil: trdo ležišče, stara lesena miza in gli-nasti lonec; je bilo vse, kar si videl v stanovanju. Samo vrata so bila dobro zavarovana z železnimi verigami in drogi iz trdega lesa, da bi ga varovali pred razbojniki.

Prišla je noč, ko se je rodil Odrešenik sveta. Na nebu se je zasvetila zvezda repatica, ki je kazala trem kraljem iz jutrne dežele pot v Betlehem. Ljudje so jo videli in ugibali, kaj pomeni. Skopuh je imel tisti dan dosti dela in tako se je truden vračal domov. Ko je stopil v svoje stanovanje, je skrbno zaklenil in zapahnil vrata in legel. Svoje tri vreče je postavil tik pred ležišče, da jih je ponoči lahko večkrat pretipal in se prepričal, ali so še vse, kakor so bile.

A sredi noči se je zbudil. Obšel ga je čuden, neznan nemir. Bilo mu je, kakor bi se moral

nečesa domisliti, kar je nekoč vedel in kar je bil že davno pozabil. Ko je tako ležal in pre-mišljeval, kaj neki bi moglo biti, je zapazil, da so vrata, ki jih je bil zvečer skrbno zaklenil in zapahnil, na stežaj odprta, čez prag je pa padal pramen svetlobe. Kakor v sanjah je vstal, za-grabil svoje tri vreče in stopil pred hišo. Po-gledal je proti nebu in zagledal čudovito zvezdo repatico. Kakor mesečnik je začel hoditi v smeri, ki jo je kazala zvezda.

Spotoma je srečal siromašnega dninarja, ki bi mu bil moral drugi dan vrniti posojilo, a mu ga ni moge', ker ni dobil nikjer denarja. Dninar je stopil k skopuhu in ga ponižno prosil, naj ga počaka še nekaj dni. A skopuh je bil tako zave-rovan v svoje misli, da mu je bilo govorjenje siromašnega dninarja v nadlego. Ne da bi ga bil pogledal, mu je potisnil vrečo »Malo plačaj« v roke, ker mu je bila postala pretežka.

Ko je šel skopuh dalje po cesti, ga je srečala siromašna vdova, ki bi mu bila morala drugo jutro plačati najemnino, pa je ni imela. Vrgla se je pred njim na kolena in ga prosila milosti. Skopuh, ki je bil ves prevzet od hrepenenja, da bi mogel slediti zvezdi, ni razumel njenih besed. Da bi se odkrižal ženice, ji je potisnil vrečo »Vzemi mnogo« v naročje, in ker se je znebil bremena, je spet laže nadaljeval pot.

Potlej ni naletel na nobeno zapreko več in tako je prišel v najsiromašnejši del mesteca. V tesni ulici je zagledal razsvetljen hlev. Srce mu je nemirno utripalo. Na slami je ležala čudovito lepa mlada žena, kraj nje je pa stal temnolas mož, in oba sta se sklanjala nad polomljene ja-sli. V jasliah je na slami ležalo majhno detece, ki je imelo nepopisno lep obrazek.

Ko je skopuh zagledal detece, mu je bilo, ka-kor bi bil počil železen obroč okoli njegovega srca. Mahoma je spoznal, kako prazno je bilo vse njegovo življenje, in čeprav ga je napravila ta zavest žalostnega, se je čutil vendarle sreč-nega, da ga je obšlo spoznanje. Presunjen se je vrgel na kolena, pri tem mu je pa zdrknila zadnja vreča »Ne dajaj miloščine« iz rok in padla na kupček žarečega oglja, kjer so jo pla-meni takoj objeli in uničili. Tisti mah je zagle-dal skopuh pred seboj odprta nebesa, angeli so peli Bogu slavo in čudovita svetloba je pri-hajala od deteta, siromašnega deteta, ki je le-žalo v bornih jasliah pred njim in se smeh-ljalo...

Ko so ljudje pobrali skopuha, ki je bil padel na obraz, so videli, da je mrtev. Izraz miru in sreče je bil v njegovem obrazu. Prebivalci Betlehema, ki so slišali o njegovi smrti, so se čudili: »Torej se prerokba vendarle ni izpolnila. Sicer je res, da je izgubil vse svoje premoženje, ves svoj vpliv in svoje življenje, toda novega vladarja naša dežela ni dobila.«

Saj niso vedeli, da je bil novi vladar Jezus Kristus, ki se je rodil kot siromašno dete v mrzlem hlevu...



Kadar ima Janezek mamico rad...

Kaj piše Vida

DRAGA GOSPA!

Ko sva se na kolodvoru poslovili, mi je bilo res hudo. Saj ni kar tako, če se mlada študentka loči kar za leto dni od svojih dragih, od tistih, ki jih ima rada, od svoje lepe bele Ljubljane in od svojih planin.

Obljubila sem, da Vam opišem, kaj je tu v Parizu novega v modi. Kot sotrudnica Vašega lista sem si izposlovala vstop do tistih krogov, ki kraljujejo nad modo.

Naj Vam opišem, kaj bo letos novega.

Zimski plašči ne kažejo v kroju posebno bistvenih izprememb in poudarjajo izrazito žensko Unijo. Krase jih zelo bogati, na različne efektne načine prikrojeni ovratniki in rokavi.

Opaža se pa, da izpodriva zimski plašč zimski kostum, katerega jopica je običajno iz krzna ali pa vsaj s krznom okrašena. H kostumu se nosijo ponajveč srajčne bluze in pulovri brez rokavov. Najmodernejši so taki, ki so pleteni iz volne egiptskordeče, torej nove modne barve, ki so posebno praktični, ker se enako lepo podajo k črnemu, temnomodremu, sivemu ali pa k rjavemu krilu.

Za obleke je najbolj priljubljen material jersey, ki se dobi letos v posebno lepih odtenkih in vzorcih. Obleke poživljata in krasita ovratnik in manšeta iz prejštega belega, svetlomodrega ali pa iz nežnorožastega žameta. Važno mesto zavzema letos tudi bluza, in sicer ne samo iz blaga mirne barve, ampak tudi iz žameta, tafta, raznih marokenov, brokata, clocov in velurjev. Prav s temi bluzami je vsaki mogoče primerno poudariti svojo osebnost in svoj okus. Zanje ni treba nobenega posebnega kroja, ne barve in ne vrste blaga. Glavno je, da se nositeljici lepo podajo.

Pri večernih oblekah pa se uveljavlja pravo orientalsko, srednjeveško in renesančno razkošje. Vidijo se obleke iz žameta z globoko hrbtno izrezo, spredaj visoko zapete. In nosijo se obleke, ki so na eni rami bogato nabrane, medtem ko je druga rama gola.

Večerna ogrinjala ustrezajo tipu večernih oblek. Oblike so kaj raznolike, do bokov segajoče jorice, priležne ali široke, plašči iz velurja ter krzna in kepi.

Posebna važnost se polaga na material. Krasni žemeti, razni krepi, taft, volnene in svilene čipke, brokat, velurji in cloci so na izbiri. Najbolj upoštevano je pa tisto blago, ki se najmanj mečka. In barve. Moderni so vsi odtenki jesenskega listja. Temnolila, rumenordeča, rjasta, že omenjena egiptskordeča, zelena in slivnomodra. Vedno lepa in vedno moderna je črna obleka, ki jo letos prav prijazno poživljajo pasovi in okraski iz živobarvastega usnja ali pa iz debelih zlatih vrvic, potem kvaste in gumbi.

Vse to se vidi tu v Parizu. Parižanke so v vseh modnih rečeh silno izumljive in praktične. Kaj hitro se prilagode najnovejšim modnim kapricam. In kar je največ vredno, za vse to trošijo le malo denarja. Saj je znano, da so tudi v Franciji majhne plače. Tudi ženske z akademskimi poklici nimajo bogve kakšnih dohodkov. Tiskarice in prodajalke pa že celo ne. Zato si skoraj vse, žene in dekleta, obleke same krojijo. Kupujejo vedno le dobro blago. Novo obleko jim napravi šivilja. To nosijo potem dve, včasih tudi tri sezije. Da niso preenolčne, si omisljijo razne garniture ovratnikov in manšet ter menjajo pasove in druge malenkosti. Ko je obleka doslužila, jo razparajo, skrbno očistijo in shranijo. Ko so vse prijateljice na to obleko že pozabile, jo privlečejo na dan. Vsaka Francozinja ima svoj ženski list. Po njem si potem ukroji popolnoma novo obleko. Kupi si samo lep modri okrasek, lepo čipko in efektne gumbe. In za majhen denar je spet elegantna in pripravljena po največji modi.

Tako dela tudi s plaščem, z bluzo, z večerno obleko in s klobučkom.

Francoski študenti so priredili akademski ples. Tudi mene so prijazno povabili. Tam sem šele spoznala, kako znajo pariška dekleta varčevati. Tujec, ki jih ne pozna, bi mislil, da je prišel v družbo bogatih dam. In vendar je bila velika večina teh bleščečih toalet napravljena doma morda ob poznih večernih urah, težko pritr-ganih študiju ali pa poklicu. V splošnem pa Parižanke niso nič lepše od naših deklet. Vse, kar jih odlikuje, je njih prirojeni okus in kultura telesa. Večina Parižank je skrbno negovana in vedno brezhibno oblečena. Pa ne samo bogate dame. Tudi večina študentk, prodjalk, šivilj in modistik. Službe, zlasti dobre, so tu prav tako redke kakor pri nas. In tista, ki si jo hoče zagotoviti, mora biti na višku ne samo v znanju in delavnosti, marveč tudi v pojavi.

Vidite, zdaj sem zašla že kar predaleč. A povedati sem Vam želela, kako je mogoče, da vzbujata tu v Parizu študentka, kakor tudi uradnica in prodajalka vtisk elegantne dame, o kateri bi človek dejal, da je pravkar stopila iz najelegantnejšega pariškega salona.

V kratkem se spet oglasim. Vas in vse Vaše iskreno pozdravlja in želi vesel Božič

Vaša Vida.



Na snežnih poljanah



Smučarski dres za smučarko velikega formata, ki dela že visoke in težke ture. Napravljen je iz nepremočljivega norveškega lodna. Jopič, ki je prepel s pasom, se zapenja tesno ob vratu in sega pod pas. Hlače so dolge in široke. Druga slika nam kaže smučarsko obleko s kratkimi hlačami, ki se zadnja leta tudi pri nas že precej uveljavljajo. Blaza je sešita iz mehke, tople flanele. Telovnik brez rokavov je pleten na stroj ali pa na roko. Jopič sega le malo čez pas.



*Plašč, v katerem
boste vedno ele-
gantni.*

*Krojen je popolnoma
dreprosto in prav zato
učinkuje tako elegantno.
Nov in zelo efekten je
našitek, ki služi kot muš.
Krzno krasí ovratnik in
spodnji del rokava.*

*Tak plašč se da z ma-
lenkostnimi izpremem-
bami in majhnimi stro-
ški lahko še nekaj let
potem prilagoditi vselej
najnovejši modi. In en-
kratni večji izdatek se
bogato obrestuje.*

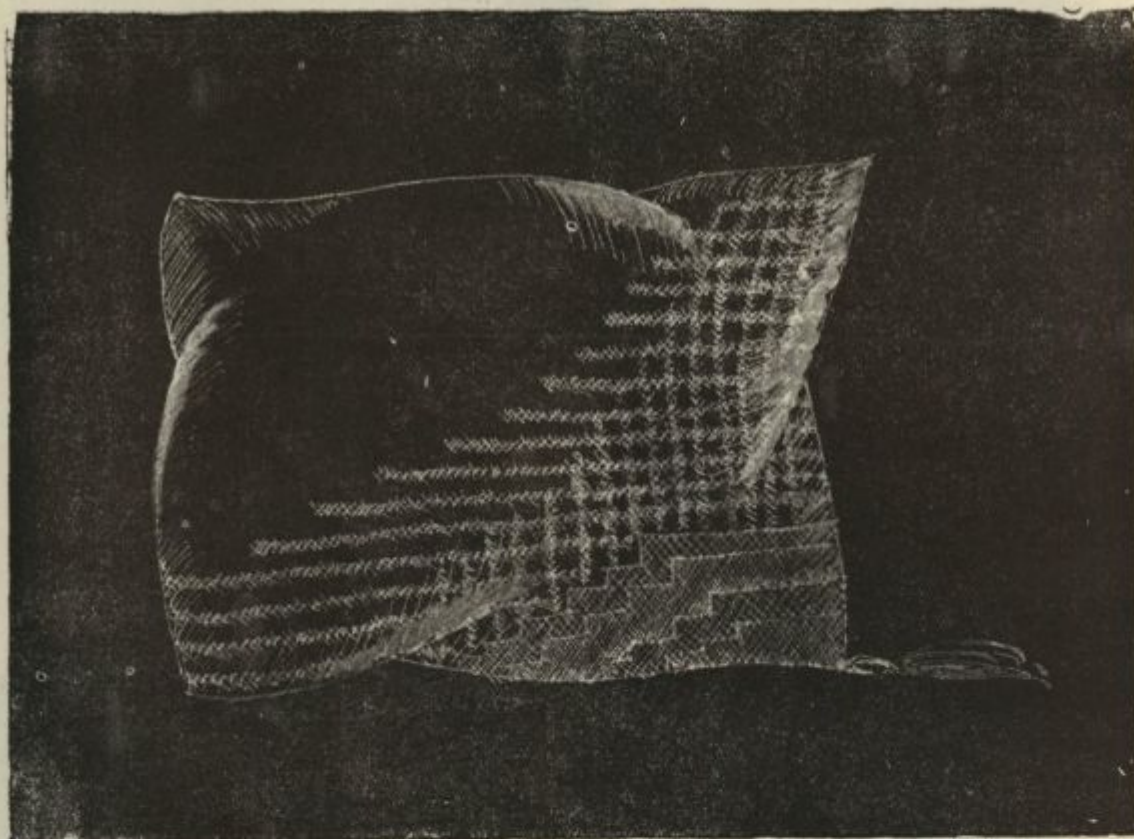
Majhna, lična da rila za Vase drage

Raka



*Praktičen komplet, ki
Vam bo služil v jeseni,
zimi in zgodnji spomladi.*

Majhna, lična da rila za Vaše drage



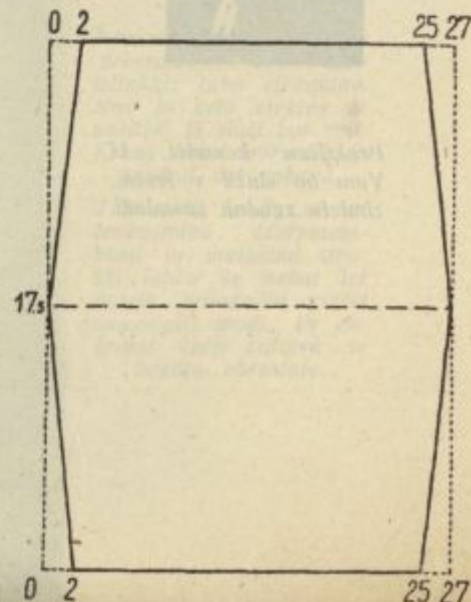
Blazina, izšita s križčki. Križčki so v raznih velikostih in različno sestavljeni, tako da tvorijo razne učinke. Ta blazina je velika 60×46 cm in izšita s pisano volno na temni juti ali platnu. Lahko pa jo poizkusite izšiti na žametu ali svili. Da bodo križčki enakomerni, jih delajte čez štramin.

Če je plastron beli ali svetlejšje barve, ga napravimo tako, da ga lahko odpnemo in operemo. Zelo pripraven je način, kakršnega vidite na naši sliki. Na obeh straneh prišijemo plastronu prožni trak. Na koncu napravimo zanko, na spodnjo stran pa prišijemo majhen gumb. Tak plastron pripravimo na naramnice tako, kakor vidite na naši sliki.



Če dela torbičar, lahko jo pa poizkusite narediti tudi sami. Pleteni vrhnji del je treba podložiti z močno podlogo, vmes pa vložiti trdo platno ali karton, da se torbica ne vije. Zapirac in verižico kupite v trgovini z ročnimi deli ali pa pri izdelovalcu torbic in ju prišijete na torbico. Prinašamo kroj za torbico v pomajšani velikosti z označenimi merami, da si ga boste lahko sami napravili, potem pa po njem kvačkali ali rletli.

Kaj pravite, če bi si skvačkali ali spletli takšnote pisano torbico iz volne ali pa iz pisane prejice? Učinke lahko napravite na dva načina, in sicer v vzorcu med kvačkanjem ali pletenjem ali pa tako, da mešate barve tako, kakor je videti na sliki. Torbico vam iz-



Kako si naredimo tople domače čevlje

Po danem kroju in našem opisu to ne bo prav nič težko. Poiščite si ostanke starega ponošenega plašča, obrabljene odeje ali volnene obleke. Izdelava je za desni in levi čevljev ista. Opis velja za ženske domače čevlje. Model je izvršen iz velurja, podložen z vatelinom in izdelan na notranji strani s satenom svetlejšje barve. Kroj bo najzanesljivejši, če ga posnamete po ponošenih copatah.

Najprej prikojimo blago, vatelin in podlogo po istem kroju z majhnim dodatkom za podvitje in šive. Nato na blagu, podlogi in vatelinu prešijemo na stroj šiv na peti, in sicer vsak šiv posebej (slika 1). Na narobno stran blaga si pripnemo z bucikami vatelin, preko katerega izpodvijemo blago, dodano za šiv, si ga zopet pripnemo, spredaj nadržimo in si nato prešijemo šiv z zelo gostim križnim vbodom na vatelinu (glej sl. 1). Na spodnjem robu si vatelin pikiramo na blago tako, da se na pravi strani ne vidi. Pikiramo za 1½ cm od roba blaga. Prikojimo si ravno progo podloge ali pa blaga do 3 cm široko in jo prepognemo po dolžini na polovico. Proga mora biti tako dolga, kolikor meri podplat po šivu, s katerim je prešit. Šiv na podplatu vidite dobro na sliki 1. Nato si pripnemo progo z bucikami na spodnji del čevlja (sl. 2), in sicer tako, da pridejo robovi prepognjene proge ob rob blaga, torej je pregib proge zgoraj. Spredaj moramo blago na vsako stran od sredine 6 cm daleč precej nadržati, nakar ga prešijemo na stroj. Nato obrnemo progo navzdol in jo pripnemo s pokončno stoječimi bucikami na podplat (sl. 2 zgoraj).

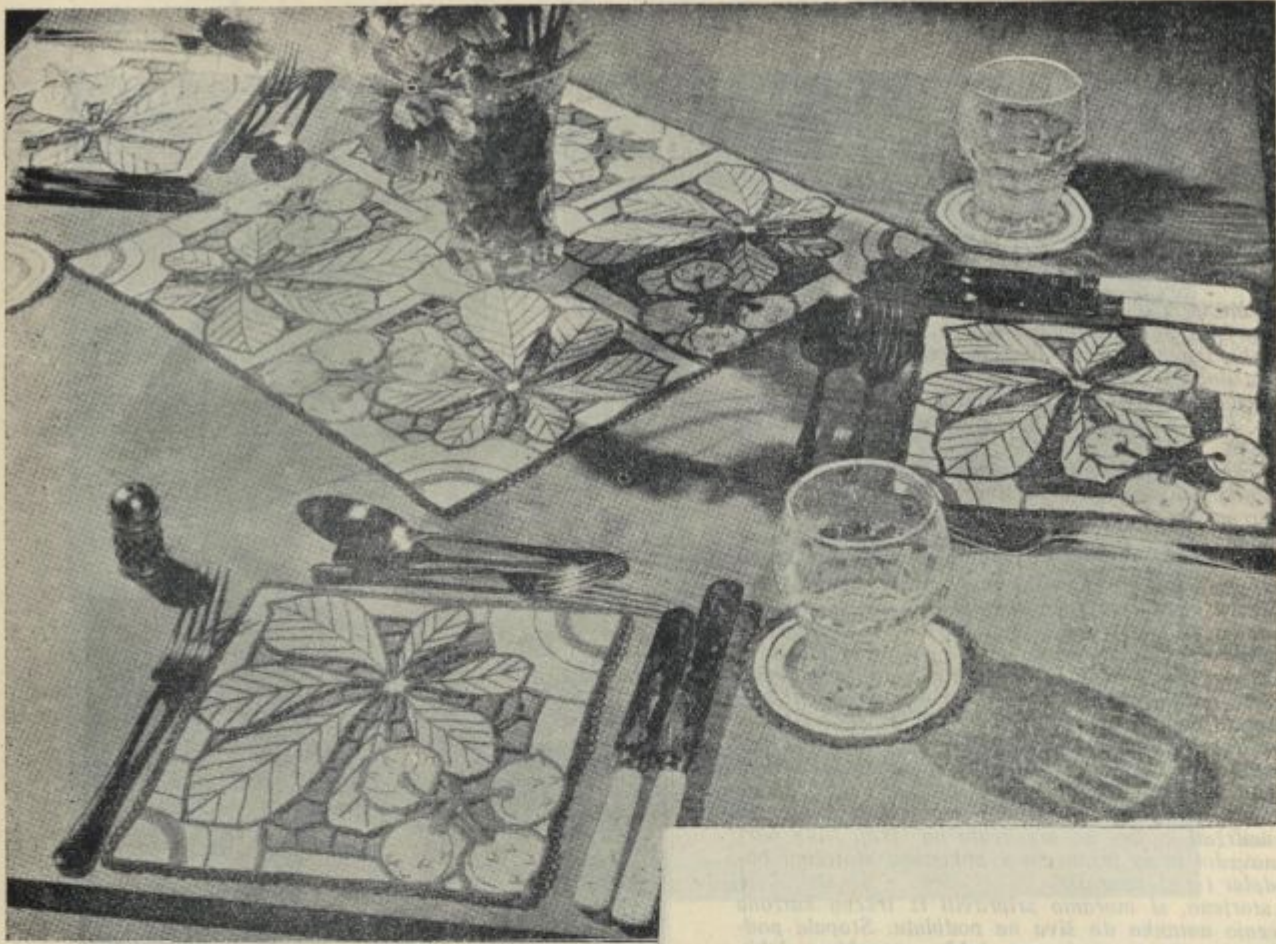
Ko je to storjeno, si moramo pripraviti iz tršega kartona stopala, ki segajo natanko do šiva na podplatu. Stopala podložimo z moltonom (če tega nimamo, lahko uporabimo debelejšo ali dvojno flanelo). Molton urežemo nekoliko večje kakor so stopala. Na robu naberemo molton z dvojno nitjo, ki jo pri prekrivanju kartona zategujemo, in se nam tako molton zakrivi na spodnjo stran. Ko smo si to pripravili, si urežemo podlogo po obliki stopala s precejšnjim dodatkom za šive. Tudi to naberemo kakor molton (glej sl. 2 spodaj) in prekrijemo z njo že z moltonom podloženi karton, zategnemo nit in jo dobro zapošijemo. Nato si vzdolž stopala sešijemo z velikim križnim vbodom dodatke za šive, kar vidite zelo dobro na sliki št. 2 spodaj na levi strani. Na zgornji strani podplata mora biti podloga gladka.

Narejeno stopalo vstavimo previdno v že prej speti zgornji del in podplat in ga previdno pomerimo. Ko smo se prepričali, da dobro stoji, si zgornji del domačega čevlja s povoščenim sukancem sešijemo s podplatom (sl. 3), in sicer z dvojno nitjo. Na sliki 3 se jasno vidi, kako se prebada klobučevinasti podplat. Na zgornji strani puščamo nit, ki jo močno vlečemo in potegnemo skozi zanke, da jo lahko ponovno prebodemo skozi isto luknjico. Na ta način, da šivamo od luknjice do luknjice, nastaja raven in trpežen šiv. Ko je to narejeno, vložimo stopalo iz kartona in okrasimo čevljev po svojem okusu.

Otroški čevljički so iz vzorčastega žameta, prešitega na kvadrate preko vatelina, in okrašeni s krzneni obrobo.

Klobučevinaste podplate si lahko kupimo narejene, ceneje pa je, če jih skrojimo iz obnošenega klobuka ali pa iz neporabne stare odeje. Ako se klobučevina navlaži, jo lahko poljubno raztezamo in zgladimo z likalnikom. Podplate lahko tudi naredimo iz večkrat prepognjenega debelega blaga. Blago postopoma prepogibljemo in prešivamo na stroj pregib za pregibom.

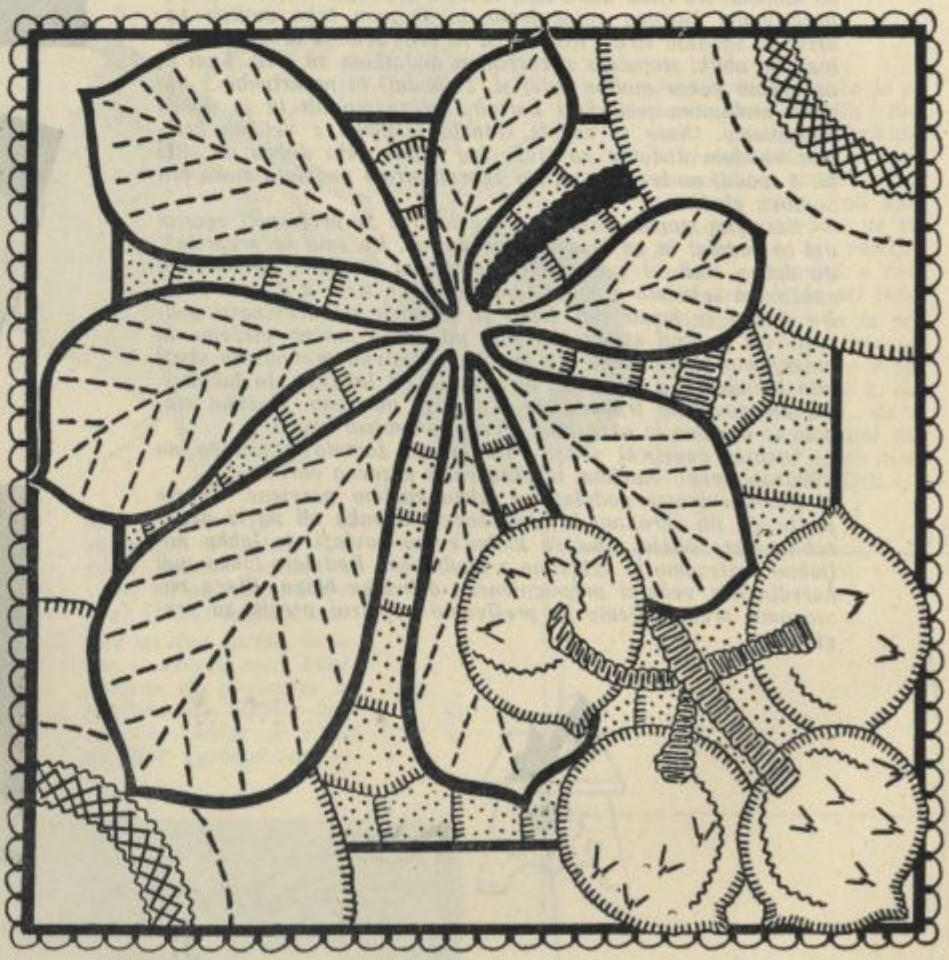




Vsak
ima
svoj
prt

Zadnji čas se je zopet uveljavil v vezenju rišelje. Vzorec je moderniziran, njegova prejšnja enobarvnost se je umaknila pestrejšim barvam. S tem je podana temu vezenju večja možnost uporabljanja, nam pa priložnost, da si ustvarimo nove, originalne motive.

Na sliki vidite, kako vabljliva je miza, pogrnjena s takimi prtji. Srednji prt je sestavljen iz štirih motivov. Vzorec obrnite tako, da pridejo koti, v katerih so izseki kroga, v sredino. S tem se Vam stvori v sredini prtja cel krog, kamor postavite vazo s cvetjem. Zunanji rob prtčev lahko obkvačkate. Na drugi in tretji sliki je risba v dveh različnih velikostih. Motivi so izšiti s prejšco muline rjave (terracota) in peščene barve.





Vzgoja sočutnosti pri otrocih.

Že v prvi mladosti mora mati buditi v otroku ljubezen do bližnjega, usmiljenje do slabotnih in voljo, da pomaga potrebnim. Največ pomore k temu dober zgled. Mati, ki je sama dobrega srca, bo imela tudi dobrasrčne otroke, mati pa, ki napodi od hiše vsakega berača in ga morda še ozmerja, se ne sme čuditi, če bodo pozneje njeni otroci surovi in brezsrčni.

Otrok v prvem letu nima pojma o sočutju, ker se še ne zaveda, ker ne ve, da tudi drugi čutijo. Za sočutje je treba razumevanja. Otrok je prva leta navadno samoljuben. Boji se za stekleničko mleka, ki jo drži v ročicah, trdno tišči v ročici bleščeč gumb ali pa denar in se boji, da bi mu ga kdo ne vzel. Le malo je otrok, ki že po naravi radi dajo drugim, kar imajo. Pametna mati bo že takrat začela navajati otroka, da bo rad dal, kar ima. Ko se otrok začne zavedati, mora deliti z bratci in sestrami svoja darila. V družinah, kjer je več otrok, je mnogo lažje vzgajati v otrocih ljubezen do bližnjega kakor pa tam, kjer je en sam otrok.

Pozneje naj mati da otroku dar za berača, s tem mu bo vzbudila usmiljenje. Razloži naj mu s primernimi besedami, kakšen revež je berač, in otroku se bo hitro zasmilil. Pa tudi iz svojih prihrankov naj otrok večkrat obdaruje berača ali pa kupi sestram ali bratom darilce za god ali rojstni dan. Počasi bo otrok sam spoznal, kako dobro de človeku, če more napraviti svojemu bližnjemu veselje. Spoznal bo, da je slaje dajati kakor pa jemati.

Ko otrok dorašča, mu mati lahko razloži, da niso vsi ljudje enako premožni, pa da je zato dolžnost imovitejših, da pomagajo ubogim, kolikor morejo. Tudi naj otrok večkrat odstopi kakšno igračo ali slaščico ubožnejšim.

Ko začne otrok hoditi v šolo, ga mora mati poučiti, da naj pomaga součencem. Strogo naj ga kaznuje, kadar se norčuje iz siromaka, pohabljenca ali starca.

Zelo slabo vpliva na otroka, če delajo starši med otroki izjeme, če katera zapostavljajo. V taki družini je gnezdo sovraštva in surovosti. Prav tako ne smejo roditelji grdo ravnati s posli. Služkinja in hlapec spadata k družini. Zato morajo otroci kazati tudi proti služinčadi potrebno spoštovanje. Če hočejo kaj od njih, jim ne smejo ukazovati, ampak prositi. Slabo vzgojo in malo srca kaže mati, ki dovoli, da njeni otroci služkinjo zmerjajo, je ne ubogajo in morda celo udarijo. Otrok mora videti v vsakem človeku brata.

Vpričo otrok ne smete nikdar klati živali ali pretepati živine. To bo zelo slabo vplivalo nanj in bo, ne da bi se zavedal, postal krut proti živalim. Ravnanje z živalmi je pa merilo za kulturno višino naroda. Vsako krutost proti živalim morajo starši strogo kaznovati. Ljubezen do živali se vzgoji pri otroku, če mu damo v oskrbo

Idila v spalnici



... uporabljala bom vedno samo

SCHICHT^{OVO}

TERPENTINOVNO MILO

— namakanje pa žensko hvalo

kokoši, da jih hrani, če mu podarimo jagnje ali kozlička, da ga neguje, ali pa kaj podobnega.

Pa tudi ljubezen do ostalega stvarstva moramo buditi v otrocih. Zato moramo gledati, da bodo čuvali rastline in drevje. Otroci naj tudi sami dobijo koticček na vrtu, ki ga bodo sami obdelovali, tudi nekaj lončkov s cvetlicami jim podarimo, da jih bodo sami gojili. Tako se jim bo zbudila ljubezen do vrtnarstva, sadjereje in cvetlic.



»Papa« in »mama«.

Zanimivo je, da so si otroške besede za očeta in mater pri vseh narodih zelo podobne. In to ne morda samo pri omikanih narodih.

Znano je, da je najlažje izgovoriti črke »m«, »b« in »p«, in prvi samoglasnik, ki ga otrok izgovori, je »a«. Zato je razumljivo, da so prve besede, ki jih otrok izgovori, oziroma prvi glasovi, ki jih otrok

še podzavestno čeblija, »ama«, »mama«, »aba« in »papa«.

Zato nastane vprašanje, kako so prišli ljudje do tega, da smatrajo te besede za klicanje staršev?

Nekateri raziskovalci trdijo, da so odrasli te besede ustvarili premišljeno, večina učenjakov pa meni, da se morajo te besede res zahvaliti otroku za svol nastanek.

Pri vsakem dojenčku pozdravijo starši prve glasove z neprikritim veseljem. Kdo bi se temu čudil? Saj mislijo, da jih otrok — njih otrok — zavedno kliče. Ta ponos staršev je pri vseh narodih enak.

Ko se otrok dalje razvija, opazi pač, da prideta oče in mati, če zakliče »papa« in »mama«. Šele ko se otrok tega zave, izgovarja te besede zato, da prikliče starše.

Morda se vam bo čudno zdelo, če boste zvedeli, da je »mama« pri nekaterih narodih ime za očeta, »papa« pa ime za mater. Ta zamenjava je prav za prav brez pomena, vendar pa le še bolj potrjuje naše prejšnje ugotovitve o nastanku obeh imen.

Precej visoko stopnjo duševnega razvoja pomeni pri otroku spoznanje, da imajo tudi drugi ljudje očete in matere. Šele s tem spoznanjem se otrok docela zave pomena obeh besed.

Ne pozabite:



Proizvod Tovarne hranil in pražarne „ADRIA“
L. & M. Krebelj, družba z o. z., Glince-Ljubljana.



Proizvodi tovarne hranil in pražarne

ADRIA, L. & M. Krebelj, družba z o. z., Ljubljana - Glince



Kako se obvarujete ozeblin.

Nekateri ljudje prav posebno nagibljejo k ozeblinam. Kakor hitro se vreme izpremeni in dobimo hujši mraz, se jim pojavijo ozeblinice. Da imamo ozeblinice, spoznamo po srbečici, ki jo občutimo na ozeblem mestu posebno zvečer ali pa v topleni prostoru. Kakor hitro začutimo takšno srbečico, moramo nekaj ukreniti, da preprečimo hujše ozeblinice. Drugače se rade napravijo trde oteklince, ki se kmalu izpremenijo v prave gnojne ozeblinice. Ozeblinice se napravijo navadno tam, kjer je obtok krvi slabši. Tam, kjer kri zastaja, se napravijo nabrekli, ki se vnamejo, in če jih ne začnemo takoj negovati, rade počijo in povzročijo prav boleče rane. Kakor hitro zapazimo vneto nabreklo, jo začnimo previdno mazati z jodovo tinkturo. Tudi umivanje z galunom, boraksom ali čajem iz hrastove skorje se dobro obnese. Seveda pa pomagajo ta sredstva samo izpočetka, to je takrat, ko se pojavi srbečica in ko zapazimo samo majhne nabrekli. Tisti, ki nagibajo k ozeblinam, bi morali zmerom nositi volnene rokavice in volnene nogavice.

Če so se ozeblinice že razvile, potem namažimo boleča mesta pogostokrat z milnim spiritom. Prav tako pomagajo mazila proti ozeblinam, ki jih dobimo v lekarnah in drogerijah. Ozeblinice, ki so že odprte, je seveda treba obvezavati vedno s čisto obvezo. Čez dan položimo na odprto ozeblino namaščeno krpico, čez noč pa

napravimo obkladek z desetodstotnim ihtiolovim mazilom.

Vzrok ozeblinam je večinoma slab krvni obtok. Previdna masaža, volnene rokavice in nogavice in nepretni čevlji preprečijo to neprijetno obolenje.

Nahod pri otrocih.

Če ima otrok hud nahod, ga ne smemo pustiti iz sobe. Vdihava (inhali) naj vsak večer, preden gre spat, paro terpentinskega olja. To napravimo takole: v vrelo vodo kanemo nekaj kapljic terpentinskega olja in

velimo otroku, naj nagne obraz nad paro, potem ga pa pokrijemo z loncem vrele. Para, ki jo otrok vdihava, omehča sluznice, nakar bo otrok hitro in mirno zaspal in prespal noč. Lahko pa tudi otroka, preden gre spat, na ta način okopamo: kad napolnimo z vodo, ki ima približno 35 stopinj Celzija, potem pa položimo otroka v kad in dolijemo vroče vode, da dobi kopel 40 stopinj Celzija. Vodi dodamo odcedek kamiličnega čaja (dve pesti na liter vode). Po kopeli dobro otaremo otroka in ga po prsih zdrgnemo s toplim kafrnim oljem.

APOTEKA
BAHOVEC

Smreka
BONBONI MENTHOL

Mr. Bahovčevi
„Smreka“ bonboni
proti kašlju.

LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 12
LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 12

APOTEKA
BAHOVEC

KAŠELJ

in

HRIPAVOST

ublažijo

Mr. BAHOVČEVI

„SMREKA“

-bonboni

sestavljene iz smrekovega ekstrakta in mentola. Radi tega zrahljajo katar, olajšajo izločanje sluzi ter desinficirajo usta in grlo; kadilec so pa prijeten pripomoček pri omejitvi prekomerne kaje.

Zahtevajte v vseh lekarnah in drogerijah izrečno Mr. Bahovčeve „Smreka“-bonbone, ki se ne prodajajo odprto, temveč samo v zaprtih originalnih zavitkih po Din 3— in Din 5— z napisom proizvajalca:

Apoteka Mr. L. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12

To morajo zdržati Vaši zobje:

36 ur čiščenja zob!

V teku enega leta čistite toliko ur Vaše zobe — koliko šele v celem Vašem življenju! Ali se torej ne mora storiti vse, da bo čiščenje zob čim prizanesljivejše?

3 PREDNOSTI

jamčijo za Sargov Kalodont:

1. blaga pena specialnega ustnega mila temeljito čisti zobe tudi tam, kamor ne doseže ščetka.
2. izredno fina sestavina prizanesljivo čisti zobno sklenino.
3. sulforicin-oleat Dra Bräunlicha odpravi polagoma nevarni zobni kamen in prepreči, da se ne naredi drug.



ZATO VZEMI

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK



(Nadaljevanje.)

Lijak čistijo gospodinjje po navadi z vročo vodo, v kateri je raztopljena soda; najlepše pa se osnaži lijak, ako ga zdrgnemo s krpo, na katero smo kanili nekaj kapljic petroleja, nečistčnega bencina ali pa bencola. Kadar je pa lijak zelo zamazan in masten, denemo na krpo še malo drobnega peska.

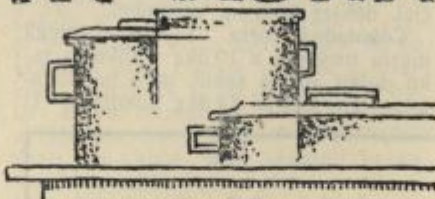
Ko zapre gospodinja za seboj vrata tako pospravljene kuhinje, se globoko oddahne in ima obenem tisti prijetni občutek, ki ga ima vsak delaven človek po dobro opravljenem delu.

Zdaj pa še nekaj besed o uporabi kuhinjskega orodja in posodja in kako z njim ravnamo:

Za emajlirano posodo je najbolje, če jo čistimo vsak dan sproti. Ako lonce prevečkrat kuhamo v vodi, postanejo motni in grdi.

Pološčeni (emajlirani) železni lonci so prav posebno pripravni za kuhanje juhe ali pa zelenjave, ker v takih

GOSPODINJSTVO IN KUHA



loncih jed tudi na zmernem ognju enakomerno vre in se v njih le redko pri-smodi.

V železnih nepološčenih loncih cvremo mast in meso, ker ni nevarno, da bi se lošč odkrušil.

Nekatere občutljive jedi, kakor fižol, leča, ješprenj, postanejo temno sive, če jih kuhamo v položeni posodi, ki je razpokana.

Gospodinja, ki bi imela rada prav trpežno posodo, naj kupi bakrene lonce in ponve, ki pa morajo biti dobro pocinjeni. Takih loncev ne smemo snažiti s peskom, ker bi z njim odrgnili cin, ampak jih pomivamo samo z vročo vodo. Pocinjenih posod ne smemo postaviti praznih na ogenj, ker bi se cin raztopil.

Na kotličkih iz bakra ali pa iz medu se rad nabira zeleni volk, zato jih moramo, preden jih rabimo, dobro očistiti s kisom in s peskom in jih nato dobro izplakniti in obrisati.

Leseno kuhinjsko orodje in posodje

očistimo najlepše in najhitreje, če ga skrtačemo v topli milnici. Ako vzamemo na krtačo še malo peska, je še lepše.

Črnilo spravimo iz lesa, ako zdrgnemo pomazana mesta z mokro soljo.

Kopanje iz cinka umivamo s toplo vodo in z milom.

Pleskane predmete snažimo s čisto vodo in s salmiakovim cvetom (1 žlica salmiaka na golido vode) ali pa z vodo in otrobi. Belo lakirane predmete čistimo z vlažno izprano kredo in jih izplakujemo s čisto mrzlo vodo.

Polirane reči zdrgnemo z voljno platneno krpo, da se svetijo.

Omenimo naj še posebne železne lonce, ki se dobe v najrazličnejših oblikah in velikostih. Ti lonci so iz debelega železa in so znotraj položeni. Pokrov zapira posodo neprodušno, da ne uhaja para in z njo hranilne sestavine jedi. Mesne jedi in juhe, ki jih skuhamo v takem loncu, so veliko bolj okusne. Ker se pri vrenju nič vročine ne izgubi, jed tudi na prav zmernem ognju enakomerno vre. Da pa soppa, ki se nabere v veliki množini, lonca ne raznese, je na pokrovu avtomatična zaklopka, ki jo soppa, kadar je preveč napeta, sama vzdigne. Paziti pa moramo, da ta zaklopka ne zadržavi in se ne sprime z loncem.

Jedilni list za teden dni.

PONEDELJEK:

Opoldne: 1. Pretlačena fižolova juha z jabolki (14). 2. Telečji ptički (165). Pražen krompir. Solata.

Zvečer: Vampi na laški način (154).

TOREK:

Opoldne: 1. Goveja juha z mesnimi cmoki. 2. Govedina. Por v omaki. Krompirjev pire. 3. Figov kompot.

Zvečer: Rezanci z orehi.

SREDA:

Opoldne: 1. Rumena juha (22). 2. Krvavice. Krompir v kosih. 3. Zeljnati zvitek.

Zvečer: Kruhov praženec s kompotom ali s solato.

ČETRTEK:

Opoldne: 1. Goveja juha s fritati (51). 2. Govedina. Dušen riž. Kaprna omaka. 3. Sadje.

Zvečer: Ohrovtova sarma.

PETEK:

Opoldne: 1. Prežganka z opečenim kruhom. 2. Kisla repa. Leča. 3. Rozinova štruca.

Zvečer: 1. Leča s kisom in oljem. Zakrknjena jajca. 2. Rozinova štruca.

SOBOTA:

Opoldne: 1. Goveja juha z rezanci. 2. Polpeti (163). Zeljnata solata s krompirjem. 3. Pečena jabolka.

Zvečer: Krompirjevi svaljki. Paradiznikova omaka.

NEDELJA:

Opoldne: 1. Možganja juha z drobtinimi cmoki. 2. Japonska svinjska pečenka (192). Makaroni. Zelena s krompirjem v solati. 3. Čokoladna torta.

Zvečer: 1. Mrzel narezek. 2. Čokoladna torta. Čaj.

Jedilni list za Božič in Silvestrovo.

Božični večer: 1. Sir. 2. Ribji zrezki. Solata. 3. Potica. Čaj.

Silvestrov večer: 1. Polenovka. Kislo zelje. 2. Zamorec v srajci (431). 3. Punč. Keksl. 4. Sadje.

Številke v oklepaju pomenijo številko recepta v naši kuharski knjigi »Kako naj kuham«. Za debelo tiskana jedila prinašamo recept.

Goveja juha z mesnimi cmoki. 4 dkg masti mešamo, da se speni. V to mast ubijemo nato 1 jajce, pridenemo 10 dkg drobno sesekljanega mesa ali pa mesnih ostankov ter drobno sesekljane čebule in zelenega peteršilja, ki smo ju poprej posebej oprazili na masti. Nazadnje dodamo še drobtinic, osolimo in opoprmo ter napravimo iz te zmesi majhne cmoke, ki jih skuhamo v slani vodi in potem serviramo v juhi.

Rezanci z orehi. Široke rezance skuhamo v slani vodi. Ko so kuhani, jih odcedimo, polijemo z mrzlo vodo in denemo na vročo mast (5 dkg) in naravno premešamo. Nato jih stresemo v skledo in potresemo z zmletimi orehi in s sladkorjem.

Zeljnati zvitek. Zeljnato glavo (približno $\frac{1}{4}$ kg) razrežemo na drobne rezance in stresemo na razbeljeno mast, na kateri smo poprej zarumenili 2 dkg sladkorja. Zelje posolimo in popoprmo ter ga dušimo tako, da prilivamo po malem vode. Ta nadev razmažemo nato po vlečenem testu, ki smo ga na tenko razvlekli in pokapali z mastjo. Testo nazadnje zvijemo, denemo na dobro namazano pekačo, ga pomažemo po vrhu z mastjo in spečemo.

Kaprna omaka. 5 dkg tenko narezane čebule vržemo na razbeljeno sirovo maslo in takoj nato zalijemo z vrelo vodo ter vremo vse skupaj četrty ure. Potem to precedimo in zalijemo s tem dve žlici prežganja, pridenemo 2 dekagrama na debelo sesekljanih kaper, žlico kisle smetane in nekaj soli, nakar omako še enkrat dobro prevremo.

Ohrovtova sarma. $\frac{1}{2}$ kg svinjine sesekljamo, osolimo in opoprmo ter pri-mešamo 10 dkg dušenih gob in na drobno sesekljanega zelenega peteršilja. Nato poparimo ohrovtove liste, zavijemo v vsakega malo mesa in jih prevežemo. V kozico narežemo 5 dkg prekajene slanine, ki jo najprej malo oprazimo, nato pa pridenemo na rezine zrezano prekajeno klobaso in drobno sesekljane čebule. Ko čebula zarumeni, zložimo v kozico nadevane liste in jih pokrite dušimo ter po malem prilivamo vode. Ko so mehki, jih zalijemo z zajemalko kisle smetane in jih prevremo.

Rozinova štruca. Iz 50 dkg moke, 10 dkg sirovega masla, 3 celih jajc, 5 dkg sladkorja, soli, nastrganega limonovega olupka, pesti rozin in 2 dkg kvasa zamesimo gladko testo, iz katerega naredimo na deski štruco, ki jo pomažemo z raztepenim jajcem in potresemo z olupljenimi in narezanimi mandeljni. Ko je testo zadosti vzhajano, pečemo štruco v ne prevroči pečici, dokler lepo ne zarumeni.

Čokoladna torta. 14 dkg sirovega masla mešamo z 10 dkg sladkorja tako dolgo, da se speni, nato pa dodajamo po malem 14 dkg čokolade, ki

Znižane cene!



Ovomaltine

ni navadna mešanica redilnih proizvodov, ampak edinstvena kombinacija najboljših redilnih sestavin, ki so v mleku, svežih jajc



in v sladu; kakao je pridejan samo radi boljšega duha. Ovomaltine je koncentriran proizvod, ki krepi telesno moč in ima prijeten okus.

Od 5. novembra znižane cene!

Zavitek: mali Din 12.—; srednji
Din 27.—, veliki Din 48.—.

smo jo poprej v pečici zmehčali in ohladili, in 6 rumenjakov. Potem pri-mešamo previdno 14 dkg moke in pridenemo nazadnje še trd sneg od 6 beljakov, kateremu smo primešali polagoma 4 dkg sladkorja. To zmes denemo v obliko za torte in jo tri četrti ure do eno uro počasi pečemo v pečici, in sicer tako, da prvih 25 minut pečice popolnoma ne zapremo, ampak storimo to šele takrat, ko torto obrnemo. Če na to pozabimo, se nam utegne pripetiti, da se torta preveč vzdigne in da ostane na sredi voila. Ko je torta pečena, jo vzamemo iz pečice, potresemo po vrhu z moko in zvrnemo na desko tako, da je zgornja stran spodaj, spodnja, ki je ravna in gladka, pa zgoraj.

Zdaj prevlečemo torto s čokoladnim ledom, ki se dela lahko na več načinov. Eden najpreprostejših načinov je tale: 25 dekam suhega stolčenega sladkorja in 10 dekam nastrgane čokolade primešamo samo toliko vode, da dobimo gostotekočo zmes, ki se da še lepo mešati in gosto teče od žlice. Če je zmes preredka, ji moramo še dodati sladkorja. To zmes mešamo potem 15—20 minut in oblijemo z njo torto.



Ali je Vaša
prebava
v redu?

Vzemite vsak večer 2—3 male

Artin-dražeeje

pa se boste zjutraj lahko iztrebili.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Škatlica z 12 dražeeji Din 8.—

vrečica z 2 dražeejama Din 1.50

Oglas reg. pod S.
Br. 7724, 27. IV. 1934.



Sebastijan Kneipp

On nam je pokazal pravo pot.

Župnik Sebastijan Kneipp je bil velik dobrotnik človeštva, ker nas je učil, da je treba živeti preprosto in čim bolj naravno. On je bil tisti, ki je oznanjal:

„Pijte belo kavo iz ječmenovega slada, ker nje je samo zdravje!“

Ponjem imenovana Kneippova sladna kava je redilna, nad vse zdrava, lahko prebavljiva in ima nedosegljivo prijeten okus.

KNEIPPOVA SLADNA KAVA

samo v originalnih zavitkih s sliko župnika Kneippa.

Ribji zrezki. Kakršnokoli ribo osnažimo, jo narežemo na lepe kose, osolimo, povaljamo v moki in denemo peč na masti, na kateri smo zarumenili seseklano čebulo. Te kose potem na hitro na obeh straneh opečemo, nato jih pa oblijemo z dobro kisló smetano, v kateri smo razžvrkljali žličo sesekljanih kaper. Vse skupaj potem prevremo in serviramo s krompirjem v koščkih.

Punč. Prvi način: V 1 kg sladkorja otisnemo pol limone, prilijemo malo vode in dodamo pol limonovega olupka. To mešamo potem nad ognjem, dokler se ne speni, nakar peno posnamemo. Nato zlijemo to vrelo tekočino na že pripravljene sok od štirih pomaranč, primešamo pol steklenice araka in steklenico rdečega vina in punč še vroč serviramo.

Drugi način: Steklenico vina in 10 dkg sladkorja močno segrejemo (ne da bi ga zavreli). Nato prilijemo še dvakrat toliko vrele vode, kolikor je vina, ter dodamo nazadnje še poldruge steklenice araka in sok od ene limone. Punč serviramo vroč.

Keksi. V možnarju stolčemo 25 dkg sladkorja in nekoliko vanilije ter vse skupaj presejemo. Posebej zdrobimo 8 dkg sirovega masla s 60 dkg moke in dodamo presejani sladkor. Potem ublijemo 5 jajc, pridenemo 2 desetinki kisle smetane in žličo sode bikarbone ter mesimo vse tako dolgo, dokler ne postane testo gladko. Zda! testo tenko razvaljamo, izrežemo iz njega z obodci različne like, ki jih devamo na dobro namazano pekačo, in spečemo v ne prevroči pečici.

Če izberemo same takšne like, ki se dajo privezati, lahko porabimo te kekse tudi za okras božičnega drevesca.



Šola za neveste.

Nekoč je bila navada, da so se mlada dekleta poročila, ne da bi bila vedela, kakšne naloge jih prav za prav čakajo. Zakon jim je bil maček v vreči in pogosto so se mlade žene že po kratkem času zakona zbudile z mačkom. Dandanes je to že nekoliko boljše; največ zaradi tega, ker so možje uvideli, da mora gospodinja marsikaj znati, če hoče dom ohraniti in ga spretno voditi.

Kaj mora vsaka žena znati v ta namen? Vsaj nekaj računstva. Razumeti se mora na preprosto knjigovodstvo, da zna urejevati izdatke in prejemke. Skozi njene roke gre večina denarja, ki ga mož zasluži. On mora zahtevati, da bo ta denar prav obrnila in z njim vsaj za silo izhajala. Dolgov bi ne smelo biti v nobenem zakonu.

Razpredelnice za takšno knjigovodstvo ima vsako leto gospodinjski koledar naše založbe.

Tudi o blagoznanstvu mora imeti žena nekaj pojma. Presoditi mora znati kakovost mesa in živil, obleke in vsega drugega, kar je družini potrebno. Vedeti mora brez tujih nasvetov, ali bo dobila za svoj denar pravo protivrednost. Žene, ki spečejo kokoš, pa iz nje prej ne poberejo drobovja, spadajo samo še v humoristične liste in bodo še tam počasi izumrle, ker kmalu ne bo nikogar, ki bi verjel, da je kaj takega sploh mogoče.

Žena se mora naučiti kuhati preprosto, a dobro. Ni treba, da bi nosila na mizo razne posebnosti, pač pa je potrebno, da ve, kako se skuhaajo razne domače jedi, da so okusne in tečne. S kopico denarja ni težavno gospodinjiti, pač pa s skromnimi dohodki.

Tudi znanje šivanja in krpanja je potrebno. Brez tega bo vsaki ženi v zakonu narobe hodilo. Naučiti pa se mora tudi najpreprostejših pojmov o negi bolnikov in dojenčkov.

To so glavne dolžnosti. Navadi naj se jih dekleta že takrat, ko še ne misli na zakon, saj ima v domači hiši dovolj priložnosti. Le s takim znanjem bo njen zakon vsaj zadovoljiv, če že ne res srečen.

O drugih vprašanjih, ki so v zvezi z zakonom, smo izdali v naši založbi že dve knjigi, Görllingovo »Vzgoja za zakon« in Macfaddnovo delo »Mož in zakon«. Našim naročnicam, ki teh dveh knjig še nimajo, svetujemo, da si ju nabavijo. Obe staneta za naročnice skupaj 30 dinarjev, za nenaročnice pa 60 dinarjev. Naročata se pri naši upravi v Ljubljani, Dalmatinova ulica 10-1.

Poročile so se naročnice: gospodična Pavla Mrakova z gospodom Ivanom Kerštanjem iz Kranjske gore, gospodična Anica Rusova z gospodom Vladimirom Kalajžičem z Bleda, gospodična Hermína Richarjeva z gospodom Alojzijem Ložarjem iz Ljubljane in gospodična Anica Velšmidova z gospodom Antonom Rebrnakom iz Celja. —

Iskreno čestitamo!



Ta krepka punčka je bila še pred petimi meseci slabotna, suha in vedno bolehnna. V sled napačne prehrane je imela bolan želodeček in vneto črevesje.

Sedaj pa je naša Ivca zdrava, močna, debela in vesela.

Če hočete svojemu otroku dobro, tedaj naj dobi za hrano sluz iz ovsenih kosmičev »ETA«.

- »ETA« ovseni kosmiči krepijo mišice in utrdijo kosti.
- »ETA« ovseni kosmiči so izborna hrana za otroke in odrasle.
- »ETA« ovseni kosmiči dajo izvrstno juho.
- »ETA« ovseni kosmiči, kuhani v mleku, so izboren zajtrk.
- »ETA« ovseni kosmiči so odlična poslastica po obedu.

Poizkusite enkrat z »ETA« ovsenimi kosmiči.

V vsaki trgovini dobite »ETA« ovsene kosmiče in navodilo za uporabo.

Izdeluje jih tovarna hranil „ETA“, KAMNIK.

Za čiščenje krvi pijte „Planinka-čaj Bahovec“



Ciotovo je že mnogim znano in se ne da nikdar dovolj toplo priporočati, da se morajo človeškemu telesu od časa do časa, zlasti jeseni in spomladi, potom naravnega zdravljenja dojavljati takšne snovi, ki telo očistijo razpadkov in kri obnovijo.

Da opravite to kri osvežujoče in kri čistilno zdravljenje z najbolj zdravimi, to je najnaravnnejšimi sredstvi, pijte po lekarnarju Mr. L. Bahovcu v Ljubljani sestavljeni, kri osvežujoči in kri čistilni »Planinka«-čaj, ki je najuspešneje preizkušen.

Kakor izhaja že iz imena, je »Planinka«-čaj sestavljen večinoma iz planinskih zdravilnih zelišč. Posebno pazno in skrbno je izbran čas trganja posameznih zelišč, ker ni vseeno, v katerem letnem času se zelišča nabirajo. Zdravilna zelišča, ki se porabljajo za sestavo kri osvežujočega in kri čistilnega »Planinka«-čaja, se namreč nabirajo v onem času, ko se v njih nahajajo zdravilni soki v največji meri.

»Planinka«-čaj se zaradi svoje sestave in zaradi zdravilnih snovi njegovih zelišč z uspehom uporablja pri sledečih boleznih:

- pri zaprtju,
- pri slabi prebavi,
- pri napanjanju telesa vsled črevesnih plinov,
- pri slabotnem delovanju črevesja,
- pri boleznih jeter in žolča ter pri žolčnem kamnu,
- pri hemoroidih,
- pri toščici (prekomerni debelosti),
- pri raznih kožnih boleznih (tvorih, koprivastem opahu, izpuščajih, mozoljih, ogrcih i. t. d.),
- pri poapnenju žil (arteriosklerozi).

Da se ognete vsem tem boleznim in se lahko veselite trajnega zdravja, je potrebno ter se vsakemu najtopleje priporoča vsakoletno 6—12 tedensko zdravljenje s »Planinka«-čajem-Bahovec, sestavljenim večinoma iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč.

Zahtevajte v lekarnah izrecno le »Planinka«-čaj-Bahovec v plombiranih zavojčkih z napisom proizvajalca:

Mr. L. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12



Reg. S. br.
2834 od
23. I. 1935.

Perilo s kuhanjem razkužiti !

Misli na to: samo ako je perilo popolnoma čisto in ako so uničene v njem vse bolezenske kali, bo ostalo telo zdravo. Perite zato perilo s Schichtovim Radionom. Pri kuhanju razvija na milijone kisikovih mehurčkov, ki prodirajo skozi perilo, ga temeljito očistijo in uničijo vse bolezenske kali.

SCHICHTOV
RADION
pere vse higijenično čisto

Schicht-
RADION
pere sam!



Stojalo za rastline.

Rastline v loncih nam počive stanovanje, zlasti pozimi, ker so edino zelene, ki ga še vidimo. Napravijo nam sobe bolj domače, prijetne in pestre.

Po naših stanovanjih pa vidimo še skoraj povsod stara, visoka stojala, ki bi jim prav lahko nadeli ime „babilonski stolpi“. Ta stojala, ki imajo navadno v notranjosti še po eno ali dve polici, so strašno neprimerna. To občuti gospodinja najbolj pri zalivanju, ko mora iztezati roke nad glavo, da doseže najvišje lončke. Seveda se ji pri tem voda pogosto razlije in steče po policah stojala. Tu se mora potem mučiti z brisanjem.

Ta stojala, ki so navadno prav visoka in ozka, pa skrivajo še druge nevarnosti. Če je človek nekoliko neroden, se lahko prevrnejo, in potem je v sobi veliko razdejanje, ki napravi dosti škode in dela.

Koliko pristrčnejša so moderna stojala



za cvetice, vidite že lahko iz slike pri tem članku. Izdelana so preprosto in brez velikih stroškov. Če imajo na vrhni ploskvi še stekleno ploščo, ne morete imeti z njimi prav nobene sitnosti. Če vodo polijete, obrišete ploščo, in zadeva je rešena. Prevrniti takega stojala skoraj ne morete, cvetice pa na njem dosti svobodneje dihaajo in se dajo tudi lepše razvrstiti.



Raca.

Race redimo lahko s pridom samo tam, kjer imajo na razpolago plitvo vodo in primerno velik travnik. Sicer je pa raca silno skromna in zelo koristna žival, ki prav pridno uničuje mrčes in si zelo rada išče hrane.

Hlevček za race naj bo prav takšen kakor za gosi. V njem ne sme biti prepiha, pač pa mora biti vselej dobro prezračen. Gnezda, ki jih obložimo s slamo, morajo biti kakor pri goseh na tleh. Na tla nastelimo racam debelo plast slame, ki jo pa moramo večkrat premeniti, ker brez snage in čistote tudi raca ne uspeva.

Najvažnejše in najkoristnejše pasme rac so pekinška, rouenska, aylesburyška, navadna in orpingtonska raca. Medtem ko gojimo prve tri zlasti zaradi njih okusnega mesa, sta zadnji dve dobri jajčarici.

Pekinška raca.

Pekinška raca je sicer doma na Kitajskem, vendar je že dalje časa tudi v Evropi močno razširjena. Ima dolg, zavaljen trup, ki ga nosi pokonci. Pekinška raca tehta 3–4 kg, če jo pitamo, pa tudi do 5 kg. Kljun, ki je kratek in širok, je oranžnordeče barve. Ta raca ima belo, nekoliko rumenkasto perje in belo kožo. Na leto znese povprečno po 100–120 jajc, ki so bela. Živali, ki nesejo zelenkasta jajca, kar se tudi sempatja dogodi, niso primerne za plemo. Pekinška raca ima zelo okusno meso. Mladiči se dajo lahko vzrediti in so nenavadno odporni.

Rouenska raca.

Kakor že ime pove, je doma iz Rouena na Francoskem. Odrasla žival tehta 3–4 kg, če jo pitamo, pa 5 do 6 kg. Na leto znese po 80–100 jajc. Rouenska raca ima krepak, toda ne preveč okoren trup, ki ga nosi vodravno, močne prsi in lahno upognjen hrbet. Kljun, ki je proti prednjemu koncu razširjen, je pri raci temnorjav s črnimi pikami, pri racmanu pa zelen. Ta raca ima rjavo perje, samo na glavi in na vratu ima temno progno.

Aylesburyška raca.

Ta pasma je prišla k nam iz Srednje Anglije. Aylesburyška raca ima poln, toda ne okoren trup, ki ga drži pokonci. Bledordeči kljun je dolg in podoben žlici. Ta raca ima zelo nežno meso in kožo in se zato tudi bolj težko skube. Perje ima čisto belo. Odrasla raca tehta 4–5 kg in znese na leto po 70 do 80 jajc, ki so rumenkaste do zelenkaste barve. Mladiči, ki se lahko vzrede, zelo hitro rasejo.



**REMEC Co. DUPLICA
KAMNIK**
Ljubljana, Kersnikova ul. 7



21

Vlažno - hladno - tedaj NIVEA

Seveda, če z Nivea-kremo redno negujete kožo, bo postala raskava in razpokana koža spet mehka in nežna. Ali bolje je, da to preprečite kakor zdravite! Zavarujte zato kožo o pravem času s tem, da jo natrete po dvakrat na dan z Nivea-kremo. Nivea napravi kožo odporno in ohrani njeno lepo polt.

Nivea je nenadomestljiva, ker je Nivea edina krema, ki ima v sebi eucerit, in v tem tiči njeno edinstveno delovanje.



Navadna raca.

Navadna raca, ki je doma iz Indije, je ena izmed najlepših račjih pasem. Vitki trup, ki ga nosi pokonci, je valjaste oblike. Noge so precej vsaksebi in se zato žival pri hoji nič ne ziblje. Vrat ima raven, glavo oglato, kljun pa rumen z zelenimi lisami. Navadna raca je bele ali pa sivkastorjave, včasih tudi črne barve. Z navadno raco je prav malo stroškov, ker je jako skromna in zelo odporna, si prav pridno išče hrane in je vrh vsega še zelo rodovitna. Na leto znese po 180 do 200 jajc, ki so po 60—80 g težka in rumenkastozelene barve. Navadna raca ima sicer okusno meso, toda bolj malo, saj tehta racman samo 2—3 kg, raca pa celo samo 2—2½ kg. Navadno raco lahko vzredimo in gojimo tudi brez vode, mora pa imeti zato na razpolago večji travnik.

Orpingtonska raca.

Ta pasma, ki je prišla k nam iz Anglije, je nastala iz križanja različnih pasem. Orpingtonska raca je svetlorjavorumenkaste, redkeje modre barve. Ima dolg, širok, skoraj štiroglat trup. Dolgi rumeni kljun je na koncu črn. Orpingtonska raca znese poprečno po 100—120 jajc na leto. Ko raca popolnoma dorase, je težka 2½ do 3 kg, racman pa 3 do 4 kg.



V šoli.

Učitelj: »Recimo, da kupi tvoja mama za en dinar soli, za tri dinarje moke in za pet dinarjev riža. Koliko bo morala za vse troje plačati?«

Miho: »Nič, ker imamo sami trgovino.«

Kaj je bolje.

»Kaj misliš, Marica, ali naj prosim očeta za tvojo roko zdajle, ko dela na vrtu?«

»Ne, Miha, počakaj rajši, da pride v knjižnico.«

»Zakaj pa?«

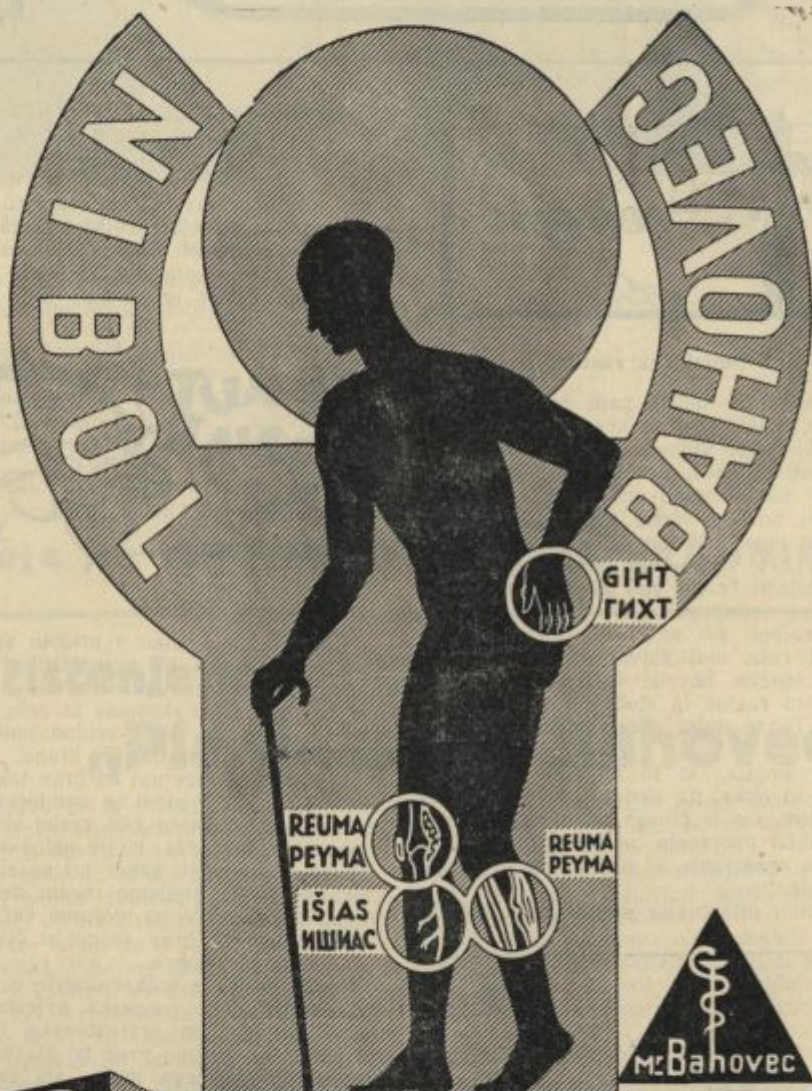
»Ker je bolje, da zažene za teboj kakšno knjigo kakor pa lopato.«

Kdo je pa drugi.

»Da, da, gospod Dreta je umrl... kdo je pa drugi?«

»Kakšen drugi?«

»I, v osmrtnici sem bral: Z njim je umrl eden naših najplemenitejših meščanov.«



PROTI OBOLJENJU VSLED SEČNE KISLINE

NIBOL

»NIBOL«-tablete Bahovec jemljemo pri obolenju vsled prehlada, kakor tudi pri hripi, dalje pri trganju v členkih, bolečinah v boku, pri glavo- in zobobolu. Enako ublažujejo bolečine pri REVMI, PROTINU IN IŠIASU.

Zahtevajte v lekarnah izrečno prave »NIBOL«-tablete Bahovec v originalnih steklenicah 20 tablet po Din 20.— ali 40 tablet po Din 34.— z naslovom proizvajalca:

Lekarna Mr. L. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg

ki Vam na zahtevo brezplačno pošlje poučno obširno brošuro za bolnike.

Reg. S. br. 17.816 od 24. VI. 1935.

Lepo čelo.

Gube na čelu niso znamenja starosti, ampak grda razvada.

Vse žene kažejo zdaj čelo. Nove pričeske in novi klobučki razkrivajo zdaj vse čelo. In nega obraza ima spet novo polje več.

Prvi pogoj za lepo čelo je gladkost in belota.

Priporočljivo: vsak dan nekaj minut masaže. Najprej masiramo čelo od sredine do senčec, potem pa od nosa do las. Izvrstno sredstvo, da dobimo zelo belo, jasno čelo, je v tem, da ga dvakrat na teden namažemo z jajčnim beljakom in pustimo beljak na njem čim dalje časa. Šele potem izmijemo čelo z mlačno vodo.

Lepo čelo dobimo tudi s posebno čelno obvezo iz gume. To obvezo si nataknemo za eno uro ali dve, medtem ko počivamo, beremo ali pišemo. Prej ni treba čela mazati z nikakršnimi kremami.

Razen tega je še obilica dobrih lepotnih krem. Najboljše sredstvo, da dobimo lepo čelo, je pa tole: nič pačenja in gubanja! Če kaj mislimo, ni treba gubati čela! Pri vseh izpremembah razpoloženja prizanesimo čelu, in ne izražajmo jih z njim!



Proti debelosti

uporabljajte neškodljive

Slatinske tablete za hujšanje

sestavljene iz naravnih mineralnih soli
in rastlinskih ekstraktov.

Proizvaja: apoteka

Mr. Bahovec
Ljubljana
Kongresni trg

V vseh lekarnah 50 tablet Din 24.—
100 tablet Din 39.—
200 tablet Din 69.—

Reg. No. 1-432 od 13. VII. 1914.

*Jamčim Vam,
da bom odpravil*

SVETLIKANJE

NOSU,

*ali pa Vam ne bo treba
plačati niti pare*



SENZACIONALNO ODKRITJE NOVE VRSTE PUDRA

Znanost je naposled rešila večni ženski problem svetlikanja nosu in mastne kože. Po večletnih raziskovanjih so iznašli francoski kemiki čudovito sestavino, imenovano »dvojno pen«. Ta sestavina je zmešana po novi Tokalonovi metodi z najfinejšim pudrom, ki se 7 krat preseje skozi svileno sito. Zadostuje, če vporabljate puder Tokalon samo jutraj, da se Vam pri tem ves dan nos ne bo svetlikal, pa naj bi delali karkoli. To je edini puder, ki daje polti »mat« odraz, kateremu ne škoduje ne veter, ne dež in tudi ne potenje. Motrite na sebi še danes, kako Vam puder Tokalon daje fascinirajočo deklisško lepoto.

Če hočete ročno delo, ki Vam bo v veselje, Vašemu domu pa v okras, kupujte vse potrebno v trgovini ročnih del

Miroslava Leitgelb
Ljubljana
Jurčičev trg šte. 3



Harmonično in estetsko učinkuje dama, ki nosi steznik in neдрček, izdelan v salonu IRENE SALAJ, Ljubljana, Tyrševa cesta 1a/3. — Lift!

Vsaka gospodinja, ki hoče svojo perilo ohraniti dolgo let, pere dosledno le z Zlatorog-ovim terpeninovo milom. Zlatorog-ovo terpeninovo milo sestoji le iz najboljših surovin, vsled česar zajamčeno ne škoduje niti najfinejši tkanini. Zlatorog-ovo terpeninovo milo je domač izdelek. Priporočamo ga vsem gospodinjam!

»Jajnine.« Ta izborna jed naše domače tovarne »Pekatele« (makaroni, spageti in jušine zakuhe) se vsepovsod po naši državi razpečavajo. Povsod jih vidimo v izložbah: v Zagrebu, Beogradu, Skoplju, Splitu in po vseh drugih mestih in po deželi. To je najboljši dokaz, kako se njih uporaba širi in kako priljubljene so postale pri občinstvu.

Utvín Gospodinski koledar za leto 1936. je izšel. Poleg običajnega praktično urejenega troškovnika prinaša koledar tudi letos meščanske jedilnice za vse nedelje v letu in različne kuhinjske recepte, razen tega pa tudi več člankov, ki bodo zanimali vsako gospodinjico.

Koledar stane Din 20.—, po pošti Din 22.—. Naroča se v upravi Gospodinskega koledarja, Ljubljana, Mirje 27. Dobi se pa tudi po vseh knjigarnah v Sloveniji.

Steznik in družinske prireditve.

Zimska sezija je tu in z njo družabne prireditve, koncerti, gledališča in veselice. Modni časopisi prinašajo nove modele, čarobne obleke, in vsaka dama se vidi v duhu v eni izmed njih, občudovana od svojih častilcev in zavidana od svojih znank. Ko pa se odloči za krog in blago, se takoj že pri prvem posvetovanju s šiviljo pričnejo jeza in skrbi. Slika je pač slika in postave manekinov so brez-

prikorne. Narava pa dela po svoje in obdaruje tu malo manj, tam malo preveč, in to po navadi ravno na mestih, kjer je najmanj potreba. Moderna veda pa si zna tudi tu pomagati, in če hočeš biti lepa, se ti to do gotove meje gotovo posreči. Z dobrim steznikom se lahko popravi skoraj vsaka telesna napaka. Moderna večerna obleka brez primerne pasu in neдрčka je nemogoča, tako pri močnih, kakor pri vitkih damah.

Elegantna dama mora izgledati vedno solidno, in v veliki zmoti so nekatere, ki mislijo, da ugajajo moškim, če razstavljajo svoje čare, ki niso vedno očarljivi. Prikriti čari vedno bolj vplivajo na moža kakor radodarno izpostavljeni. Tudi moda je to uvidela, in letošnje večerne obleke se odlikujejo po svoji solidnosti. Tako je odpadla skrb za lepo obliko hrbta. Dame imajo možnost, da vse svoje hibe pokrijejo. Korseti, ki segajo čez ves život, popravijo vsako postavo in vsaka obleka pade kakor vlita. Ravno tako priporočljivi so daljši pasovi v zvezi z neдрčki, ki segajo prav do pasu in se nanje pritrdijo. Eno ali drugo je neobhodno potrebno, če hočete, da se večerna obleka lepo prilaga in pride do veljave.

Seveda je za vsako damo primeren poseben krog, in vsak pas ni za vsako. Zato obiščite specialne trgovine, kjer vam bodo svetovali, kaj je za vas primerno in potrebno.

Čas, ko se vsaka dama lahko pokaže v vsej svoji očarljivosti, čas naših največjih uspehov se bliža. Preskrbimo si pravočasno vse, kar je potrebno, da bomo čim boljše, sicer bomo gledale z zavidanjem naše sovrstnice, ki bodo plesale in se zabavale, me pa bomo žalostne sedele ob steni. Take smo pač ženske.

Ovomaltine cenejša!

Radi sporočamo vsem našim čitateljem, da so cene krepilne hrane Ovomaltine od 5. novembra znatno znižane. Ta vest bo razveselila vse prijatelje Ovomaltine, najbolj pa bodo tega veselje naše čitateljice, katerim je na srcu skrb za družino. S tem, da se je cena Ovomaltine znižala, bo mnogim mogoče uporabljati ta redilni proizvod, ki je tako koristen za zdravje in ima razen tega tudi tako prijeten okus.

Znano je, da je Ovomaltine namenjena vsem, starsem in otrokom, odraslim in starcem, rekonvalescentom in zdravim neglede na starost, spol in poklic. Ovomaltine nadomešča z uspehom izgubljene moči pri vseh tistih, ki rasejo, ki se telesno in duševno prenapenjajo, ki so bolni ali ki se starajo, pri sportnikih pa ustvarja rezervno moč, ki je potrebna za trening in tekmovalstvo, ne da bi obteževala želodec.

Novo cene Ovomaltine so teče:

mala škatla Din 12.—, srednja škatla Din 27.—, velika škatla Din 48.—.

Kava kot kurjava.

V pivovarnah v Braziliji kurijo kotle s sirovo kavo, brazilske železnice pa uporabljajo kavo za pogon lokomotiv. Če je to ravno potrebno in če res mora biti tako, je za nas navadne smrtnike težko pojmljivo, jasno pa je: Ako nam bo zrnata kava predraga, ker jo rabijo v Braziliji za kurjavo kotlov in strojev, bomo segli po drugih pripomočkih, ki omoogočajo, da si vendar ohranimo aromatičen, zlato-rjav in priljubljen zajtrk, ki nam je vsem tako všeč. Dobro je zatorej, da imamo tvornice, ki izdelujejo iz domačega ječmena in iz domače plemenite cikorijske rastline

izdelke, iz katerih si lahko pripravimo zdravo, redilno in okusno kavo za zajtrk in malico, ki sta pri vsem tem prav poceni. To je namreč Kneippova sladna kava in Pravi Franck.

Postati vitek, ni več problem, ki bi se ne dal z lahkoto rešiti. V dandanašnji napredni dobi ni niti malo potrebno, da se dame ali gospodje čutijo v družbi zaradi svoje debelosti zapostavljeni, da jih druge vitke osebe motrijo z nasmeškom na ustnicah ter da se mučijo s tistimi mnogobrojnimi motnjami v zdravju, ki jih povzročajo prekomerna mast ravno v najvažnejših telesnih organih. Kdor se danes hoče na hiter in enostaven način ter brez napornega sporta rešiti te preobilne maščobe, naj vzame vsak dan po nekaj Slatinskih tablet Bahovec, pa bo na ta način v kratkem času zmanjšal svojo telesno težo v željeni meri brez najmanjših motenj. Slatinske tablete za lujšanje, ki so pristne seveda le z imenom Bahovec, se dobivajo v vseh lekarnah, a proizvaja jih apoteka Mr. Bahovec v Ljubljani, ki vam na zahtevo pošlje brezplačno vsa potrebna navodila o načinu, kako se brez stradanja in brez vsakega napora doseže shujšanje v željeni meri.

Vzemite cev, pa pustite, da bo več let skozi njo tekla čista voda. Na stenah cevi se bo sčasoma nabrala debela plast, voda bo pričela počasneje teči, dokler ji zgoščena plast popolnoma ne zapre pot. Pozabljite ste namreč čistiti cev. To velja tudi za tiste organe našega telesa, ki jim je naloga, da opravljajo obtok krvi. Tudi ti se morajo redno prečistiti, ako hočete, da ostanete zdravi, a gotovo, ako so se že pojavile motnje v prebavi, črevesju in ledvicah. Zaradi tega napravite 6—12 tedensko čistilno kuro s PLANINKA-čajem Bahovec, ki je sestavljen večinoma iz najboljših planinskih zdravilnih zelišč. Zaradi visoke zdravilne moči teh rastlin je PLANINKA-čaj dobro znan ne samo pri nas, temveč tudi v inozemstvu. Dobiva se v vseh lekarnah!

Strah ima velike oči! Če slišimo koga, da kašlja, se kaj rada priplazi iz naše podzavesi misel: »Jetiko ima!«, čeprav še ne pomeni vsak kašelj jetike. Jasno pa priča, da nekaj ni v redu v grlu, v sapniku ali pa na pljučih. Zato je treba biti na oprezu! Naši predniki so nabirali smrekove vršičke, pa so se z njimi zdravili. Nam pa to ni več potrebno. »Smrekka«-bonboni, ki ublažujejo vsak kašelj in hripavost, zrahljajo katar in olajšajo izločanje sluzi, so namreč sestavljeni iz smrekovega ekstrakta in drugih preizkušenih domačih zdravil. Dobe se v vsaki lekarni v zavitkih po Din 3.— in Din 5.—.

Zakaj trpite na revmatizmu in protinu, ko vam to ni potrebno? Vzemite »NIBOL«-tablete Bahovec, ki vam morejo olajšati bolečine. Tudi pri živčnih bolečinah, proti glavobolu in zobobolu, kakor tudi pri boleznih vsled prehlada in hripe vzemite »NIBOL«-tablete Bahovec in dovoljni boste. Zahtevajte v lekarnah izrečno samo prave »NIBOL«-tablete Bahovec v originalnih steklenicah z 20 tabletami po Din 20.— ali s 40 tabletami po Din 34.— z naslovom proizvajalca: Lekarna Mr. L. Bahovec, Ljubljana, ki vam na zahtevo brezplačno pošlje obširno poučno brošuro, Reg. S. br. 17.979/29. VI. 1935.

Na-očnina za list s krojno prilogo in 5 gospodinskih knjig: za vse leto Din 105.—, za pol leta Din 54.—, za četrt leta Din 27.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 5.—; za Italijo Lir 37.—.
Posamezna številka Din 5.—, krojna priloga Din 2.—, gospodinska knjiga Din 30.—.
Deset knjig broširanih leposlovnih knjig Din 100.—, vezava 60.—.
Deset broširanih rodbinskih knjig Din 67.—, vezava Din 60.—.

Izhaja vsakega 1. v mesecu.

Urejuje Rija Podkrajškova v Ljubljani. Odgovorna urednica Tončka Lipoglavškova v Mariboru.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ul. 10/I. Tel. 24-87.

Rokopisi se ne vračajo.

Predstavniki Josip Ošlak.

PERJE

kokoške, purje, gosje, rače, navadno s strojem čiščeno in čohano

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda / Čakovec

Telefon št. 59, 60, 3, 4

CENE PERJA ZELO ZNIŽANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!



ŽIMO

za žimnice od preproste do naj-

finejše vrste kupite najceneje pri tvrdki

J. KNIFIC, tovarna za žimo

STRAŽIŠČE PRI KRANJU

Telefon Stražišče šte. 2



Tvrdka Adela Besednik

Ljubljana

Selenburgova ulica 6

priporoča svojo bogato zalogo pariških in dunajskih korzetov (steznikov) v naj-novejših fazonah.

V zalogi so vedno stezniki od najcenejših do najfinejših vrst. Prav tako tudi grudnjaki (nedrčki). Velika zaloga različnih gumastih nogavic za krčne žile.

Pomeri se lahko v trgovini, kjer se tudi strokovnjaško svetuje.

Izšel je znani in priljubljeni

UTVIN

Gospodinjiski koledar

za leto 1936



Uredila Utva / XVI. letnik

Kako sem se v 60. letu rešila gub

... IN KAKO SE MI JE POSREČILO, DA IZGLE DAM 20 LET MLAJŠA



»Dosegla sem starost 60 let, torej starost, ko žena največkrat ne stremi več za tem, da bi bila privlačna. Vendar sem iz gole radovednosti hotela preizkusiti na svojem razoranem in ostarelem obrazu delovanje kreme Tokalon, hraniva za kožo. Premislite moje presenečenje, ko so mi že po *enome-sečnem* uporabljanju kreme začeli govoriti: »Vi se pomlajujete!« Te opazke so me opogumile, da sem vztrajala in po *petih mesecih* se je izvršilo čudo, da mi zdaj vsakdo, ki me vidi, pravi, da izgledam kot žena z največ 40 do 45 leti. Moja polt je svetla in nežna, prijetno rožna, a gube so se vse izgubile, komaj je najti sled za njimi. To je čudovito! Ko bi torej hotele vse žene uporabljati kremo Tokalon, hranivo za kožo, ne bi bilo več stark«.

Pripomba: Dama ki nam je poslala to pismo, nas je prosila, naj njenega imena ne objavimo. Vsakdo pa lahko vidi njen lastni rokopis. Krema Tokalon, hranivo za kožo, vsebuje nenavadne hranilne sestavine, ki se najskrbneje in najpazljiveje pripravljajo in ki so po zatrdilu najboljših specialistov neobhodno potrebne koži, da ohrani svojo svežost in čvrstost in da ostane svetla in brez najmanjše gubice. Uporabljajte kremo Tokalon, hranivo za kožo, rožne barve vsak večer preden greste spat, kremo Tokalon bele barve pa zjutraj in čez dan. Čudili se boste, kako se Vam koža popravlja in kako se izboljšanje kaže že po eni sami noči



R. MIKLAUC
PRI ŠKOFU - LJUBLJANA
LINGARJEVA ULICA - PRED ŠKOFIJO 3

DAME IN GOSPODJE!

PRIDITE
IN OGLEDITE SI
MOJO ZALOGO
MANUFAKTURNEGA
BLAGA
VELIKA IZBIRA
ZADNJE
NOVOSTI

SOLIDNE CENE!

Tudi danes še najpomembnejše.



Mislite vedno na to, da je milo podlaga vsake nege kože. Slabo milo lahko vse pokvari. Samo tako milo, katerega ime jamči za kakovost, ne guje kožo tako kakor je treba, da postane lepa.

IZBIRAJTE MED SLEDEČIMI

ELIDA MILI

ELIDA FAVORIT
že deset let ljubljene
nec razvajenih žensk.

ELIDA BELI ŠPANSKI
BEZEG milo snežnobe
barve – omamljivega vonja.

ELIDA 7 CVETIC
lukusno milo, ki si ga
lahko privošči vsakdo.
Posebno močnega vonja.

ELIDA KREMA MILO
popolnoma novo! Posebno bla
go za občutljivo kožo. Posrečena
dopolnitev nove Elida kreme

IME ELIDA JAMČI ZA KAKOVOST

